

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasedenem Evropskem.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/779600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEDAD - Ul. Restari 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTNA PLAČANA V GOTOVINI

SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

Nove kartice **BANCOMAT**
s plačilnim servisom **POS**

MOJA BANKA V ŽEPNEM FORMATU.

TOREK, 13. JUNIJA 1995

Odnos do ezulov ni edino merilo

BOJAN BREZIGAR

Včerajšnji luksemburški sestanek predstavlja za Slovenijo korak naprej na dolgi poti vključevanja v Evropsko zvezo. Ker sestavljajo to priključevanje številni koraki, od katerih bo samo zadnji zares odločilen, prav vsak pa lahko postane nepremostljiva ovira, če ga tudi ena sama članica petnajsterice z vetom onemogoči, je tudi včerajšnji korak pomemben.

Ta pomen občutimo tudi Slovenci v Italiji iz najmanj dveh razlogov: prvič, ker pomeni vključevanje Slovenije v Evropo tudi premoščanje razlik, ki jih meja med državama se vedno predstavlja in ki ovirajo nemoten razvoj kulturnih, družbenih in gospodarskih dejavnosti slovenske manjšine v Italiji, drugič pa zato, ker je prišlo kljub ostrim besednim stališčem Agnelli jeve očitno do rahlega zblizanja med Slovenijo in Italijo, saj bi sicer Farnesina ne umaknila svojih pomislekov. Manjšina pa je trdno prepričana, da so prijateljski odnosi med državama pogoj za njen obstoj in razvoj.

Po drugi strani beremo in slišimo, da so prav vprašanja slovenske manjšine med najbolj spornimi temami v odnosih med državama. Italija, ki od Slovenije zahteva vrnitev nepremičnin, ki so bile po vojni odvzete ezulom, baje ne sliši na zahtevo, da mora tudi Italija vrniti slovenski manjšini med fasizmom odtujeno premoženje. Ko govori o istranih, Italija dosledno in načrtno, (ko bi bili zlobni pa bi rekli tudi zlonamerne), zamenjuje domnevne pravice ezulov z zaščito italijanske manjšine, ne da bi pri tem pomislila na stanje slovenske manjšine v Italiji. Se več, italijanska stran dosledno vztraja pri nekaterih stališčih, ki so navzkriž s evropskimi manjšinskimi standardi, ki jih Evropa uporablja kot dogme, ko gre za priznavanje manjšinskih pravic ... v drugih državah. Med temi nevzdržnimi stališči je tudi odklonilno stališče do priznanja slovenske sole v videmski pokrajini. Na pragu tretjega tisočletja je to že pravi anahronizem.

Italija je očitno poprijela za vrv na napačnem koncu. Ker je Slovenija že povedala, da se zahtevam o zaščiti slovenske manjšine v Italiji ne namerava odpovedati, je sedaj na potezi Italija. Od nje ne Slovenija ne slovenska manjšina ne zahtevata nič nemogočega: samo to, da raven zaščite slovenske manjšine prilagodi evropskim standardom, ki jih sama zahteva od drugih, kajti odnos do ezulov zares ne more biti edino merilo »evropskosti« neke države.

Slovenija korak bliže Evropi

LUKSEMBURG - Zunanji ministri evropske petnajsterice so včeraj v Luksemburgu sali zeleno luč na parafriranje sporazuma o pridruženem članstvu med Slovenijo in Evropsko unijo, se je izvedelo z virov v slovenskem zunanjem ministru. Slovensko zunanje ministru ob tem meni, naj bi do parafriranja prislo

se v tem tednu.

Zunanji ministri Evropske unije, ki so o sporazumu o pridruženem članstvu med EU in Slovenijo razpravljali med kosilom, pa naj ne bi sprejeli odločitve glede slovenske udeležbe na vrhu Evropske unije, ki bo 26. in 27. junija v Cannesu, se je izvedelo iz istih virov.

Pogajanja o sporazumu o pridruženem članstvu med Slovenijo in EZ so se uradno začela 15. marca letos, potem ko je 6. marca ministrski svet unije odobril mandat za njihov začetek. Prva tehnična pogajanja so bila 7. aprila, drugi krog pa 15. in 16. maja. Pogajanja je na slovenski strani vodil direktor urada

za evropske zadeve pri zunanjem ministru Benjamin Lukman, pogajalce Evropske unije pa Serge Abou. Ker so imele nekatere članice unije pripombe k vsebini sporazuma oziroma niso mogle stališč uskladiti med seboj je Coreper o njem razpravljal na treh srečanjih.

Sicer pa je italijanska zunanja ministrica Susanna Agnelli že včeraj opozorila, da je prišlo v Luksemburgu le do tehnične rešitve, medtem ko Italija ne bo pristala na podpis na ravni ministrskega sveta vse dokler ne bodo rešeni dvostranski odnosi s Slovenijo.

Na 19. strani

REFERENDUMI / PO VČERAJSNJIH BERLUSCONIJEVIH IZJAVAH

Začenja se novo obdobje hude politične napetosti

REFERENDUM	DA	NE
1 Sindikati v podjetjih (1)	49,97%	50,03%
2 Sindikati v podjetjih (2)	62,1%	37,9%
3 Sindikalno zastopstvo	64,7%	35,3%
4 Previdnostno bivališče	63,7%	36,3%
5 Privatizacija RAI-a	54,9%	45,1%
6 Trgovske licence	35,6%	64,4%
7 Odbitki za sindikat	56,2%	43,8%
8 Večinski sistem v občinah	49,4%	50,6%
9 Urnik trgovin	37,5%	62,5%
10 Televizijske koncesije	43,0%	57,0%
11 Prekinjanje filmov z reklamo	44,3%	55,7%
12 Zbiranje reklame za TV	43,6%	56,4%

RIM - Silvio Berlusconi je včeraj postavil svoje pogoje. Po zmagi na referendumih o televizijskem sistemu je predsednik Forza Italia in bivši italijanski premier zahteval predčasne politične volitve jeseni, potrdil je svojo vodilno vlogo v Kartelu svobosčin in tudi kandidaturu za premiera, obljubil pa je, da bo prodal večino televizijskega koncerna Fininvest.

Zgodilo se je to, kar so marsikateri komentatorji pričakovali. Po zmagi na referendumih je Silvio Berlusconi presel v ofenzivo. K temu ga spodbujajo nekateri zavezniki kot Marco Pannella, medtem ko ga drugi - tudi predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini - pozivajo k previdnosti.

Na italijanski politični sceni se po izidih 12 referendumov obeta zaostrovanje. Prevladali so tisti, ki bi radi omejili moč sindikatov, ki nasprotujejo omejevanju televizijskega monopola in nočejo liberalizacije na področju trgovin. In samo za las ni bil odpravljen tudi novi zakon za izvolitev zupanov. Obeta se obdobje nejasnosti in negotovosti, kar so takoj doumeli mednarodni investitorji.

Na 2., 3., 5., 6. in 11. strani

Izidi referendumov znatno škodili trgovini

RIM, MILAN - Denarni in finančni trgi trepetajo za usodo Dinijeve vlade. Referendumske izide so bili tako prava mrzla prha za liro in borzo, saj so utrdili prepričanje, da se Diniju izteka čas in da se pripravlja novo obdobje politične nestabilnosti. Lira je padla do vseh glavnih bankovcev (pri marki za kar 19 lir), izgube na milanski borzi pa so se nevarno približale 2 odstotkom.

Na 13. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Umrli Benedetti Michelangeli

V Luganu je umrl eden največjih pianistov sodobnega časa Arturo Benedetti Michelangeli, ki ga je odlikovala skoraj obsedena predanost glasi.

Stran 4

Tržaški regulacijski načrt

S predstavitev novega osnutka občinskega odbora se je sinoči v tržaškem občinskem svetu začela ponovna maratona za sprejem novega splošnega regulacijskega načrta.

Stran 7

Cela vrsta prometnih nesreč

Mokre ceste so spet presenetile avtomobiliste, saj je na Tržaškem prišlo do cele vrste prometnih nezgod. Velike težave so bile zlasti na hitri cesti.

Stran 7

Šolski izidi na Goriškem

Na nekaterih goriskih visjih srednjih solah so že objavili solske izide.

Stran 10

Sacchi izbral »azzurre«

Selektor italijanske nogometne reprezentance Arrigo Sacchi je izbral 21 nogometašev, ki se bodo ob 100-letnici švicarske nogometne zveze pomerili z reprezentancama Švice in Nemčije.

Stran 24

Tri mlade žrtve prvega raftinga na reki Reki

ILIRSKA BISTRICA - Trije mladeniči so izgubili življenje med raftingom na reki Reki med Ribnico in Divaco. Tragedija se je pripetila v nedeljo popoldne: napovedana je bila otvoritev sezone raftinga, zaradi slabega vremena pa sta rafting klub Mrzla uoda iz Ilirske bistrice in Kraski rafting klub iz Sezane priredila le trening, ki pa je bil usoden za tri mlade člane teh klubov.

Na 5. strani

Istrani praznovali odhod partizanske vojske iz Trsta

TRST - Nekateri ezulske organizacije so včeraj popoldne »praznovali« 50-letnico odhoda partizanske vojske iz Trsta. Predsednik zunanje politične komisije Mirko Tremaglia, ki je bil zaradi boleznih odsoten, je v posebni poslanici (prebral jo je posl. Menia) zagrozil, da bodo nacionalisti, tudi silo, prepričali morebitno vrnitev imovine, ki jo je fasizem zaplenil slovenski narodnostni skupnosti.

Na 7. strani

ODMEVI / IZIDI REFERENDUMOV O SINDIKALNIH VPRAŠANJIH

Za CGIL, CISL in UIL se v dejstvih ne bo praktično nič spremenilo

RIM - Po mnenju sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL izid referendumov o sindikalnih vprašanjih ne bo imel znatnejših konkretnih učinkov na sindikalne odnose. Kar zadeva zastopnost, pravijo, že obstaja sporazum (o enotnih sindikalnih zastopništvih), ki so ga podpisala podjetniška združenja in vlada in ki ostaja veljaven. Glede ukinitve avtomatizma za sindikalne prispevke CGIL, CISL in UIL opozarjajo, da tega predvidevajo tudi skoraj vse kolektivne delovne pogodbe in da bo torej ostal tudi v prihodnje. »Konec koncev,« pravi generalni tajnik CISL Sergio D'Antoni, »bo učinek samo ta, da bodo manj zasciteni delavci ob eno od pravic.«

Tisto, kar bo lahko najbolj nevarna posledica referendumov, pa bo morebitni zaplet v procesu zbliževanja treh konfederacij. CISL in UIL namreč očitajo delu sindikata CGIL, da je podpiral dve od referendumskih vprašanj (drugo in tretje) in da je tako izrazil drugačno pojmovanje značaja sindikata in sindikalne demokracije. »Velika napaka bi bila,« je izjavil lider UIL Pietro Larizza, »ko bi mislili, da to ne bo oviralo poti proti enotnosti.« Raffaele Morese, eden od tajnikov CISL, pa je brz opozoril, da morajo tri konfederacije »v skupen boj proti zakonodajnemu intervencionizmu in vsiljevanju rešitev na tem področju, kajti v nasprotnem primeru sindikalna enotnost nima možnosti napredovanja«.

Larizza, ki so ga refe-

rendumski rezultati kot kaže najbolj vznejevoljili, obtožuje tudi levosredinske sile, da so storile kopico napak. Sindikati so tako doživeli dvojni udarec, najprej od pobudnikov sindikalnih referendumov, nato pa se od sil, ki bi morale sindikate podpreti, a so se raje omejile na spopad o televizijskih Morese pa kliče na odgovornost vso italijansko družbo, ki da je pokazala veliko neobčutljivost za vse tisto, kar so sindikati storili v zadnjih letih. »Kljub vsemu pa ne gre podcenjevati,« dodaja, »da smo prejeli več glasov od tistih, ki predstavljajo število naših članov.«

Generalni tajnik CGIL Sergio Cofferati pa gleda naprej in opozarja, da je treba zdaj poskrbeti za

nov zakon o sindikalni zastopnosti odvisnih delavcev. Sprejeti bi ga bilo treba v roku 60 dni, sicer lahko pride na področju javne uprave do zakonske praznine. Kar zadeva proces sindikalne enotnosti pa pri CGIL poudarjajo, da težave prav gotovo ne izvirajo iz referendumov, ki so le neke vrste zahteva po prenovi in večji transparentnosti sindikalnega gibanja. Lekcijo je treba razumeti.

Med ostalimi odmevi na izide sindikalnih referendumov je seveda povsem samoumevno veliko zadovoljstvo njihovih pobudnikov, nič manj zadovoljni pa niso avtonomni sindikati, ki CGIL, CISL in UIL že dolgo očitajo, da se obnašajo kot prave korporacije. O potrebi po

bolj demokratičnem odnosu med delavci in sindikati govorijo predstavniki skrajno levičarskega krila CGIL in Komunistična prenova, medtem ko neorganizirani »cobasi« in sindikalna predstavništva baze zmago slavno ugotavljajo, da bodo konfederalni sindikati končno izgubili monopol nad sindikalnim zastopanjem delavcev.

Podobno je tudi mnenje na skrajni levi, vključno s komunistično strujo v DSL, po katerem se je končno odprla možnost za določitev zanesljivih pravil sindikalne demokracije. Sindikati zato izida referenduma o sindikalni zastopnosti ne smejo jemati kot poraz, ampak kot priloznost za avtoreformo.

Generalna tajnika Cisl Sergio D'Antoni (levo) in Cgil Sergio Cofferati (telefoto AP)

REFERENDUM O ODPRAVI DVOJNEGA KROGA NA OBČINSKIH VOLITVAH / ZADOVOLJSTVO ŽUPANOV

Dvojni volilni krog naj bi uvedli tudi na parlamentarnih volitvah

RIM - V občinah z več kot 15.000 prebivalcev bodo se naprej volili župana z dvojnimi krogi. Poskus Pannellovih reformatorjev (ki so bili pobudniki referenduma), da bi odpravili dvojni krog, na srečo ni uspel, pa čeprav le s piclo večino, in to v veliko zadovoljstvo predvsem krajevnih upraviteljev, ki so pred časom množično podpisali poziv za NE na referendumu stev. 8 (med njimi je bil tudi tržaški župan Riccardo Illy). V

imenu italijanskih županov je svoje zadovoljstvo na včerajšnji tiskovni konferenci izrazil rimski župan Francesco Rutelli, ki je poudaril, da je veljavni zakon »dober zakon«. Pač pa je Rutelli izrazil zaskrbljenost zaradi nizke volilne udeležbe, kar mora biti predmet resnega razmisleka. Na prejšnjih referendumih je bilo za dosego večine potrebnih do 29 milijonov glasov, danes je dovolj tudi samo 12 milijonov, je pouda-

ril rimski župan, prav zato je treba dobro premisliti, kako uporabiti tako pomembno demokratično sredstvo, kakršen je referendum. Ob visokem številu vzdržanih obstaja namreč nevarnost, da bi pomembne izbire sprejemal manjšinski del državljanov.

Vodja levosredinskega zavezništva Romano Prodi pa je ob zadovoljstvu, da je bil napad na nov občinski volilni zakon odbit, dodal, da je zdaj potrebno dogovarjanje

med obema taboroma o pravih za budočo parlamentarne volitve.

Zmago NE je pozdravil tudi progresistični senator Stefano Passigli, po katerem bo treba izid nedeljskega referenduma upoštevati, ko bo parlament pripravil nov volilni zakon za parlamentarne volitve. Volilci so se namreč izrekli za dvojni krog, ki bi ga bilo treba uvesti tudi na političnih volitvah.

Povsem nasprotnega mne-

nja pa je predstavnik Pannellovih reformatorjev Elio Vito, po katerem se je skoraj polovica volilcev izrekla za en sam volilni krog in da je bil torej dokončno pokopan predlog o dvojnem krogu tudi za parlamentarne volitve. Vito je dejal, da DA ni prevladal, ker mu je zmanjkala le peščica glasov, pri čemer je obtožil svoje zaveznike v Kartelu svaščin, da se niso dovolj zavzeli za referendum o občinskih volitvah.

NOVICE

Previdnostno bivališče: volivci za ukinitve

RIM - Odvetniki-strokovnjaki v kazenskem pravu so nadvse zadovoljni, raduje se tudi Severna liga, državno pravdnistvo, ki se posveča boju proti mafiji, pa je pri ocenah rezultata referenduma št. 4 (o ukinitvi možnosti, da osumljene mafijce pošljejo v previdnostno bivališče) nekoliko previdno. Za odvetnike so »italijanski volilci pokazali zrelost«, za Severno ligo gre »za dvojno zmago Severa, proti mafijškemu jugu in proti centralistični državi«, za »protimafijsko skupino« pa bi lahko bila negativna posledica referenduma tolmačenje, da se lahko v boju proti mafiji nekoliko popusti.

Nepravilnosti na rimskem volišču

RIM - Nespoštovanje volilnih pravic, kršitev volilne zakonodaje in poneverba: to so obtožbe, ki jih je na račun nepoznane osebe naslovil državni pravnik Davide Iori, potem ko so karabinjerji na rimskem volišču št. 296 zasegli osem volilnic, na katerih je bil že izrazen glas, a so jih delili volilcem.

Prijavljena predsednika volišč

BERNALDA (Matera) - Zaradi nepravilnosti, do katerih naj bi prišlo pri nadomeščanju skrutinatorjev, ki se niso zglašili ob umeščanju, so karabinjerji prijavi sodnim oblastem predsednika dveh volišč.

Slabost predsednika volišča v Genovi

GENOVA - Zaradi nenadne slabosti, ki je obsla predsednika volišča št. 933 med pregledovanjem volilnic, je v Genovi prišlo do zamude pri končnem pregledu rezultatov.

RIM / »VELIK USPEH«

Zadovoljstvo združenj trgovcev nad izidom dveh referendumov o trgovskem sektorju

RIM - Za združenje Confcommercio gre za velik uspeh, za federacijo Fipe pa je rezultat nedeljski referendumov o licencah in urnikih trgovin »zelo pozitiven«. Združenje Confcommercio se v imenu svojih 800 tisoč članov zahvaljuje italijanskim volivcem in pripominja, da gre za veliki uspeh političnega in socialnega značaja, kar bosta morala upoštevati tudi vlada in parlament. Pri tem pa v posebni noti združenja še podčrtuje, da se je za »ne« na referendumih stev. 6 in 9 izreklo kar 64, 4 oz. 62, 6 ods. volivcev, kar je najvišji številni rezultat na teh volitvah.

Po oceni federacije Fipe pa je najpomembnejši rezultat nedeljskih referendumov »dokončna zamrzitev hipoteze o divjem neredu v trgovskem sektorju«, vendar pa se sedaj postavlja nujna in resna reformi tega področja, ki naj bi upoštevala nove zahteve tržišča. Predsednik Sergio Billè pa je poudaril, da bi bilo izvesti tudi davčno reformo, da bi se lahko Italija vzoprejala z drugimi članicami EU.

Z izidom dveh referendumov o trgovskih obratih pa niso zadovoljni člani rimske skupine »Quelli della domenica«, ki so se zavzemali za odgovor »da« na obeh. Ne gre pa za polom, je rekel Gianni Riposati, po mnenju katerega rezultati ne bodo bistveno spremenili položaja. Izid referendumov pa je po njegovi oceni sad raznih naključij, predvsem pa dejstva, da je Odbor za »da« ostal sam.

REFERENDUMI / ZARISAL GA JE BIVŠI PREMIER AMATO

Potret poprečnega sredinsko-desničarskega »zmernega« volilca

CERNOBBIO (COMO) - Izidi nedeljskih referendumov izrisujejo dokaj točen portret zmernega sredinsko-desničarskega volilca. Tako je v komentarju o ljudskem glasovanju dejal predsednik odbora proti monopolom in bivši premier Giuliano Amato (na sliki AP), ki se v Cernobbio udeležuje zasedanja Sveta za italijansko-ameriške odnose. Na osnovi rezultatov dvanajstih referendumov je Amato takole zarisal portret poprečnega »zmernega« volilca oziroma njegovih prepričanj: televizijski in reklamni mogotci ne smejo biti podvrženi preveč rigidnim pravilom; državno radiotele-

vizijsko službo je treba privatizirati; trgovci potrebujejo pravila, ki jih scitijo, ne pa popol-

no liberalizacijo; moč sindikatov je treba nujno omejiti.

To je torej sredinsko-desničarski volilec, ki ima v Italiji določeno moč, in to se je že drugič pokazalo, je poudaril Giuliano Amato.

Bivši predsednik vlade je tudi poudaril, da se bo moral s problemi, ki so jih referendumi obravnavali, ne pa rešili, ukvarjati parlament, medtem ko to ni v pristojnosti odbora, ki mu predseduje, namreč oni proti monopolom. Vsekakor se je njegov odbor že v preteklosti izkazal v korist največje konkurence, kar pa ni povsem v skladu z rezultati nedeljskih referendumov.

TELEVIZIJA / OB OBLJUBI, DA PRODA VEČINO FININVESTOVIH DELNIC

Berlusconi zahteval nove volitve in utrdil vodilno vlogo v Kartelu

RIM - Izidi referendumov so psiholosko okrepili Silvia Berlusconi. Tako je ocenil izide nedeljskega ljudskega glasovanja politolog Giovanni Sartori. In lastnik Fininvesta ter bivši italijanski premier je včeraj v dolgi izjavi, ki jo je posnel v svoji vili v Arcoreju in jo nato razdelil novinarjem, postavil svoje pogoje. Podčrtal je svojo vodilno vlogo v Kartelu svobosčin in kandidaturu za premiera, zahteval je volitve oktobra, obenem pa se spet obvezal, da bo prodal del Fininvestovih delnic.

Silvio Berlusconi, nasmeh in v formi, je spet pristopil k televizijskemu mediju, ki mu najbolj leži, da bi naslovil svoje sporočilo državi, obenem pa se je izognil neposrednemu soočenju z novinarji. Zacel je z ugotovitvijo, da so bili nedeljski referendumi »pomemben dan za italijansko demokracijo in za svobodo« ter napadel vse, ki »skusajo omejevalno tolmaciti nedeljske izide«. Dejal je, da ni nikoli dvomil v razumnost italijanskih volilcev in dodal, da so izidi referendumov obvezujoči za parlament. Uvodne ugotovitve je Berlusconi povezal s prodajo Fininvesta. Dejal je, da je pripravljen prodati večino delnic in da bi do tega lahko prišlo v kratkem času, ker so pogajanja s potencialnimi kupci v teku. Toda večino podjetja bo lahko prodal, »če ne bodo postavili umetne ovire tisti, ki po eni strani zahtevajo, naj prodam televizije, po drugi pa mi to želijo one-

Silvio Berlusconi na kaseti, ki jo je včeraj poslal televizijam

mogočiti«.

Berlusconi je potrdil svojo vodilno vlogo v Kartelu svobosčin in ponovil, da zeli kandidirati za premiera. Svojo razpoložljivost je ponudil kot odraz prizadevanja za reformo. Prenovitev pa po njegovi oceni zahteva predčasne volitve že jeseni, saj Italiji lahko vrne ugled in vpliv samo »parlamentarna večina, za katero bo volila večina volilcev in ki bo temeljila na jasnem programu«. Dejal je, da je pripravljen na soočenje o »pravilih igre«, toda prvo pravilo sodobne demokracije mora temeljiti na večinskem sistemu.

Ginfranco Fini je Berlusconi priznal, da se je z referendumi njegova vodilna vloga okrepila. Toda poudaril je, da ni neposredne povezave med referendumi in

predčasnimi volitvami. Fini je tudi podčrtal, da Kartel se ni izbral svojega kandidata za premiera, ker se niso bile razpisane volitve.

Ce je predsednik Nacionalnega zaveznitva skusaj nekoliko zavreti Berlusconi je navdušenje, ga je Marco Pannella spodbujal k večji napadalnosti. Predlagal je »odločno reformo«, ki naj bi temeljila na »predsedniški republiki, federalizmu in na večinskem volilnem sistemu v enem krogu po ameriskem vzorcu«.

Voditelj Demokratske stranke levice Massimo D'Alema je takoj odgovoril predsedniku Forza Italia. Soglasal je z njim v ugotovitvi, da je treba spoštovati referendumske izide in poudaril, da »DSL ne bo glasovala za zakon proti televizijskim

monopolom, ki ne bi bil sprejemljiv za Kartel«. Toda v nedeljo se volilci niso izrekli samo o televizijah. Opredelili so se tudi za večinski volilni zakon v dveh krogih, ki velja za izvolitev krajevnih uprav. Zato D'Alema poziva Berlusconi, naj ne prezre izida tega referenduma, ki je »politično najpomembnejši«. Skratka vabi Berlusconi, naj podpre predlog volilnega zakona v dveh krogih, obenem pa ga svari, naj ne skuša prevarati volilcev. »Ce bi prodal del Fininvesta, obenem pa ohranil dominantno vlogo v podjetju, bi se sedanje stanje ne spremenilo,« je menil D'Alema.

Berlusconi je obvezi pa ni verjel vodja Severne lige Umberto Bossi, po katerem izidi referendumov dokazujejo, da v sedanjih razmerah ni mogoče na predčasne volitve.

In prav tema predčasnih volitev je bila ob oceni nedeljskih izidov včeraj dominantni problem. DSL v levsredinski koaliciji, Forza Italia in NZ v Kartelu se opredeljujejo za predčasni razpust parlamenta, komaj bo Lamberto Dini izčrpal svoj program. Sredinske komponente v levi sredini in v Kartelu pa taki rešitvi nasprotujejo. To bo tema spopada prihodnjih dni in tednov, ko bo politična temperatura spet narasla, saj nič ne kaže, da bo Kartelu in levsredinski koaliciji uspelo najti skupni imenovalac, ki bi preprečil, da bi se volilna kampanja spremenila v nov čelni spopad.

Zadovoljni Confalonieri vabi k zmernosti in k pogajanjem

MILAN - Predsednik Fininvesta Fede Confalonieri (na fotografiji skupaj z Adrianom Gallianijem) je bil včeraj vidno zadovoljen. Potem ko se je razblinil strah, da bi odbor za »Ne« izgubil na referendumu, je Confalonieri spet prevzel vlogo umirjenega in treznega cloveka, ki ima raje dogovarjanje kot spopad.

»Zadovoljni smo, ker je Fininvest zmagal na volitvah, vendar v nas ni želje po revansi. Treba je vse postaviti v okvir razumnega. Zaceti je treba s pogajanjem in nehati s krizarskimi vojnami,« je rekel Confalonieri novinarjem. Predsednik zasebnega televizijskega koncerna je potrdil, da se Fininvest pogaja z morebitnimi kupci.

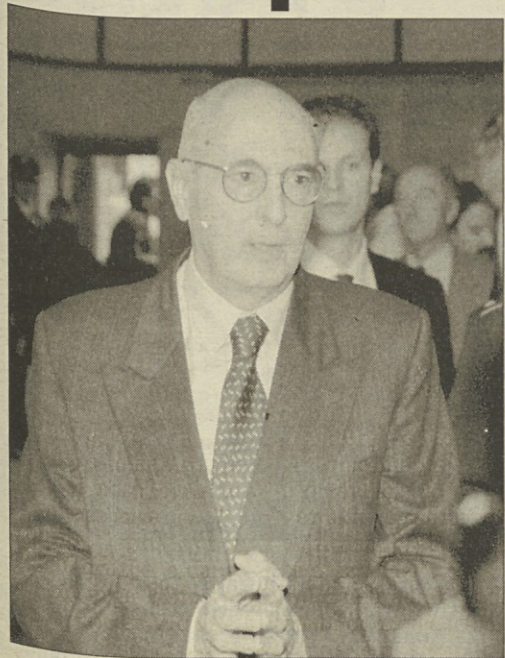
Kako pa gleda Confalonieri na prihodnost Fininvesta in na razsodbo ustavnega sodišča? Predsednik koncerna je menil, da so ustavni

sodniki dolocili, da lahko en zasebnih izkoristi 20 odstotkov razpoložljivih vsedravnih frekvenc. Ko je bilo v Italiji 12 vsedravnih televizijskih mrež, je Fininvest s tremi presegal ta prag, toda sedaj po Confalonierjevi oceni deluje v Italiji že 15 televizijskih mrež (dosedanjim naj bi se pridružile se Rete mia, Tele-90, Eelefante) vsedravnega značaja, kar pomeni, da je Fininvest v mejah, ki jih je dolocilo ustavno sodisce.

Manj navdušeni so bili v Raiu. Predsednica Letizia Moratti je menila, da vstop morebitnih zasebnikov v Rai ne sme spremeniti dosedanjega značaja »javne službe«. Ob kreptvi zasebnih mrež je treba kreptiti tudi javno službo je menila Morattijeva, član upravnega sveta Mauro Miccio pa svaril pred nevarnostjo razkosanja Raia.

TELEVIZIJA / PO ZMAGI ODBORA ZA NE

Kartel svobosčin zahteva ukinitvev Napolitanove komisije za reformo TV

Giorgio Napolitano vodi komisijo za reformo radiotelevizijskega sistema, ki je zdaj pod udarom

RIM - Zmaga na referendumi o televizijskem sistemu, ki so imeli največji politični naboj, je opogumila predstavnike Kartela svobosčin, ki so včeraj takoj presli v ofenzivo. Dve sta bili njihovi glavni tarci. Prva je bil zakonski osnutek za ureditev televizijskega sistema, ki ga je pripravil poročevalec posebne poslanske komisije za televizijsko problematiko Giorgio Bogi. Druga tarca pa je bila sama komisija, ki jo vodi Giorgio Napolitano.

Bogijev zakonski predlog je bil predlog kompromisa, ki ga je predstavnik leve sredine oblikoval, da bi komisiji omogočil razpravo in možnost, da bi se izognili referendumom. Kartel ga

je ocenil za nesprejemljivo in sedaj zahteva Bogijev odstop. Ofenzivo je zacel predsednik dvolomne komisije za nadzorstvo nad Raiem Marco Taradash (Pannellovi reformatorji) in z njim so takoj potegnili predstavniki Forza Italia in Nacionalnega zaveznitva. Njihov dejanski cilj pa je sama Napolitanova komisija, ki je dobremu delu Kartela svobosčin trn v peti od njenega samega nastanka. Komisijo je namreč oblikovala predsednica poslanske zbornice Irene Pivetti s podporo levsredinskih strank, ki podpirajo vlado Lamberta Dinija. Na ta način je Pivettijeva odvzela pristojnost za reformo televizijskega sistema kulturni komisiji, ki jo

vodi Vittorio Sgarbi (Forza Italia) in ki ni postavil tega vprašanja nikoli na dnevni red komisije. Kartel je dozivel ustanovitev Napolitanove komisije kot poskus pogojevanja in zato zeli tudi formalno obracunati s tem telesom.

Nekatere stranke leve sredine so odgovorile dokaj previdno. Priznale so, da je treba izide referenduma upoštevati, vendar po njihovem mnenju bi bilo dovolj, ce bi Bogijev zakonski osnutek popravili in dopolnili s predlogi, ki jih je sestavil odbor za »Ne« kot gradi-vo za volilno propagando.

Nekaterim silam v Kartelu bi taka ponudba zadostovala (zelo umirjena sta bila vodja Krscanskega demokratskega centra

Pierferdinando Casini in Centristične Unije Raffaele Costa), druge pa si želijo veliko več. Odbor za »Ne« je včeraj napovedal, da se ne bo razpustil in bo bedel nad delom parlamenta. Po njegovem mnenju izidi referendumov kažejo, da volilci hočejo ohraniti Fininvestu vse tri mreže in zahtevajo, naj parlament spoštuje to voljo.

Ali se torej Italiji na televizijske področju obeta ohranitev sedanjega stanja? Po oceni predsednika ustavnega sodišča Antonia Baldassarreja to tolmacenje ni povsem pravilno. Baldassarre je je menil, da bo moral parlament upoštevati dva mejnika. Prvi so referendumske izide, drugi pa razsodba ustavnega so-

disca, ki je ocenilo, da je Mammijev zakon v nasprotju z ustavo v tistem delu, ki dovoljuje zasebniku, da bi imel tri vsedravnih televizijske mreže. Po mnenju ustavnega sodišča je to omejevalo pluralizem na televizijskem področju. Baldassarre je zato ocenil, da bo moral zakonodajalec tolmaciti izide referenduma tudi z zornega kota razsodbe ustavnega sodišča.

Izidi referendumov pa so izzvali znatno razpravo tudi med silami leve sredine. Po oceni mnogih je referendum dokazal, kako televizija vpliva na volitve. Zato nasprotujejo predčasnimi volitvam jeseni in zahtevajo novo zakonodajo na področju televizijskega sistema.

NOVICE

Stavka odvetnikov: danes srečanje z Dinijem

RIM - V palači Chigi bo danes ob 11. uri srečanje med predsednikom ministrskega sveta Lambertom Dinijem in delegacijo vsedravnega sveta odvetnikov, da bi na njem skušali rešiti zapleteno stanje, do katerega je prislo, ker se odvetniki niso udeleževali obravnave v znak protesta, ker so bile uvedene reforme v civilnem področju in zaradi problemov v kazenskem. Premier Dini si je namreč prevzel naloge posrednika za rešitev spora, potem ko so združenja odvetnikov sklenila, da bodo stavko nadaljevala do 24. t.m.

Hišni pripor za Mattionija, Pavana in polkovnika Curtija

VIDEM - Videmsko sodišče je odredilo hišni pripor za bivšega predsednika videmskega IACP Renza Mattionija. Slednjega so aretirali 23. maja, takoj za tem pa so ga odpeljali v zdravstveno strukturo. Mattioni je bil aretiran v okviru preiskave o IACP oziroma o pogajanjih za odkup 29 stanovanj v Ul. Pirona. Videmsko sodišče je tudi sklenilo, da bo Roberto Pavan, ki je bil aretiran 25. maja zaradi sodelovanja v korupciji, v hišnem priporu do polovice julija. Sodišče je nadalje odredilo hišni pripor tudi za polkovnika vojskega komisariata alpinske brigade Julia Calogera Curtija; aretirali so ga 25. maja zaradi izsiljevanja, ker so ga nekateri dobavitelji obtožili, da je tudi z grožnjami zahteval 5-odstotne podkupnine na nakupljeno blago za vojsko.

Trgovanje z orožjem in mamili: 14 prijav

VIDEM - Tretje preliminarno zasliševanje v okviru preiskave o trgovanju z orožjem v zameno za mamila med južno Italijo, Lombardijo, Furlanijo in vzhodno Evropo se je zaključilo s 14 prijavami sodstvu. Preiskave so se začele lanskega maja po smrti Riccarda Di Lenarda v Reziji, potem ko je naključno eksplodiral raketomet sovjetske izdelave; v okviru preiskave so bile aretirane že štiri osebe.

Pokol pri Capaciju: dokazno gradivo na videu

CALTANISSETTA - Prizivno sodišče je včeraj zavrnilo nasprotovanje odvetnikov obrambe 41 obtožencev na procesu zaradi pokola pri Capaciju; obramba je želela preprečiti, da bi javna tožilca Giordano in Tescaroli "podala" svoje poročilo o dogodkih s pomočjo videa. Prizivno sodišče pa je to zahtevo zavrnilo in dovolilo predvajanje skoraj 9-urnega videa; proces je tako zadobil pravi preokret.

Kriminal: pri Crotoneju aretirali 15 oseb

CIRO' MARINA (CROTONE) - Prejsnji petek so karabinjerji aretirali 15 oseb v okolici Crotoneja v okviru preiskave o delovanju bande Farao di Ciro, ki naj bi po mnenju preiskovalcev v zadnjih letih imela tudi zelo aktivno podružnico v Nemčiji, predvsem v Stuttgartu. Karabinjerji jih dolžijo združevanja v kriminalne namene mafijskega kova, nekatere pa tudi treh zločinov. Preiskava se je začela pred poldrugim letom, tudi na osnovi izjav nekaterih skesanecv; najbolj dragocene informacije je preiskovalcem posredoval Vincenzo Cavallaro.

SODSTVO / AFERA DI PIETRO

Preiskava o še nepojasnjjenem odstopu sodnika

Nemški tednik Spiegel: »Grd madež na Di Pietrovi obleki...«

RIM - Sinocí sta prispla v Rim javna tožilca Fabio Salamone in Silvio Bonfigli, ki v Brescii vodita preiskavo na račun nekdanjega sodnika Antonia Di Pietra. Danes bosta zaslislala načelnika inspektorskega urada na pravosodnem ministrstvu Uga Dinaccia v zvezi z dosjajem proti Di Pietru, na podlagi katerega so lani sprožili inspekcijo na račun milanskih sodnikov »cistih rok«. Preiskovalca iz Brescie so vprašali, naj ocenita nedavno televizijsko izjavo takratnega pravosodnega ministra Alfreda Biondija, po katerem ga je sam Dinacci informiral, da bi dve osebi radi pricali na račun Di Pietra: za tožilca Salamona so izjave v tisku nepomembne za sodstvo.

Doslej torej ni jasno, zakaj in po kakšnem postopku so sprožili inspekcijo proti milanskim sodnikom. Včeraj pa so pojasnili, zakaj sta tožilca iz Brescie potovala v Rim in nista Dinaccija poklicala na zasliševanje v Brescia: Dinacci je namreč bolan, potovanje v Rim pa nameravata izkoristiti, tako sta povedala, »tudi za druge zadeve«.

»Grdi madeži« pa je naslov, ki ga je nemški tednik Spiegel posvetil Di Pietru: »Veliko Italijanov je mislilo, da je njihov heroj žrtev politične spletke,« piše Spiegel. »Javnost je pa izvedela za podrobnosti, ki mi niso v čast. Di Pietro je prejel od sumljivih prijateljev 120 milijonov lir in jih je vrnil samo, ko je postajalo nevarno, da bi se razvedelo o posojilu. Ker pa

ni plačal nobenih obresti, je v resnici prejel veliko denarno darilo. Zadeva, ki jo je sam Di Pietro priznal, pušča grde madeže na obleki cloveka, ki je bil simbol italijanske prenovitve.« Za nemški tednik je padec Di Pietrovega mita »prizadel italijansko javno mnenje: 'Mehka revolucija' izpred dveh let, o kateri so vsi govorili, se je končala in je propadlo upanje, da bi se, po padcu skorumpiranega strankarskega sistema, v Italiji lahko razvil demokratični sistem, v katerem bi si stranke večine in opozicije mirno zamenjevali vodstvo vlade.«

Kateri so pravi razlogi, zaradi katerih je Di Pietro odstopil od sodstva, se vprašuje na reviji »Critica sociale« Edmond Dantes, psvedonim, za katerim se skriva Bettino Craxi. Za nekdanjega socialističnega veljaka so Di Pietra k odstopu vodili »izredno hudi razlogi, zaradi katerih je moral prehiteti odstranitev od sodstva, ki mu je sicer pretila, v zameno za obljubo, da se bo izognil skandalu, ki bi skodoval njegovemu ugledu in prizadel vse sodstvo.«

Medtem bi včeraj Antonio Di Pietro moral predavati na institutu za menažersko specializacijo v Bolognii, ki sta ga ustanovila Romano Prodi in Beniamino Andreatta. Kljub temu, da vest o predavanju ni bila javna, ga je pred vhodom pričakal novinar, ki ga je zaprosil za intervju. Di Pietro je sedel nazaj v avto in se brez nadaljnjega odpeljal iz Bologne.

LUGANO / STAR JE BIL 75 LET

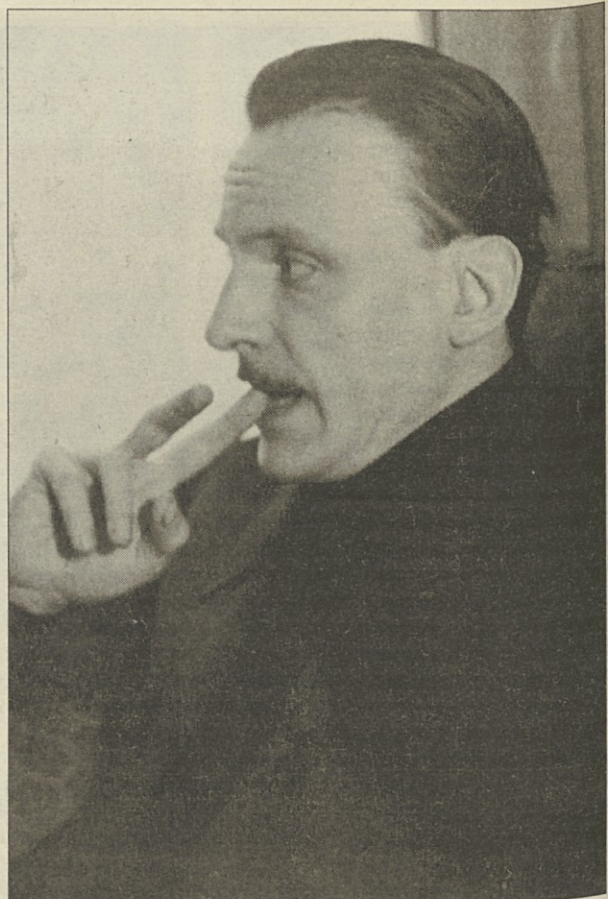
Umrli veliki pianist Benedetti Michelangeli

Bil je med največjimi interpreti našega časa, clovek velikih ljubezni in zamer

LUGANO - Že v otroških letih se je zapisal klavirju in v njegovi službi oz. povelicevanju je izpel svoje življenje: Arturo Benedetti Michelangeli (na sliki - telefoto AP), eden najslavnejših pianistov našega časa, je umrl v starosti 75 let zaradi srčnega obolenja. Že dolgo je veliki pianist zivel v Puri pri Luganu, se pravi blizu, vendar ločen od rojstne Italije, s katero ni bil v najboljših odnosih. Arturo Benedetti Michelangeli je namreč užival svetovni sloves kot izjemen interpret, vendar pa - predvsem zaradi svojega ostrega značaja - ni bil zelo priljubljen. Njegovo ostro in nepopustljivo obnašanje in njegova absolutna predanost glasbi pa sta spodbudili nastanek mita o »velikem zamaknjem pianistu«, ki ga med izvajanjem nič ne sme motiti.

Arturo Benedetti Michelangeli se je rodil 5. januarja 1920 v kraju Orzinuovi (Brescia), njegov prvi učitelj klavirja je bil oče, ki je bil sicer po poklicu advokat. Že kot otroka so ga sprejeli na glasbeno solo »Venturi« v Brescii, s štirimi leti pa je šel na milanski konservatorij »Verdi«. Pri štirinajstih letih je že z odliko diplomiral iz klavirja, v naslednjih letih pa se je udeležil številnih mednarodnih natečajev, leta 1939 je osvojil prvo mesto na mednarodnem klavirskem natečaju v Zenevi. S tem se je pravzaprav začela njegova izredna klavirska pot, poleg odlično sprejetih koncertov pa je tudi posnel vrsto plošč. Med turnejo v Angliji leta

1947, na kateri je nastopal s simfoničnim orkestrom RAI iz Turina, so ga proglasili za »najboljšega pianista zadnjih generacij«, dve leti kasneje pa ga je mednarodna žirija izbrala za uradnega pianista na prireditvah ob obletnici Chopinove smrti. Chopin je bil tudi med njegovimi najljubšimi skladatelji, zelo rad je izvajal tudi Scarlattija, Bacha, Beethovna, Brahmsa. Debussyja in Ravela. Ob koncertnih uspehih pa ni imel preveč posrečene roke v poslih - njegovo sodelovanje z gramofonsko družbo ga je stalo njegovo italijansko premoženje, zato se z Italijo ni hotel več pobotati. Tudi kot pedagog v uradnih institucijah ni imel preveč uspeha, medtem ko je rad poučeval nadarjene posameznike, in to za stonj. Zadnjič je nastopil v Londonu leta 1990.

RIM / NA POBUDO MINISTRA FANTOZZIJA

Davčni utajevalci pod udarom

Izdelali so nove kriterije, ki naj bi služili v boju proti davčni utaji

RIM - Finančno ministrstvo se pripravlja na novo akcijo v boju proti davčni utaji, pri čemer je izdelalo dodatne kriterije, s katerimi naj bi si pomagali proti temu družbenemu zlu. V prihodnjih dneh bo namreč specializirano osebje opravilo nič manj kot 6400 kontrol, vsaka bo trajala od pet do petnajst dni. Poleg običajnih kategorij bodo pod drobnogled postavili se avtonomne delavce, ki so prijavili manj dohodka od svojih kolegov, razne družbe, ki imajo občutno nizje bilance od podjetij na istem področju, osebe, ki protizakonito in brez ustreznih dovoljenj opravljajo neko dejavnost in seveda nič ne prijavljajo davkarij.

Cilj vse teh kontrol v zadnjih šestih mesecih leta je dvojen. Zbrati morajo podatke, ki jih bodo uporabili pri izdelavi »sektorskih studij«, torej

novih zamotanih parametrov, ki bodo ministrstvu služili pri računanju zaslužka vseh kategorij trgovcev, obrtnikov, profesionalcev, podjetnikov. Zbiranju podatkov je namenjenih nadaljnjih 5 tisoč »vstopov«, ki bodo poprečno trajali po dva dni in pri čemer se bodo poslužili matematično-statistične metode. Vzorec bodo izdelali na podlagi zemljepisne porazdelitve, velikosti podjetja, števila zaposlenih, višini porabe in vsakega drugega gospodarskega parametra, ki lahko pridejo v postev pri posameznih sektorjih. Lotili se bodo vseh gospodarskih kategorij, z izjemo treh, ki so jih »obdelali« pred kratkim (zobozdravniki, zobotehniki in upravitelji stanovanjskih blokov).

Za novosti se je zavzel finančni minister Augusto Fantozzi, uporabili pa so računalnike, ki so vzeli v postev analize o

prijavah v zadnjem triletnju. Analize je izdelal davčni anagraf, ki upravlja davčne informacijske arhive. Tako so odkrili davkoplacevalce, ki so odstopali od poprečja svoje kategorije ali pa podjetja, katerih bilanca ali produktivnost sta prav tako v veliki meri odstopali od poprečja na istem področju. Posebno pozornost bodo posvetili osebam, ki nezakonito opravljajo neko dejavnost. Gre za osebe, ki imajo celo podjetja, niso pa vpisane v noben seznam, nimajo ustreznih dovoljenj in seveda tudi niso nič prijavile davkarij. Kontrole se bodo nanasale na zadnje obdobje, pri čemer bodo lahko izvedli tudi bančno inspekcijo. Z drugimi besedami: če bo jasno, da gre za neko neregularno situacijo, tudi formalno neoporečno knjigovodstvo ne bo veliko pomagalo.

RIM / VČERAJ ZJUTRAJ

Pred Kolosejem zazijala luknja

RIM - Včeraj zgodaj zjutraj se je le nekaj metrov proč od slovitega Koloseja vdrla cestica in je zazijala velika luknja, ki jo vidimo na sliki (telefoto AP). Takoj so seveda nastale hude težave za promet, ki bodo verjetno še dolgo trajale, saj bodo morali tehniki najprej ugotoviti, zakaj je do usada prislo.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzasega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PR.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sežana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

KAKO SO SE ODLOČALI PREBIVALCI DEŽELE

Rezultati referendumov v FJK le delno enaki vsedržavnim

Večina za odpravo dvojnega kroga na občinskih volitvah

Izidi referendumov v Furlaniji - Julijski krajini

REFERENDUM	%	DA	NE
1 Sindikati v podjetjih(1)	53,5	46,7	
2 Sindikati v podjetjih(2)	59,8	40,2	
3 Sindikalno zastopstvo	62,9	37,1	
4 Previdnostno bivališče	70,9	29,1	
5 Privatizacija RAI-a	56,5	43,5	
6 Trgovske licence	39,4	60,6	
7 Odbitki za sindikat	60,8	39,2	
8 Občinske volitve	55,6	44,4	
9 Urnik trgovin	43,3	56,7	
10 Televizijske koncesije	41,5	58,5	
11 Reklama v filmih	43,7	56,3	
12 Zbiranje reklame za TV	42,3	57,7	

TRST - Izidi referendumov v Furlaniji - Julijski krajini se sicer niso veliko oddaljili od vsedržavnih, so pa tudi zanimive razlike. V dveh primerih je izid drugačen od vsedržavnega: pri prvem referendumu o sindikalnem zastopstvu, kjer je v vsedržavnem merilu prevladal NE za piclih nekaj tioc glasov, v deželi pa je z

53,3 odst. prevladal DA, in pri referendumu st. 8 o odpravi dvojnega turnusa na volitvah v občinah z več kot 15.000 prebivalcev. Na vsedržavni ravni je prevladal NE s 50,6 odstotka glasov, v FJK pa DA s kar 55,6 odst.

Zanimiv podatek je tudi izredno visok odstotek glasov za odpravo previdnostnega biva-

lišča. V vsedržavnem merilu je DA prevladal s 63,7 odstotka glasov, na deželni ravni pa kar s 70,9 odstotka. Precej višji odstotek DA je v deželi beležiti tudi glede odprave sindikalnih odbitkov: 60,8 proti 56,2 v vsedržavnem merilu. Za ostale referendume pa so izidi v deželi v dokajšnji meri krijejo z vsedržavnimi.

Referendumi na Videmskem

VIDEM - Tako na deželni ravni kot tudi na Videmskem so izidi referendumov nekoliko različni od vsedržavnega trenda. To velja predvsem za referendum st. 1 (odprava omejitev pri ustanavljanju sindikalnih zastopstev v podjetjih) in st. 8 (večinski sistem v občinah z več kot 15 tisoč prebivalci). V obeh primerih so na Videmskem zmagali zagovorniki spremembe obstoječega zakona, medtem ko so na vsedržavni ravni prevladali tisti, ki so prekrizali NE.

V videmski pokrajini se je 56 odstotkov volilcev odločilo za razširitev večinskega sistema v vseh občinah; 52,2 odstotka pa se je izreklo za spremembo zakona o sindikalnem zastopstvu.

Pri ocenjevanju izida referendumov (na Videmskem je volilna udeležba dosegla 54 odstotkov), je treba podčrtati tudi visok odstotek tistih (12,1), ki so za spremembo zakona o previdnostnem bivališču za mafijce. To je bilo pričakovati, saj se je krajeno prebivalstvo odločno postavilo po robu v primeru, ko so v Nadiške doline premestili nekatere mafijske predstavnike.

Glede ostalih refe-

rendumov pa je trend na Videmskem zelo podoben deželni oziroma vsedržavni. To velja tudi za tri referendumska vprašanja, ki zadevajo televizijo. V vseh treh primerih so se furlanski volilci izrekli za ohranitev zdajšnjih zakonskih predpisov, kar ima tudi politično valenco, saj so se za takšno rešitev opredelile predvsem stranke desno-sredinskega bloka. Ceravno ne razpolagamo s podrobnimi podatki o volilni udeležbi v posameznih občinah, lahko rečemo, da so v nizinskem delu zabeležili večjo volilno udeležbo, manjša pa je bila v goratih predelih. To velja tudi za območja Nadiških in Terskih dolin ter Režije. V tem primeru je treba upoštevati tudi vprašanje izseljencev oziroma tistih, ki so ohranili bivališče v teh krajih, zaposleni pa so druge.

Poglejmo, kako so v videmski pokrajini volili za posamezne referendume.

Referendum st. 1: DA 52,5; st. 2: DA 57,5; st. 3: DA 60,6; st. 4: DA 72,1; st. 5: DA 56,6; st. 6: NE 60,4; st. 7: DA 60,6; st. 8: DA 56; st. 9: NE 56,4; st. 10: NE 58,1; st. 11: NE 55,5; st. 12: NE 57,4.

Rudi Pavšič

Silvano Di Varmo potrjen za predsednika Novinarske zbornice

TRST - Včeraj se je prvič sestel novoizvoljeni deželni svet Novinarske zbornice Furlanije - Julijske krajine. Za predsednika so potrdili Silvana di Varmo (Messaggero Veneto), za tajnika pa Baldovino Ulcigraja (Piccolo). Podpredsednik je publicist Ferdinando Comar, blagajničarka pa Laura Capuzzo (agencija Ansa). V deželni svet so se Gabriella Brussich (Rai), Clemente Borando (Messaggero Veneto) in Sergij Premru (Primorski dnevnik), ter publicista Fulvio Sabo in Maria Stella Malafronte.

PISMI UREDNIŠTVU

Obrtniška cona v Gropadi

V zvezi s protestom in stališči glede obrtniških con na Vzhodnem Krasu bi rad pojasnil sledeče.

1. Obrtniška cona v Gropadi, kot tudi ostale, je bila že od vsega začetka predvidena v varianti regulacijskega načrta, se pravi tudi v osnutku, ki ga je občinski svet odobril lani.

Takrat ni nihče protestiral. Težave so nastale, ko so občinski uradi, brez katerekoli odobrenega popravka, dodali novo cesto, ki pelje do omenjene cone in ki seče več zasebnih zemljišč. Proti tej novi cesti sem se od začetka postavil in sem bil pripravljen predstaviti popravek, ki bi jo črtal, saj ima cona že dovolj širok dostop. Poleg tega ni mogoče spreminjati načrta brez popravkov.

2. Ko sem zvedel za stališče rajonske komisije, sem bil deloma začuden, kajti to ni bilo stališče konzulte do pred nedavnim. Vem, da so temu nasprotovali naravovarstveniki, zelezni in nekatera politična gibanja, a mi ni bilo znano, da je to stališče politične večine, ki upravlja tržasko občino, saj ni noben njen pripadnik predložil popravkov v tem smislu.

3. Ni mi znano, kdo je posredoval in si zamislil, da se te cone vrisejo v regulacijski načrt, o tem bi morali vprašati načrtovalce in odbor, ki je načrt predstavil. Osebnost pri tem nisem imel pravnic.

4. Kaj trdi na moj račun odbornik Cervesi je posredna zadeva. Da sem branil pred napadi opozicije in drugih ustanov obrtniške cone, proti katerim ni bilo nasprotovanja s strani domačinov, je gotovo politični problem, a ne v skodo domačinov.

Vsi namreč vemo, da niso vsi krajinj odvisni uslužbenci in da prav v Gropadi samostojne tradicionalne dejavnosti usihajo, kar ni gotovo koristno in v skladu z razvojem teritorija, ki ima v bližini raziskovalno območje in krajevne potrebe, s katerimi bi si kak vlašcan ustvaril vir dohodka, ko je brezposelnost v družbi tako razširjena kot danes.

5. Obrtniška cona v Gropadi in ostale podobne cone na Krasu so krajevnega značaja, kar pomeni, da se bodo v njih naselili domačini. Zato me pa skrbi, da ni rajonska komisija

zavzela stališča do velike obrtniško-trgovsko-industrijske cone na Opcinah, kjer niso spoštovali zmanjšanja, ki je bilo doseženo s popravkom tudi podpisane in v katero se bodo, zaradi njenega deželnege pomena, lahko vselili tujci.

6. Bivše padriško taborišče bo urejeno na osnovi deželnege zakona št. 16/92, za katerega vsi vemo, da obstajajo močna politična nasprotovanja in ki bo ureničen ne vemo kdaj. Do takrat ni znano, kje bi lahko domačini razvijali svoje dejavnosti.

Toliko v potrebno pojasnilo s pripombo, da sem na razpolago za vsak jasen in iskren razgovor, saj je volja ljudstva bistvena. Le pazljivi bi morali biti, da ne bi sli na stališča tistih, ki bi radi spremenili Kras v muzej za nedeljske izletnike, v skodo oseb, ki od teritorija živijo.

Peter Močnik

Stališče obrtnika

V zvezi s člankom Gropada proti novi obrtni coni, objavljen v Primorskem dnevniku 8. junija t.l., bi rad razjasnil sledeče: Kot obrtnik sem zaprosil občino, da mi prizna zemljišče, na katerem bi razvil svojo tradicionalno mizarstvo, kot individualno obrtno cono.

Do individualne obrtne cone imajo pravico samo vlašci, oziroma obstoječe dejavnosti v posameznih vaseh, ki želijo razvijati svojo obrtno dejavnost. Prošnja se je nanašala torej samo za določeno razpoložljivo zemljišče in ni predvidevala razširitve za obstoječe ceste, ki taka, kot je, ne bi ovirala razvoja delavnice.

O peticiji se je odločilo na sestanku, za katerega nisem bil obveščen, in kjer bi lahko kot prizadeta stran zagovarjal pozitivnost svoje pobude. Smatram namreč, da v današnjem času velike krize pri zaposlitvi, ni pametno ovirati nastanka neke gospodarske dejavnosti, ki ne onesnažuje okolja, ki predstavlja samo po sebi že napredek za vsako skupnost, glede na to, bi se v perspektivi lahko ustvarila nova delovna mesta za domačine.

Mnenja sem, da se je akcija zaradi nezadostnih in nepopolnih informacij sprevrgla dejansko v bojkot domačina, ki je vedno bil in bo se pripravljen pomagati tako vaskim društvom kot skupnosti nasloh.

Dean Milkovič

ILIRSKA BISTRICA / TRAGEDIJA MED RAFTINGOM PO NARASLIH VODAH REKE REKE

Reka med Ribnico in Divačo terjala tri mlada življenja

ILIRSKA BISTRICA - Tragična nesreča posadke Rafting kluba Mrzla uoda iz Ilirske Bistrice, ki se je v nedeljo pozno popoldne s colnom spuščala po narasli reki Reki, je terjala tri življenja. 22-letni Mirko Frank in 32-letni Silvano Vrh, oba iz Ilirske Bistrice, sta utonila v deroci vodi, 31-letni Milos Pirjavec iz Matavuna pri Sezani pa je umrl med prevozom v postojnski zdravstveni dom.

Tragičen dogodek se je zgodil okoli 17.50 v bližini naselja Buje, med Ribnico in Divačo. Na reki Reki naj bi bila v nedeljo otvoritev sezone raftinga, vendar so člani Rafting kluba Mrzla uoda iz Ilirske Bistrice in Kraskega rafting kluba iz Sezane zaradi slabega vremena imeli le trening. Po reki med Ribnico in Divačo sta se spuščala dva colna, v katerih je bilo po šest članov posadke. Zaradi narasle vode in močnega toka so si člani pred

drugim spustom po reki v bližini Zagarjeve domačije ogledali pot, ki pelje prek meter in pol visokega jezusa. Prvi coln, v katerem so bili člani sezanskega kluba, je uspešno prebrodil pot, za drugega, v katerem so bili poleg Milosa Pirjavca člani bistriskega kluba, pa je bil jez usoden. Močno vrtinčenje, ki je zaradi narasle vode nastalo pod jezo, je coln prevrnilo in ga zalilo. Mirka Franka in Milosa Pirjavca je vrglo iz colna in ju odneslo po reki. Ostali stiri pa so se prijeli za vrv ob zunanji strani colna, ki ga je pobesnela voda prevracala v vrtincu. To je trajalo približno trideset minut, v tem času pa se je trem uspelo odriniti od colna in odplavati na breg reke. Četrtemu članu posadke Silvanu Vrh se je med prevračanjem colna vrv nesrečno zapletla v zapetje. Zmanjkalo mu je moči, nato pa ga je v glavo zadelo se plavajoče deblo. Kmalu zatem je utonil.

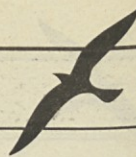
Pozneje so ga reševalci skupaj s colnom, za katerega je bil se privezan, potegnili na suho. Oba člana, ki ju je tok odnesel naprej, so prijatelji, ki so bili v drugem colnu, približno petsto metrov od kraja nesreče potegnili iz vode. Mirko Frank je bil mrtev, Milos Pirjavec, ki je se kazal znamenja življenja, pa je umrl med prevozom v postojnski zdravstveni dom.

Na včerajšnji novinarski konferenci na Upravi za notranje zadeve v Postojni so bili navzoci tudi svojci tragično umrlih, ki so želeli poudariti, da do nesreče ni prislo zaradi neizkušenosti ali nestrokovnosti članov posadke. Kot je povedal Ales Zidar, svak enega od ponesrečenec, sicer tudi član kluba Mrzla uoda, so bili vsi člani, razen Milosa Pirjavca, izkušeni raftarji. S tem sportom so se ukvarjali že več let, zadnji dve leti profesionalno, sodelovali pa so tudi na več tek-

movanjih v raftingu doma in v Evropi. Oba člana iz bistriskega kluba sta imela opravljen strokovni izpit, ki je po njihovih besedah precej zahteven, Silvano Vrh, ki je bil predsednik kluba in eden od pobudnikov raftinga v Sloveniji, pa je imel opravljen tudi izpit za vaditelja. Vsi člani posadke naj bi imeli na sebi popolno opremo, torej resilne jopiče, nepremočljivo obleko in celade, ki pa jo je Silvanu Vrh med prevračanjem v vodi zbil z glave.

Sodeč po omenjenih izjavah in policijskih ocenah, je slo največje nevarnosti za splet nesrečnih okoliscin, ki so kljub izkušenosti in strokovni pripravljenosti pripeljale do tako tragičnih posledic nesreče. Kljub temu pa je k njej verjetno pripomogla prenatrjena ocena raftarjev o varnosti reke Reke, ki je, kot smo slišali, lahko zelo nepredvidljiva, saj postane ob deževju pravi hudournik.

Mateja Godejsa

NA TREH TELEVIZIJSKIH REFERENDUMIH JE »NE«PREMOČNO PREVLA DAL

Tudi v Trstu je Fininvest zelo priljubljen Pri nas precej visoka volilna udeležba

»Da« je zmagal le v Dolini, Repentabru in v Zgoniku - Presenečanja v miljski občini

Trst je spet pokazal veliko navezanost na Silvia Berlusconi in na njegove televizije. Na lanskim parlamentarnih volitvah je »Forza Italia« čez noč postala prva stranka, na nedeljskih referendumih pa so se volilci jasno izrekli za monopol Fininvesta na področju zasebnih televizijskih mrež. Volilna udeležba, ki je presegla 60 odstotkov, je med najvišjimi v državi.

Na treh televizijskih referendumih je »da« pravladal v tržaški, devinsko-nabrežinski in v miljski občini. Skoraj presenetljiv je miljski podatek, kjer je proti odpravi nekaterih bistvenih členov »zakona Mammì« glasovalo krepko nad 55. odst. volilcev. Na Berlusconi je komercialne televizije pa je, tudi zaradi svoje demografske specifičnosti, seveda najbolj navezano mesto Trst. »Ne« je po pričakovanjih prevladal v Dolini, Zgoniku in v repentabski občini.

Sindikalne organizacije so tudi v tržaški pokrajini utrpeli hud poraz. Večina volilcev (65 odst.) se je izrekla za odpravo odbitka za sindikalni prispevek na plačah uslužbencev. »Da« je prevladal v vseh občinah. Posebno v okolici je bilo najbrž odločilno stališče Stranke komunistične prenovne, ki je pri tem ljudskem glasovanju prepuščilo svojim članom in somišljenikom svobodno izbiro.

Tržaški trgovci se lahko upravičeno veselijo zmage »ne« nad pobudniki referendumov o odpravi pristojnosti občin pri načrtovanju prodaje občinstvu in zlasti o

odpravi pristojnosti dežel in županov v zvezi z urniki trgovskih obratov. Največji uspeh (skoraj 70 odst.) je »ne« zabeležil v repentabski občini.

Večina volilcev se je na pokrajinski ravni opredelila proti dvojnemu krogi (balotazi) pri izvolitvi županov v občinah, ki imajo več kot pet tisoč prebivalcev. Zanimivo je, da je »da« prevladal tudi v repentabski občini, medtem ko je »ne« zmagal edinole v zgoniški in v dolinski občini. Pri tem referendumu je - posebno na deželni ravni - prislo do pravega paradoksa. Volilci so se izrekli proti balotazi v vseh občinah ravno v trenutku, ko je deželni svet odobril zakon, ki uvaža dvojni krog v vseh

občinah, ki imajo nad pet tisoč prebivalcev.

Volilna udeležba v tržaški pokrajini je bila, kot rečeno, med najvišjimi v državi. Poglejmo udeležbo v odstotkih na posameznih referendumih: st.1 (61, 3), st.2 (61, 3), st.3 (61, 3), st.4 (61, 4), st.5 (61, 8), st.6 (61, 4), st.7 (61, 6), st.8 (61, 7), st.9 (61, 6), st.10 (62, 8), st.11 (62, 8) in st.12 (62, 8). Najvišjo udeležbo so zabeležili na treh politično najpomembnejših referendumih o televizijskem sistemu. Tudi ta podatek dokazuje, da je tudi na Trzaskem naletela na zelo rodovitna tla glasna volilna kampanja za »ne«, ki so jo s televizijskih ekranov nenehno vodile »zvezde« Berlusconijevih mrež.

Nasprotujoči si oceni Berlusconi je zmage na nedeljskih referendumih

Med najpomembnejše referendume je prav gotovo spadala trojica o lastništvu televizijskih mrež, reklami v filmih in zbiranju reklame. V Trstu sta delovala dva odbora: za DA in za NE spremembi televizijskega zakona.

Nives Košuta je za Zvezo slovenskih kulturnih društev sodelovala v začetni fazi Odbora za DA. Njeno mnenje o izidu »televizijskih« referendumov se je začelo s pritajenim »Oh, moj bog... moje osebno mnenje je, da je ureditev televizijskega sistema velik problem za našo demokracijo in je žalostno ugotoviti, da so volilci očitno razumeli referendume kot organiziran napad na Berlusconi. Torej nismo bili v stanju, da bi ljudem dovolj jasno

razložili (tudi ker smo imeli zelo omejena sredstva na razpolago napram odboru za NE), da je bil referendum sredstvo, ki naj bi sprožilo na parlamentarni ravni reformo televizije.«

»Da so glasovali bolj za Ambro in tenovele kot pa za Berlusconi je last? Morda, to je težko ugotoviti. Nisem prepričana, da je izid samo posledica bombardiranja publike, mislim, da so ljudje vendar dovolj pametni. Na vsak način je zelo ostra kampanja dokazala, da so v ozadju izredno veliki interesi, ki so zal prevladali.«

Renzo de' Vidovich pa je bil koordinator Odbora za NE: »Najpomembnejše je, da smo v Trstu zabeležili enega najvišjih odstotkov volilcev v Italiji in tudi

enega navisjih odstotkov glasov za ne na treh televizijskih referendumih. To je vsekakor zelo pozitivno. Danes pa smo se začudili, ko smo izvedeli, da v rimskem parlamentu ne nameravajo spostovati tako jasno izražene ljudske volje in je v parlamentarni komisiji poročevalec Bogi dejal, da bodo pri reformi skušali upoštevati v največji možni meri izid glasovanja: ljudsko voljo je treba upoštevati v celoti in se torej zakona ne sme več spreminjati.«

»Zakaj so v Trstu glasovali tako množično za ne? Predvsem ker je dosti starih, ki radi gledajo televizijo, in potem tudi, ker nas je malo in je nas odbor lahko dobro informiral ljudi.«

B. Zvech: »Proti sindikatu so glasovali tisti, ki niso člani...«

O sindikatih in sindikalnih pravicah so bili stirje referendum, med katerimi je verjetno največ zanimanja vzbudil predlog, da bi odpravili avtomatizem, po katerem sindikati prejema članarino neposredno od delodajalcev, ki jih odtrgajo od plač svojih uslužbencev, seveda onih, ki so vpisani v sindikat. Pri vseh »sindikalnih« referendumih se je večina volilcev izrekla za DA, torej za odpravo dosedanjih pravil in to proti mnenju sindikalnih organizacij.

Bruno Zvech je pokrajinski tajnik Cgil:

»V resnici so bile v igri tudi sile, ki bi rade dosegle pravi množični plebiscit proti sindikatom. To se na srečo ni zgodilo. Seveda pa je jasno, da nismo dobili večine glasov na referendumih, in se zlasti pomemben je bil sedmi referendum o odbitkih za članarino. Res pa je tudi, da nam nezaupnice ni izrekla naša baza, v tem primeru člani sindikata Cgil. Ne pozabimo, da so pri teh referendu-

mih glasovali vsi, tudi nasi tradicionalni nasprotniki. Zato je očitno, da so se proti nam angazirale vse tiste sile, in jih ni malo, ki jih sindikat moti, ker edini podpiramo splošne ljudske interese.«

»Kaksne bodo praktične posledice izida teh glasovanj? Zelo omejene. To smo povedali in pojasnili že pred referendum, da namreč velika večina podjetij izvaja odbitek za sindikalno članarino ne več na podlagi zakonskih določil, pač pa na podlagi delovnih pogodb. V bistvu se torej ne bo nič spremenilo, razen s formalnega vidika, ker bodo podjetja se naprej neposredno odtrgovala članarino za sindikat, vendar ne več na podlagi zakona, ampak na osnovi delovne pogodbe.«

»Pri vsem tem mi je žal, da je toliko ljudi - predvsem takih, ki niso vpisani v sindikat - mislilo, da so odtrgljali za sindikalno članarino bili obvezni: to ni res, v sindikat se delavci prosto vpisejo in to nasi člani dobro vedo.«

SDGZ: »Za nas je izid ugoden«

Večina se je opredelila za NE na referendumih o sprostitvi trgovskih licenc in urnikov trgovin. Za Vojko Kocjancica, direktorja Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, je to pozitivna vest:

»Moram izreči naše zadovoljstvo, ker bi se v nasprotnem primeru odprl marsikateri problem za velik del naših članov. V Trstu, ki je se zanimiv za veliko distribucijo zaradi kupcev iz nekdanje Jugoslavije, bi se naši trgovci z liberalizacijo licenc znasli pod velikim spekulativnim pritiskom in bi mali trgovci nedvomno bili oskodovali, ker ne morejo konkurirati z veliko di-

stribucijo. Glede urnikov bi tudi bilo skrajno negativno za naše trgovce, saj si ne morejo privoščiti 60 ur tedenskega odprtja trgovin z dvojno izmeno in neprimerno dražjo delovno organizacijo. Dobicek pa se ne bi povečal: udobnost je lepa stvar, ampak trgovec ne more živeti na občasni željah potrošnikov.«

»Je pa tudi res, da bo treba zakone popraviti in ublažiti nekatere negativne plati. Vsekakor je na Trzaskem zaradi demografskega padca presežek licenc, s katerimi ne morejo odpreti supermarketov, malih trgovin pa pri nas lahko odpre, kolikor hoes.«

»Incident« na openski šoli bo odmeval tudi na Deželi

»Incident« na voliških st.36 in 284, kjer so nekateri volilci protestirali nad »fac-simili« glasovnic v slovenscini, ki so bile razobešene na soli Attilio De Grassi, bo odmeval tudi v deželni svet. Da se bo to zgodilo, je seveda poskrbel Gianfranco Gambasini, ki je, kot znano, zelo občutljiv na vsakršno »kršenje pravic italijanske večine«.

Z zadevo se vsekakor ukvarjajo tudi openski karabinjerji in prefektura. Kot kaže, so neuradno glasovnice v slovenscini razobešeli zato, ker pristojna telesa niso poskrbela za plakate z volilnimi navodili v slovenscini.

Izidi referendumov v tržaški pokrajini

Referendum

	Referendum	Občina Trst		Občina Devin-Nabr.		Občina Dolina		Občina Milje		Občina Repentabor		Občina Zgonik		Pokrajina Trst	
		DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
1	Sindikati v podjetjih(1)	60,6	39,4	58,5	41,4	57,1	42,8	55,0	44,9	64,9	35,1	54,3	45,6	60,1	39,8
2	Sindikati v podjetjih(2)	66	34	69,3	30,7	70,3	29,7	36,9	36,0	68,8	31,1	68,4	31,5	66,2	33,7
3	Sindikalno zastopstvo	69	31	72,9	27,0	37,9	26,0	69,4	30,5	74,0	25,9	73,5	26,4	69,3	30,6
4	Previdnostno bivališče	68,6	31,4	27,6	27,3	67,4	32,5	52,2	46,7	67,7	32,2	74,6	25,3	68,0	31,9
5	Privatizacija RAI-a	54,7	45,3	51,9	48,0	48,6	51,3	55,8	44,1	47,3	52,6	53,1	46,8	54,5	45,4
6	Trgovske licence	39,8	60,2	38,7	61,2	32,5	67,4	39,3	60,6	29,5	70,5	32,4	67,5	39,4	60,5
7	Odbitki za sindikat	66,6	33,4	61,9	38,0	54,7	45,2	60,1	39,8	59,7	40,2	51,8	48,1	65,7	34,2
8	Obcinske volitve	58,5	41,5	52,9	47,1	39,9	60,1	54,3	45,6	26,5	37,4	39,3	60,6	57,5	42,4
9	Urniki trgovin	43,6	56,4	45,4	54,5	37,1	26,9	43,8	56,1	30,1	69,8	36,9	63,0	43,4	56,5
10	Televizijske koncesije	35,5	64,5	45,9	54,0	58,8	41,1	41,1	58,8	53,1	46,9	61,5	38,4	36,9	63,1
11	Reklama v filmih	36,9	63,1	47,4	52,5	61,0	38,9	43,4	56,5	54,7	45,2	63,0	36,9	38,4	61,6
12	Zbiranje reklame za TV	36,8	63,2	45,6	54,3	59,4	40,5	24,0	57,9	53,2	46,8	61,8	38,1	38,1	61,9

OBČINA TRST / ODBORNIK CERVESI PREDSTAVIL NOV OSNUTEK

Ponovna maratona za regulacijski načrt

Občinski svetovalci bodo zasedali vsak dan

Odbornik za urbanistiko Giovanni Cervesi je sinoči predstavil občinskemu svetu osnutek novega splošnega regulacijskega načrta za trzasko občino. Občinski svetovalci bodo od danes dalje osnutek obravnavali vsak dan v upanju, da bodo ta svoj maratonski tek zaključili se v tem tednu z glasovanjem o njem. Novi trzaski občinski regulacijski načrt bo potem po objavi v deželni vestniku dva meseca na ogled za morebitne pripombe in ugovore, nakar bi ga moral trzaski občinski svet ponovno vzeti v pretres za dokončno odobritev.

Kot je znano, je prvi del tega zapletenega postopka trzaski občinski svet že opravil v lanskem letu, saj je 23. oktobra lani sprejel osnutek novega regulacijskega načrta. Toda zadnji sklep je potem zavrnil pokrajinski nadzorni odbor zaradi raznih materialnih napak in pa zato, ker kartografija ni vsebovala popravkov, ki jih je občinski svet sprejel pred zaključnim glasovanjem.

Novi osnutek trzaskega občinskega regulacijskega načrta, ki ga je sinoči predstavil odbornik Cervesi, je v bistvu popravljena verzija sklepa, ki so ga občinski svetovalci odobrili pred skoraj 8 meseci. To seveda ne zadovoljuje vseh, niti v vrstah upravne večine, saj je znano, da so lanskega oktobra v občinskem svetu prodrli tudi nekateri pomembni popravki, ki jih je predlagala opozicija, medtem ko so razni predlogi iz večinskih vrst bili zavrnjeni. Seveda imajo svetovalci tudi tokrat pred končnim glasovanjem pravico, da predložijo popravke. Rok za to bo zapadel v četrtek, 15. t.m. Kot ponavadi se bodo ob tem vrstili najrazličnejši sestanki in stiki za oblikovanje rešitve, ki naj bi odražala ravnovesje sil v danih razmerah oziroma ki naj bi bila čim manj nesprejemljiva za vse. Videli bomo, kaj se bo iz tega izcimilo.

Sklep, kakrsnega bodo odobrili, vsekakor ne bo dokončen, če iz drugih razlogov ne pa zato, ker je dežel-

na uprava prav v teh dneh objavila nova navodila za izdelovanje regulacijskih načrtov, ki jih sestavljajo sedanje variante seveda niso mogli se upoštevati. Prav zaradi tega bo novi regulacijski načrt potrebno prilagajati. Seja občinskega sveta se bo danes pričela ob 17.30, od jutri dalje pa se bodo občinski svetovalci zbirali ob 16. uri.

Omenimo naj, da je trzaski občinski svet sinoči pred nastopom odbornika Cervesija odobril sklep, po katerem bo vsako tretjo nedeljo v mesecu v starem mestu, točneje na območju med županstvom in rimskim amfiteatrom, sejem antikvariata. Prav ob začetku sinočnje seje pa je svetovalec Nacionalnega zavezništva Bruno Sulli komemoriral 50-letnico odhoda jugoslovanskih čet iz Trsta. To je seveda za marsikoga izzvenelo kot provokacija. Slovenski in se nekateri drugi občinski svetovalci so med Sullijevimi izjavami zapustili sejno dvorano.

»Trst osvobojen šele 12.junija..«

Ne vračanju imovine slovenski manjšini

Nekatere ezulske organizacije so včeraj popoldne s posebno prireditvijo »praznovale« 12.junij 1945, ko je partizanska vojska - stiriideset dni po osvoboditvi Trsta - dokončno zapustila mesto. Prireditve v konferenčni dvorani velesejske ustanove se je udeležilo precej ljudi, zaradi bolezni pa je manjkal castni gost, predsednik poslanske komisije za zunanje zadeve in nekdanji borec Salojske republike Mirko Tremaglia. Po pozdravu predsednika Združenja Istranov (Unione degli Istriani) Dennisa Zinganteja, sta govorila predstavnik »Reske občine v izgnanstvu« Mario Dassovich in goriski senator Berlusconi. Stranke Berlusconi in Ettore Romoli.

Tremaglio je vsekakor dostojno zastopal somišljenik posl. Roberto Menia, ki je prebral pozdravno poslanico obolelega fasista. Tremaglia je izrazil veliko zaskrbljenost nad potekom italijansko-slovenskih pogovorov in pozval zunanjo ministrico Susanno Agnelli, »naj ne popušta pred vse glasnejšimi zahtevami slovenske države«. Če bo Italija vrnila tudi eno samo stavbo slovenski manjšini na Trzaskem - je v izjavi napovedal skrajnodesničarski poslanec - bomo to preprecili z vsemi sredstvi. Če bo potrebno, tudi s silo.

Potem ko je Gigante z običajnimi obožbami napadel trzaskega župana Riccarda Illyja in občinskega odbornika za kulturo Roberta Damianija, čes da sta prevec odprta do Slovencev, je Dassovich obnovil medvojna dogajanja v obdobju 1941-

1945. V svojem dolgem poročilu ni niti enkrat omenil besede fasisti in fasizem, medtem ko se je nekajkrat »upal« imenovati Hitlerja in naciste. Zaključil je z ugotovitvijo, da so se tako fasisti Salojske republike, kot italijanski partizani skupin Osoppo, bojevali za skupni cilj. To se pravi za obrambo vzhodne italijanske meje pred slovensko oziroma slovanstvo nevarnostjo. Zanimivo je tudi, da je Dassovich popolnoma »pozabil« na kapitulacijo Italije 8.septembra 1943 in na dejstvo, da so po tem datumu »republikanci« bratili zlasti fasizem in Mussolinija, gotovo pa ne italijanskih interesov.

V primerjavi z Romolijem, ki je tudi deželni

koordinator »Forza Italia«, je vodja Nacionalnega Finiti zmeroma usmerjena politična osebnost. Zbrane istrske begunce je strasil z besedami kot so etnična čistka in veleizdaja, ki jo Rim, s sklenitvijo bliznjega sporazuma z Ljubljano, znova nacrtnje na kozi Italijanov, predvsem pa Istranov. V vsem povojnem času je Italija popuščala vzhodnim sosedom, edini, ki si je upal dostojno braniti resnične nacionalne interese na vzhodni meji je bil doslej Berlusconi, je na koncu zagrmel Romoli. V glavnem priletna publika mu je seveda burno zaploskala, medtem ko je nekajkrat izzvijala ministrice Agnelli jevo.

S.T.

PRISPEVEK DEŽELNE UPRAVE

Prispevek 15 milijard lir za novo športno palačo

Deželni odbor je včeraj na predlog podpredsednika in odbornika za sport Roberta Antonioneja odobril finančni prispevek v višini 15 milijard lir za gradnjo nove športne palače v Trstu. Finančno nakazilo bo Dezela nakazala neposredno občinski upravi na osnovi dveh prosenj o prispevkih, ki ju meseca januarja in marca podpisal župan Illy; finančni prispevek bo »kril« skoraj 78 odstotkov celotnega izdatka za novo športno strukturo, ki naj bi predvidoma stala 19 milijard in 280 milijonov lir. Pet milijard lir bo deželna uprava nudila kot prispevek, preostalih 10 milijard lir pa bo izplačala kot večletne desetletne prispevke. Podpredsednik Antonione je vsekakor izrazil upanje, da bo za gradnjo športne palače prispevala tudi Trzaska hranilnica: na tak način - je dodal - se bodo dela lahko začela že v teku letošnjega leta; športno palačo v Carboli je namreč že načel zob časa, dodati pa je tudi treba, da bodo v kratkem stopila v veljavo nova pravila košarkarske federacije glede zmogljivosti športnih palač, v katerih se odigravajo tekme državnega prvenstva. Antonione je tudi dodal, da se s tem nikakor niso zaključile obveze deželne uprave do športnega Trsta.

la kot večletne desetletne prispevke. Podpredsednik Antonione je vsekakor izrazil upanje, da bo za gradnjo športne palače prispevala tudi Trzaska hranilnica: na tak način - je dodal - se bodo dela lahko začela že v teku letošnjega leta; športno palačo v Carboli je namreč že načel zob časa, dodati pa je tudi treba, da bodo v kratkem stopila v veljavo nova pravila košarkarske federacije glede zmogljivosti športnih palač, v katerih se odigravajo tekme državnega prvenstva. Antonione je tudi dodal, da se s tem nikakor niso zaključile obveze deželne uprave do športnega Trsta.

SEJA SVETA SEKC1JE

Novo vodstvo devinsko nabrežinske sekcije SSK

V prejšnjih dneh se je sestel sirsi svet devinsko-nabrežinske sekcije Slovenske skupnosti, da bi odločil o izvolitvi novega tajnika po odstopu Pavla Vidonija, ki je po enoletnem vodenju sekcije zapustil to mesto iz osebnih razlogov. Za novega tajnika je bil soglasno izvoljen Josko Antonič, ki je sicer član tajništva sekcije že nad dvajset let. Novemu tajniku bosta kot podtajnika stala ob strani Vera Tuta Ban, devinsko-nabrežinska podžupanja in odbornica za solstvo, kulturo in sport ter Mitja Tercon.

Novo sekcijsko vodstvo je nadalje sklenilo, da

bo odslej pobliže spremljalo delovanje občinske uprave s posebnim oziranjem na urbanistično problematiko, saj se je komaj pričel postopek o reviziji splošnega regulacijskega načrta ter na dosledno izvajanje dvojezičnosti. Po mnenju tajništva se je namreč v zadnjem času na tem področju nekoliko prevec popustilo.

Poleg strogo političnega delovanja pa sekcija v bližnji prihodnosti izvedla tudi nekaj pobud družabne narave; v načrtu ima namreč nekaj polletnih večerov z glasbenim in literarnim programom, v jesenskem času pa enodnevni izlet.

ČRNA KRONIKA

Vrsta nesreč zaradi mokre ceste

Zaradi nepredvidnosti voznikov, ki očitno niso upoštevali, da mokre ceste terjajo veliko več pazljivosti, je včeraj prišlo do cel vrste prometnih nezgod, ki se le zaradi srečnih okoliščin niso končale tragičnimi posledicami. Se zlasti hudo je bilo na hitri cesti v višini Kriza, ki so jo morali celo zapreti za promet. Prve vesti, ki so prihajale s tamkajšnjega območja, niso obetale nič dobrega, na koncu pa se je izkazalo, da ni tako dramatično, kot so sprva poročali, ceprav brez stevilnih ranjencev ni slo. Najtežja nesreča pa se je pripetila že v jutranjih urah v mestu, v Ul. D'Alviano, kjer je s svojim motornim kolesom padla 25-letna Sonia Pisani iz Ul. Valmaura 25 in se udarila v glavo. Nemudoma so jo odpeljali v bolnišnico na Katinari, kjer so si pridržali prognozo.

Na odseku hitre ceste v višini Kriza so policija, gasilci z Opcin in osebje Rdečega križa posegli okrog 12. ure. Zaletela sta se avtomobil znamke BMW, ki ga je

upravljala 36-letna Gabriella Fonzaghi iz Starancana ter dostavno vozilo fiat 127 »fiorino«, v katerem je sedel 27-letni Massimiliano Gustin iz Ul. Donaggio 13. Ranjenca so odpeljali v katinarsko bolnišnico, kjer se bo Gustin zdravil 8 dni, Fonzaghijevi pa so nudili le prvo pomoč in jo odslovili (povsem naj bi si opomogla v 20 dneh).

Vidljivost je bila tedaj slaba, deževalo je, zaradi nesreče je bil promet upočasnjjen, kar je marsikoga presenetilo, prišlo se do nekaterih trčenj, tako da je policija promet v smeri proti Sessljanu ustavila ter zaprla dostope na hitro cesto, kar pa ni tako enostavno, saj ni vstopnih postaj in torej osebja, ki bi agentom lahko pomagalo. Druga nezgoda se je pripetila nedaleč od prve, prav tako na odseku v smeri Sessljana. Vpletena sta bila avto znamke opel corsa, v katerem sta sedela oče in sin, 25-letni Dario Puschiasis in 72-letni Fedele Puschiasis iz Ovara, ter tovorno vozilo volkswagen, ki ga je uprav-

ljal 58-letni Renato Rebula iz Nabrezine. Najhuje se je poskoval priletni Fedele, ki bo v katinarski bolnišnici ostal 30 dni.

V bolnišnici v Gorici se zdravi 63-letni Gianfranco Tononi, ki se je poškodoval že predvčerajšnjim v kraju Villanova dello Judrio, kjer pa je njegova 63-letna žena Maria Luigia Borruso izgubila življenje. Zakonca sta bila z avtomobilom volkswagen golf

namenjena proti Trstu, ko sta se silovito zaletela v drevo. Za Borrusojevo je bilo trčenje usodno, medtem ko bo Tononi, oče bivšega tajnika Fronte della Gioventù Piera Tononija, okreval v 20 dneh. Zdravi se na kirurškem oddelku, ugotovili so mu udarce in poksodbe v trebuhu, zlom dveh reber in zlom v rami.

Na sliki (f. Balbi/KROMA): po trčenju na Furlanski cesti.

NOVICE

Župan Illy: Italija naj investira na Vzhodu

Italijanski gospodarstveniki bi morali investirati v vzhodni Evropi, sicer tvegajo, da bodo tamkajšnje trzišče obvladali podjetniki iz Nemčije, Avstrije in Francije. Tako je opozoril trzaski župan Riccardo Illy na včerajšnji predstavitvi Načrta Trst v Milanu. Illy je tudi pozval italijansko vlado, naj cimprej poseže pri Evropski skupnosti in omogoči pridruženo članstvo Slovenije k Evropski uniji. To naj bi bil prvi korak na poti novega komunikacijskega sistema Barcelona-Trst-Budimpešta. Če do tega ne bo prislo, bosta privilegirani severnejši povezavi München-Dunaj in Pariz-Berlin-Varšava.

Zasedanje ACT o upravi prevoznih zvez

V zadnjih treh letih se je prevozno podjetje ACT lotilo priprave posebnega modela mestnih prevoznih zvez. Načrt bo predstavilo jutri med zasedanjem z naslovom: Načrtovanje in upravljanje javnega prevoznega omrežja. Na zasedanju bodo izvedenci spregovorili o izboljšanju javnih prevozov. Seveda ne bodo mogli mimo dveh elementov, ki težita prevoze: velikim upravnim stroškom in nizkim hitrostim, ki izvirajo iz vse bolj kaotičnega mestnega prometa.

Stavka šolnikov poklicnega izpopolnjevanja

Solski sindikati CGIL, CISL, UIL so oklicali za jutri celodnevno stavko solnikov, ki so zaposleni v zavodih za poklicno izpopolnjevanje. Solniki protestirajo, ker ustanove, ki upravljajo zavode za poklicno izobraževanje, zavlačujejo s podpisom nove delovne pogodbe, pa ceprav se je Dezelna dogovorila s solskimi sindikati o finančnem kritju nove pogodbe. Ta vprašanja bodo osvetlili na tiskovni konferenci, ki bo jutri ob 10.30 na deželnem sedežu CGIL v Ul. Vidali 1.

V zapor zaradi mamil

Poostrena kontrola območij, kjer se običajno zbirajo uzivalci mamil, je privedla v zapor 20-letnega Sebastiana Pusoleja iz Ul. Valmaura 55. Predsinocnjim je namreč patrolja letnega oddelka pod nekim kamnom na območju Ul. delle Zudecche opazila plastično vrečko, polno tablet. Agenti so posumili, da gre za mamilo, ki ga je pustil kak preprodajalec. Skrili so se in počakali. Kmalu se je izkazalo, da so pravilno slutili: prikazal se je mladenič, ki se je sumljivo oziral naokrog in ko je bil prepričan, da ga nihče ne vidi, je vrečko pobral. Policija mu je takoj nataknila lisice. Skusal se je sicer izgovarjati, vendar zamen: v zavojčku so našli 97 tabletk za skupnih 29 gramov. Natančno analizo morajo sicer še opraviti, vendar domnevajo, da gre za »ecstasy«. Pregledali so tudi stanovanje Pusoleja, ki je sedaj na razpolago sodnim oblastem, ter našli in zaplenili še stiri tablete, ki so bile verjetno prav tako namenjene prekupevanju.

V SODELOVANJU Z ASSICURAZIONI GENERALI

Poletni koncerti gledališča Verdi

Prvi je bil sinoči v muzeju Revoltella

Sinoči se je v dvorani muzeja Revoltella začel kratak klavirski festival, ki ga prireja občinsko gledališče Verdi v sodelovanju z zavarovalnico Assicurazioni Generali. Pobudo, ki nosi naslov Poletni koncerti, so predstavili včeraj dopoldne, ko so precej pozornosti namenili tudi koncertno-snemalni dejavnosti orkestra in zbora gledališča Verdi.

V poletnem koncertnem nizu so namreč stirje nastopi mladih pianistov in pa koncert orkestra in zbora gledališča Verdi, ki za RS trenutno snema Dvorakove simfonije in Stabat Mater. S tem kompleksnim delom Antonina Dvoraka bosta zbor in orkester, ki ju bo vodil Julian Kovatchev, nastopila na slavnostnem večeru v dvorani Tripčevich, in sicer v petek, 23. junija, ob 20.30. Kot solisti bodo nastopili Patrizia Ciofi (sopran), Silvia Mazzoni (mezzosopran), Wonjun Lee (tenor) in Enzo Capuano (bas). O posebnostih Dvorakovega dela je govoril dirigent Kovatchev, medtem ko je Salemi v imenu gramofonske družbe RS opisal

sodelovanje z gledališčem Verdi. V okviru projekta, ki ga gmotno podpira zavarovalnica Assicurazioni Generali, so integralno že posneli Mendelssohnove in Schumannove simfonije, ki so jih izdali na cd ploščah. Letos je na vrsti Dvorak, dve simfoniji so že posneli, vse ostalo pa naj bi v kratkem.

Stirje klavirski večeri z mladimi izvajalci pa so odraz pokroviteljstva, ki ga tržaska zavarovalnica namenja mednarodnemu klavirskemu natečaju v Rimu in natečaju Prijateljev gledališča »La Fenice« iz Benetk. Zmagovalci si zagotovijo tudi možnost, da nastopijo v Trstu in tudi posnamejo cd ploščo. Christopher Hughes in Eriko Niwano, ki sta sinoči nastopila v muzeju Revoltella, sta odnesla prvo mesto na lanskem rimskem natečaju v kategoriji »stirsko na dveh klavirjih«. Naslednji koncert bo v ponedeljek, 19. junija, ko bo nastopil ruski pianist Roustem Saitkulov. Po Dvorakovem večeru v dvorani Tripčevich bosta v muzeju Revoltella se dva klavirska večera.

USPEŠNO DVODNEVNO SREČANJE

Gostje iz Vuzenice v Trebčah

Sodelovanje med zboroma se bo prav gotovo nadaljevalo

Pevci mesanega pevskega zbora Primorec-Tabor, ki ga vodi Matjaz Scek, so tudi letos kronali svoje enoletno delo s srečanjem z mešanim zborom iz Vuzenice, ki se je v soboto in nedeljo mudil v naših krajih. Koncertni večer, ki ga poleg pevskega zbora prireja tudi SKD Primorec, je bil v soboto v dvorani Ljudskega doma v Trebčah. Na njem so gosti pod vodstvom Danice Pokersnik nastopili s programom slovenskih pesmi; v prvem delu so se predstavili z umetniškimi, v drugem pa z narodnimi koroskimi pesmi; z vezno besedo so prikazali svoj zbor in pa svet pod Pohorjem, od koder prihajajo. Med koncertom sta si predsednika zborov izmenjala darila in se tudi dogovorila, da se bodo stiki med zboroma nadaljevali vsaj enkrat na leto. V nedeljo dopoldne pa so se gosti z avtobusom podali na krajsi izlet po Trstu, v popoldanskih urah pa je bil pred vhodom v Vilenico piknik; pod vodstvom vodicev sezanskega jamarskega društva so si jamo ogledali in v njej tudi zapeli.

PADRIČE / MINULO NEDELJO

Raziskovalni center odprt

Obiskalo ga je več sto prebivalcev iz bližnje in daljnje okolice

Več sto ljudi se je v nedeljo odzvalo vabilu Centra za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah ter v dopoldanskih urah obiskalo njegove laboratorije. Kljub dežju je torej »dan odprtih vrat« uspel, tako da vodstvo Centra že razmišlja, kako bi podobne pobude v bodoče pogostje ponavljali z namenom, da bi znanstveno in tehnološko raziskovalno dejavnost, ki se odvija pri Padričah, vsaj nekoliko približali prebivalcem iz bližnje in daljnje okolice.

Mnogo obiskovalcev je na Padriče prišlo s posebnimi avtobusi, ki so odpeljali z Oberdankovega trga v Trstu, veliko pa se jih je tudi pripeljalo z osebnimi vozili. V Centru so jih sprejeli predsednik Domenico Romeo in raziskovalci, ki so jih potem tudi vodili na obisku ter jim razkazali laboratorije. Zvedeli smo, da je bilo občinstvo na splošno dokaj radovedno, pa tudi da so raziskovalci prav radi pripovedovali o svojem delu.

KRMENKA / NA ŠAGRI SKD FRAN VENTURINI

Vesel popoldne ob zvokih frajtonarc

Srečanja se je udeležilo 34 godcev vseh starosti

Skupinska slika vseh nastopajočih godcev na nedeljski šagri na Krmenki

Glas harmonike, mednarodno netekmovalno srečanje godcev na diatonično harmoniko, je letosnje izvedbo doživel v okviru običajne junijske šagre, ki jo KD Fran Venturini prireja na Krmenki. Nastop godcev iz naših krajev in sirse, tudi čezmejne okolice, ki se je po zamisli društvenih odbornikov od vsega začetka odvijal na prvomajski popoldan, je bil tokrat na prireditvenem prostoru tradicionalne društvene šagre. Kljub temu pa je prireditev seveda ohranila svoje osnovne značilnosti: razposajeni godci, veseli zvoki frajtonarc, znane in manj znane melodije Avenikov, Mihele, Slaka, tu pa tam le kaka ljudska viza, po »uradnem« nastopu na odru pa se vseprek igranje posameznih udeležencev.

Dober godček je seveda tisti, ki se rad postavi s svojim igranjem: zato nič čudnega, da se glas harmonik ne omeji na eno pesem, ki je pač predvidena po pravilniku srečanja, temveč se se nadaljuje ob mizah, v tem ali onem kotičku prireditvenega prostora.

Letošnjega srečanja se je udeležilo 34 godcev: skoraj polovica le-teh je bilo gojencev društvene sole za diatonično harmoniko, ki jo vodi Zoran Lupinc in Denis Novato. Pršli pa so v glavnem iz tržaske okolice, iz slovenske Istre, s kraške planote in dlje iz Slovenije. Dvakrat je bil zato poseben nastop Željka Cerneke, ki je prišel na Krmenko iz Umaga, zaigral pa je pristno istrsko manfrino. Najmlajši godček je bil tokrat skoraj 8-letni Matej Ležek iz Zgornjih Skofij,

najstarejši pa Tržačan Emilio Gamboz, ki je od svojih 87 let že 75 posvetil igranju na plonarco. Med nastopajočimi sta bili tudi dve predstavnici »neznajsega spola«, sicer dve dekletci, 10-letna Angela Crevatin in 13-letna Erika Sain. Devet godcev bi si v nedeljo že zaslužilo priznanje za zvestobo, saj se srečanja udeležujejo od vsega začetka. V smislu sodelovanja, ki se rado vzpostavi ob takih priložnostih, so se predstavili tudi člani društva Kremenjak, ki bo podobno godčevsko srečanje priredilo prihodnjo nedeljo popoldne v društvenih prostorih v Jamljah.

Po reviji diatoničnih harmonik se je na plesišču predstavila folklorna skupina Stu ledi: nekateri godci pa so na odru zaigrali se v premoru med enim in drugim spletom plesov. (dam)

ŠOLSTVO / OBJAVA IZIDOV

Učni uspehi na nižji srednji šoli I. Grudna v Nabrežini

Včeraj so objavili učne uspehe na nižji srednji šoli Iga Grudna v Nabrežini in v oddeljenem oddelku v Krizu. Izdelali so:

Nižja srednja sola Iga Grudna v Nabrežini

1. razred: Fabiana Cotic, Barbara Gentilini, Danijela Gruden, Lara Iskra, Patrick Kocjancic, Katja Lansetti, Elena Leghissa, Alexander Pertot, Jure Rogelja, Barbara Santini, Alexandra Spanu, Cristian Tercic.

2. razred: Eleonora Cardovilli, Erik Frandoli, Ivan Gabrovec, Andrej Hrovatin, Matjaz Jaklic, Jana Krmec, Ivo Leghissa, Sara Leghissa, Elena Markuza,

Tanja Peric, Kristian Rebutla, Kristina Skerk, Sara Spanu, Igor Stanic, Tomaz Stefani, Andraz Strekelj, Kristina Stubelj, Danijel Sustersic, Martina Svara, Caterina Tanze, Tanja Tuta. En dijak ni izdelal.

K zaključnemu državnemu izpitu je bilo pripuscenih deset dijakov, ena dijakinja pa ne.

Oddeljeni oddelki v Krizu

1. razred: Laura Bogatec, Susy Bisiacchi, Cristian Germani, Solidea Savi, Andrej Sossi.

2. razred: Nicol Begzin, Jelka Bogatec, Mateja Bogatec, Theo Cossutta, Katja Daneu, Veronika Jazbec, Petra Kukanja, Zulejka Paskulin, Alen Semec, Ivana Sullini. En dijak in ena dijakinja nista bila pripuscena v tretji razred.

K zaključnemu državnemu izpitu je bilo pripuscenih šest dijakov, eden pa ni bil pripuscen.

Danes ob 9. uri bodo objavili učne uspehe tudi na nižji srednji šoli Sv. Cirila in Metoda pri Sv. Ivanu in na oddeljenem oddelku na Katinari.

Med dijaki 1. A razreda nižje srednje sole Ivana Cankarja pri Sv. Jakobu je izdelala Ingrid Bersenda, in ne Igor, kot je bilo na- pačno objavljeno v soboto.

OKOLJE / PREDSTAVITEV

Šola Bergamas pripravila študijo o onesnaževanju

Dijaki nižje srednje sole Bergamas so pripravili med solskim letom izčrpno raziskavo o onesnaževanju zraka v Trstu, poleg tega pa tudi anketo o mestnem prometu, o javnih prevozihih in o avtomobilih na električni pogon. Včeraj so jo predstavili občinskemu odborniku za okolje Gianniju Pecol Cominottu, ki je pohvalil njihovo delo. Dijaki so med drugim opozorili, da je naravovarstveni čut med tržaskimi avtomobilisti na nizkem nivoju: ugotovili so, da večina avtomobilistov ni bila iskrena pri odgovarjanju na »delikatna« vprašanja o onesnaževanju.

Telematski servis v službi občanov

V torek, 20. junija bo tržaski župan Riccardo Illy v gledališču Miela predstavil načrt o tako imenovanem telematskem mestnem omrežju. Gre za servis, ki bo posredoval občanom kopico informacij o raznoraznih javnih službah, o dejavnostih in uslugah javnih uprav. Podobne telematske servise so pred časom že preizkusili v nekaterih drugih italijanskih mestih: Turinu, Milanu, Bologni in Rimu. Med srečanjem v Mieli, ki bo potekalo v okviru revije o novih tehnologijah Ipermiela, se bo tržaski župan povezal na videokonferenci z bolonjskim kolegom Walterjem Vitalijem, ki bo prisotnim orisal značilnosti tamkajšnje izkušnje z novim telematskim omrežjem.

Združenje Alister proti cepljenju

Združenje Alister bo priredilo v petek, 16. junija, ob 20.30 v Centru yoga v Ul. S. Lazzaro 5 tiskovno konferenco proti obveznemu cepljenju otrok. Na njej bo družina tremante obrazložila, kako je prejela priznanje ministrstva za zdravstvo, čeprav ni dala cepiti svojih otrok.

Danes bodo objavili izide na višjih srednjih šolah

Danes bodo objavili učne uspehe na slovenskih višjih srednjih šolah. Na liceju F. Presernu, pedagoškem liceju A.M. Slomska, trgovskem zavodu Z. Zoisa in poklicnem zavodu J. Stefana bodo dijaki izvedli za ocene opoldne.

DOLINA / PRIREDITEV SKD V. VODNIK

Pesem ob studencu združila tri zборе

V gosteh pevci iz Kočevja ter iz Doberdoba

Ceprav vremenski obeti niso bili najboljši (med koncertom je tudi za čas rosilo), je Pesem ob studencu v soboto zvečer le odjeknila na dolinski K'luzi. V tem prijetnem vaskem predelu, na katero se KD Valentin Vodnik že tretje leto »seli« za poletne prireditve, so zapeli pevci najprej domačih zborov, nato pa se gostje iz Kočevja in Doberdoba. Vreme je bilo kot rečeno precej negotovo, na K'luzi pa se je kljub temu zbralo lepo število ljudi iz Doline in sosednjih vasi. Zborovsko srečanje pod milim nebom, ki ga je domače društvo tretjič zaporedoma priredilo v tem letnem času, je bilo tokrat posevečeno obhajanju 50-letnice osvoboditve izpod nacifasizma. Pesem ob studencu je tako zadočila posebne vsebinske razsežnosti: slo je namreč za srečanje pevskih zborov treh krajev, Doline, Kočevja in Doberdoba, ki

jih povezuje tudi globoko doživljanje zgodovinskih dogodkov polpretekle dobe. Misel je v uvodnem govoru posebej izpostavil predsednik društva David Bandi, ki je poudaril tudi željo odbornikov KD Valentin Vodnik, da se po-

novno navežejo in utrdijo prijateljski stiki med sorodnimi skupinami različnih krajev, posebej med pobratenima občinama Dolina in Kočevje.

Pomembnost tovrstnih srečanj, ki zbližujejo slovenske kulturne stvarnosti, sicer zemljepisno nekoliko oddaljenih krajev, je poudaril tudi dolinski odbornik za kulturo Aldo Stefancic, ki je tudi v imenu župana Borisa Pangerca uradno pozdravil kočevskega župana. Sobotna Pesem ob studencu je namreč ponudila tudi priložnost za prvo srečanje med novimi upravitelji obeh pobratenih občin. Tako je med častnimi gosti zborovskega večera bil tudi Janko Veber, preteklega decembra izvoljeni župan Kočevja.

Po pesmi, ki sta jo v dobrodošlico gostom zapela najprej moski zbor, nato se

dekliska skupina Valentin Vodnik, se je občinstvu predstavil MoPZ Svoboda iz Kočevja. Zbor, ki samostojno deluje na krajevnem kulturnem prizorišču, je lani praznoval svojo 20-letnico obstoja. Pod vodstvom mlade zborovodje Boze Kastelic je na sobotnem koncertu predstavil izbor iz svojega repertoarja, ki obsega slovensko ljudsko in umetno pesem. Na letošnjo 50-letnico osvoboditve vezan spored je v drugem delu predstavil tudi MoPZ Jezero iz Doberdoba: pod vodstvom Marija Pavlice so goriski pevci zapeli tudi ob spremljavi harmonike (igral jo je Viljem Gergolet), v solo nastopu pa se je izkazal Jože Colja. Po koncertnem delu pa se je srečanje med pevci in gosti nadaljevalo še v dvorani Mladinskega krožka. (dam)

NABREZINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarna odprte od 19.30 do 20.30

Trg Garibaldi 5, Trg Valmaura 11, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREZINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 16 (tel. 364330).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELE-VITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 18.30, 20.30, 22.30 »Pronti a morire«, r. Sam Raimi, i. Sharon Stone.

EXCELSIOR - 18.15, 20.15, 22.15 »Un'avventura terribilmente complicata«, r. Mike Newell, i. Hugh Grant.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.20, 20.10, 22.10 »Exoti-

ca«, r. Atom Egoyan, prepovedan mladini pod 14. letom.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Nightmare nuovo incubo«.

NAZIONALE 1 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Una moglie per papà«, i. Whopi Goldberg.

NAZIONALE 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La notte della verità«, i. Jamie Lee Curtis.

NAZIONALE 3 - 17.00, 19.30, 22.00 »Rob Roy«, i. Liam Neeson, Jessica Lange.

NAZIONALE 4 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Morti di salute«, i. Anthony Hopkins, Bridget Fonda, Matthew Broderick.

MIGNON - 16.00, 22.00 »Bella e vogliosa«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 18.15, 20.10, 22.00 »Léon«, r. Luc Besson.

ALCIONE - 20.00, 22.00 »L'esca«, r. Bertrand Tavernier, i. Marie Gilain, Olivier Sitruk.

LUMIERE - 18.20, 20.10, 22.15 »L'amore molesto«, r. Mario Martone.

Zaradi skorajšnje obnovitve razstavnih prostorov

OPREMA **Novi**

Nudi na vseh razstavljenih artiklih

POPUST od 20 do 80%

POHITITE

PRIREDITVE

MePZ I. GRUDEN in GODBENO DRUSTVO NABREZINA prirejata koncert V SPOMIN MAJDI, ob 1. obletnici smrti, v četrtek, 15. t. m., ob 20.30 v cerkvi sv. Urha v Samatorci. Misli bo podal I. Tuta. Vabljeni vsi, ki bi radi pocastili njen spomin.

GODBENO DRUSTVO PROSEK priredi tradicionalni poletni KONCERT pred cerkvijo sv. Martina na Proseku v četrtek, 15. t. m., ob 20.30. Vabljeni!

KD I. TRINKO in SLAVISTICNO DRUSTVO TRST-GORICA-VIDEM vabita na predstavitev kritične bibliografije Roberta Dapita BENESKA SLOVENIJA - Jezik in kultura - Rezija, Ter, Nadiža, ki bo v četrtek, 15. t. m., ob 18. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu. Studio bosta predstavila prof. dr. Milko Matičetov in avtor Roberto Dapit.

V PETEK, 16. t. m., ob 21. uri na borjaku pri Terconovih v Slivnem SLOVENSKA LJUDSKA PESEM (od Stajerske do Režije). Na krsten nastop v zamejstvo prihaja vokalna skupina KATICE. Ljubitelji ljudske pesmi - ne zamudite prijetnega večera! Vljudno vabljeni! Borjac pri Terconovih v Slivnem v petek, 16. t. m., ob 21. uri.

ODBOR ZA OHRANITEV STADIONA 1. MAJ priredi od petka 16. do nedelje, 18. t. m. v Prosvetnem domu na Opcinah SPORTNO SAGRO z naslednjim sporedom: v petek, 16. t. m. odprtje kioskov ob 17. uri in turnir v miniodbojki, ob 20.30 ples z ansambлом Zvezde, v soboto, 17. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, zaključna prireditev igre pod košama, sledi članski kosarkarski turnir, ob 20.30 ples z ansambлом Happy day, v nedeljo, 18. t. m., ob 15. uri odprtje kioskov, ob 17. uri zaključna prireditev trofeje Jadran, ob 19. uri gimnastični nastop Bora in ob 19.30 ples z ansambлом Keydea.

BARKOVLJANSKO DRUSTVO v sodelovanju z rojanskim svetom za Rojan-Greto - Barkovlje prireja KONCERT Tržaškega okteta v soboto, 17. t. m. v Vili Princ na Greti, Furlanska cesta 38. Zacetek ob 20.30.

ČESTITKE

Danes slavi svojo 20. pomlad naša draga VALENTINA. Zdravja, sreče in zadovoljstva v nadaljnjem življenju ji želijo oče, mama, brat Adrijano z zeno Moreno ter nečakinji Sara in Martina pošiljata teti vsaka dvajset poljubckov.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA SOLA Godbe na pihala iz Ricmanj obvešča starše in gojence, da bo jutri, 14. t.m., ob 19.45 v Babni hiši podeljevanje spriceval ter potrjevanje in vpisovanje za novo šolsko leto.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvešča nestalno učno osebje, da bodo objavljene na šolskem skrbništvu začasne pokrajinske lestvice za opravljanje suplenc (ki so veljavne za triletno obdobje) in sicer s sledecim razporedom: otroški vrtec in osnovna sola 15.6. (dokončne 10.7.) ter srednja in visja sola - 30.6. (dokončne 22.8.)

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvešča solnike, da Zgodovinsko društvo za južno Primorsko in Izob. center Modra organizirata zanimive

»Poletne tečaje slovenskega jezika« na slovenski obali. Tečaji so namenjeni vsem, ki bi radi izpopolnili svoje znanje slovensčine oz. bi radi spoznali Slovenijo in njeno kulturo. Prijave do 30. junija na naslov: »Izob. center Modra«, II. Prekomorske brigade 43/E, 66000 Koper- Slovenija, tel. st. 0038666/23235 v ponedeljkih in sredah od 16.30 do 19. ure. V uradu SSS je na razpolago vsa dokumentacija.

OBVESTILA

TABORNIKI RMV vabijo vse svoje člane na DVODNEVNO TABORJENJE, ki bo 17. in 18. t. m. v VRHU pri Sovodnjah. Zbirališče ob 10. uri v Doberdobo pred spomenikom.

OSHO MEDITATION CENTER na Opcinah - Ul. Basovizza 29/13 - Trst organizira v mesecu juliju sledeče poldnevne meditacije od 8. do 13. ure: v nedeljo, 2. in 23. julija, v mesecu juniju in juliju bodo potekale večerne meditacije v četrkih od 20.30 do 22. ure. Informacije na st. 040/327488, 213652 in 200916.

V GALERIJ TRZASKE KNJIGARNE razstavlja do 16. t. m. svoje akvarele in kolaze Giovanna Ericani. Urnik ogleda: od torika do sobote, 9-13, 15-19.

SLOVENSKA VINCENCIJEVA KONFERENCA obvešča, da bo odhod otrok v kolonijo v Comeglians 3. julija, povratek pa 22. julija. Za podrobnejša navodila bomo klical starše takoj ko nam bodo občine izročile skede vpisanih otrok.

KRUT organizira poletni center za odrasle na plaži v Gradežu. Na plaži so senčniki, za plažo gozdiček. Poskrbljeno bo za kosilo in avobusni prevoz od 24. do 28. julija ter od 31. julija do 4. avgusta. Vpisovanje do 20. junija. Informacije pri Krut-u v Ul. Cicerone 8, tel. st. 360072 ali 3720062.

MLADI vseh generacij! Letos poleti boste lahko protagonisti na Radiu Trst A. Dovolj je, da sestavite svojo lestvico desetih najboljših priljubljenih pesmi (navedite tudi kako pesem za rezervo) in da nam zaupate kaj o sebi in telefonsko številko. Vse pošljite do 8. julija na naslov RAI, Radio Trst A, Ul. F. Severo 7, Trst, Italija s pripisom POLETNI MOZAIK. Če bo izbrana vaša lestvica, boste povabljeni na Radio Trst A, kjer boste v živo sooblikovali mladinsko oddajo Spash parade, ki bo vsako sredo od 28. junija do 13. septembra od 15.45 do 16.45.

SRENJA BOLJUNEC vabi na sestanek jutri, 14. t. m., ob 20.30 v prostore gledališča F. Preseren. Dnevni red: vrnitev srenjskega zemljišča, ki se nahaja v republiki Sloveniji.

MALI OGLASI

ISCENO natakarka/co za julij in avgust. Tel. st. 200848.

ISCEN resno in zanesljivo gospo z izkušnjami za celodnevno varstvo dveipolletnega otroka v Gorici za štiri dni v tednu. Interesentke naj ne bi bile iz preveč oddaljenih krajev.Tel.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglas - obvestila: 8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja: 8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prijetje) tel. 360072, s sledecim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

st. 0481/530295 v urniku poslovanja trgovin.

25-letno dekle z večletno delovno izkušnjo išče resno zaposlitev tudi kot hišna pomočnica ali za oskrbo ostarelih.Tel. st. 200882.

PRODAM Hlavatyev akvarel. Tel. st. 413142.

PRODAM lancia delta HF turbo, letnik '91, v dobrem stanju, cena po dogovoru. Tel. od 13. do 14. ure na st. 299012.

PRODAM renault clio RT14, letnik '92, kataliziran, odličen, full optional. Tel. st. 228559 v večernih urah.

PRODAM avto Alfa 75, letnik '88. Tel. st. 228547.

PRODAM otroško kolo mountain bike za 6/8 let starosti v odličnem stanju. Tel. ob popoldanskih urah na st. 327342.

PRODAM lesene panoje za gradbeništvo v dobrem stanju. Tel. st. 822884 po 19. uri.

APRILIA AF1 125 replika v odličnem stanju prodam po ugodni ceni. Tel. st. (0481) 21329.

OSMICO imata odprto Ondina in Mario Gruden v Samatorci st. 17.

OSMICA je odprta pri Miskotu na Opcinah, Ul. Peonie 3.

OSMICO imata odprto Marta in Stojan Sancin v Lonjerju.

OSMICO imata odprto Magda in Slavko Skerl v Zgoniku 15/a. Vabljeni!

OSMICO je odprl Ladi Rebula, Repnic 2.

PRISPEVKI

Ob 1. obletnici smrti nepozabnega očeta Pepija Zagarja daruje sin Stojan z družino 50.000 lir za Balnarsko sekcijo SD Gaja.

Namesto cvetja na grob Pepija Krizmančica daruje Stojan Zagar z družino (Padiče) 30.000 lir za KD Slovan.

Namesto cvetja na grob tete Bernarde Fonda vd. Grig darujejo Sabina, Ema in Vinko 150.000 lir za KD Skala.

V spomin na očeta sosolke Novele Pulgher darujejo Sonja in Stana 20.000 lir za Stadion 1. maj.

V spomin na Bernardo Fonda daruje Sonja 10.000 lir za KD Skala.

+

V petek nas je v tržiski bolnici zapustila naša draga mama

**Dora Sedmak
por. Lukša**

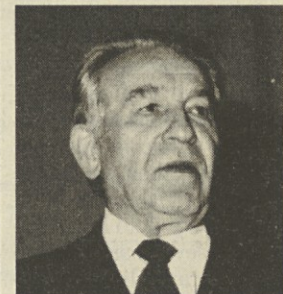
Pogreb bo jutri, 14. t. m., ob 10. uri v Krizu.

**Zalostno vest sporočajo
mož Pino, hčerki Nadja
in Mili, zeta ter nečaka
Sergio in Livio z
družinama**

Kriz, 13. junija 1995

13. 6. 1980 13. 6. 1995

Drago Pahor

Že 15 let je minilo odkar si odsel od nas.

Z ljubeznijo se te spominjamo

Tvoji dragi

Trst, 13. junija 1995

Vpisovanje za Izlet PD v neznano

Cenjene bralce, ki se nameravajo prijaviti za naš izlet v neznano v nedeljo, 25. junija, obveščamo, da bo vpisovanje v četrtek, 15. in petek 16. junija od 18. do 20.30, in sicer:

za občino Trst - v uredništvu našega dnevnika v Ul. Montecchi 6; v baru Prosvetnega doma na Opcinah
za občino Milje - v Slovenskem solskem centru v Miljah;
za občino Dolina - v gledališču France Prešeren v Boljuncu;
za občino Repentabor - v Domu A. Bubniča v Repnu;
za občino Zgonik - v prostorih Občinske knjižnice v Salezu (samo v petek od 16. do 19. ure);
za občino Devin-Nabrezina - v prostorih KD I. Gruden v Nabrezini.

Ob vpisu je treba navesti ime in priimek izletnika ter vplačati 50.000 lir vpisnine. Za udeležbo na izletu je treba imeti vlepjavno osebno izkaznico ali potni list. Ker je število mest omejeno, prosimo, da z vpisom pohitite.

Uredništvo

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK,
13. junija 1995
ANTON

Sonce vzide ob 5.15 in
zatone ob 20.54 - Dolzina
dneva 15.39 - Luna vzide
ob 21.05 in zatone ob 5.39.

Jutri, SREDA,
14. junija 1995
VALERIJ

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
15,9 stopinje, zračni tlak
1006,1 mb raste, brezvetrie,
vlaga 93-odstotna, v
jutranjih urah je padlo 4 mm
dežja, nebo oblačno, morje
skoraj mirno, temperatura
morja 21,1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Andrea
Marzi, Jessica Leoné, Fran-

cesco Bordon, Nicolas Degrassi, Luca Scoria, Kevin Carri.

UMRLI SO: 91-letna Sofia Komac, 74-letni Duilio Bernardis, 83-letna Carmen Ferman, 84-letna Ippolita Pignatelli, 87-letna Angela Crismani, 94-letni Umberto Tommasini, 92-letna Maria Pitacco, 62-letni Antonio Nesich, 70-letni Bruno Toloi.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 12., do NEDELJE, 18. junija 1995
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi 8 (tel. 368647), Trg Valmaura 11 (tel. 812308), Milje - Lungomare Venezia 3 (tel. 274998).

RAI 3 - slovenski program
Vidljivost na Krasu vam omogoča
TRGOVINA ELEKTRO-TV
A. COLJA - Kontovel 134 Tel. 225471
s prilagoditvijo TV - antene z minimalnim stroškom

DOBROVO / OTVORITEV ŽUPANSTVA

Obe strani Brd za skupen razvoj

Ugodne možnosti za skupno rast ocenili v soboto na mednarodnem posvetu

Da je meja v Brdih odprta, propustna, siba in labilna smo kar nekajkrat slišali v soboto na Dobrovem, kjer so imeli kar cel kup slavnostnih prireditvev. Osrednja je seveda bila zgodaj popoldne, ko so otvorili prenovljene prostore novega županstva ter razvili nov občinski prapor in predstavili občinski grb. Brda so namreč sedaj, od lanskega decembra, samostojna občina, in tudi to sodi v začetno fazo življenja nove upravne enote. Do lanskega decembra so Brda namreč sodila v novogoriško občino. Od srede prejšnjega stoletja, ko so v Avstriji prišli na novo urejati občine, pa tja do konca 1. svetovne vojne, so v Brdih najprej imeli pet, potem pa sedem občin. Seveda je pri tem treba upoštevati celotno območje Brd, tako kraje, ki so danes v Italiji kot tiste, ki so v Sloveniji. Osrednji govor na sobotni svečanosti je imel Franc Mužič, ki je decembra bil izvoljen za prvega župana nove občine.

Dopoldne je v viteski dvorani na gradu bil zanimiv posvet posvečen predlogom o razvoju Brd. Oglasili so se poročevalci z obeh strani meje kot tudi iz Avstrije in Nemčije. Predsednik Briske gorske skupnosti in steverjanski župan Hadrijan Corsi je govoril o načrtih, izdelanih pri nas v Italiji, za gospodarsko sodelovanje ob meji, ki postaja tem bolj aktualno zaradi predvide-

ne vključitve Slovenije v Evropsko unijo. Na to se je treba čimprej pripraviti, saj je treba že sedaj predvideti, kako se bo v bodoče na enoten način razvijalo tukajšnje gospodarstvo. O enotnosti Brd je spregovoril tudi prof. Alberto Gasparini iz instituta ISIG iz Gorice, ki je govoril o "sibki meji". Gre za čisto nov pojem, ki ga lahko tudi drugače pojmuje kot odprto in propustno mejo. Tudi on je govoril o sinergijah na obeh straneh.

Zanimiv je bil poseg prof. Christoph Ulmerja, sicer docenta na univerzi v Heidelbergu. Kot avtor zajetne knjige o plemiskih bivaliscih v Furlaniji se je dotaknil tudi nekaterih plemiskih dvorcev na Goriskem, na današnji slovenski strani meje. Na Dobrovem je govoril o potrebi obnovitve gradu na Vipolzah in tudi o tem, kako naj bi grščina ponovno zaživela.

Avstrijski celovski turistični operator Raimund Spöck in münchenska trgovka Elisabeth Daxer Blatnik, pa sta povedala, kako malo ali skoro nič ljudi je na severu Alp vedo o slovenskih Brdih in kaj bi bilo treba narediti, da bi poleg Furlanije in "Collija" odkrili tudi kraje na slovenski strani meje.

V razpravo so posegli se številni drugi, v glavnem so govorili na isto temo skupnega briskega prostora. Slovenske poglede je strnil profesor Ljubljanske univerze dr. Bogomir Kovac.

Proti večeru, po občinski slavnosti, je v gradu bila predstavitev kataloga s trojezičnim naslovom "Brda - Collio - In der Ecken", ki ga je ob razstavi, odprti že pred petnajstimi dnevi, izdala založba Laguna. Njen upravitelj odv. Marino De Grassi je povedal, da je že imel podobno skupno pobudo čez mejo, ko je pred leti izšla monografija o Soci, in da bo se na jesen izšla, v sodelovanju z Ljubljansko založbo Mihelač in tržaško založbo Devin zajetna monografija o celotnem opusu arhitekta Maxa Fabianija.

O katalogu, ki seveda prikazuje le delček približno 500 razglednic, ki so tačas, do avgusta, na ogled v gradu Dobrovo, so govorili Giovanni Battista Panzera, Peter Stres in Marina Bressan, avtoriji italijansko, slovensko ter nemško napisanih tekstov v knjigi. Čeprav je vsakdo od njih svoj tekst pisal samostojno, prihaja iz vseh treh enoten pogled na preteklo dogajanje v teh krajih. Poleg briskega podžupana Podversiča je na tej okrogli mizi govoril tudi krminski župan Paselli.

Na svoj račun so prisli tudi filatelisti. Novogoriško filatelistično društvo dr. Franc Marušić je poskrbelo za dva posebna ovitka. Prvega so izdali 20. maja, ob otvoritvi razstave, drugega pa v soboto, ob predstavitvi novega občinskega grba. Obakrat je na voljo bil tudi posebni poštni žig. MARKO WALTRITSCH

ŠOLSTVO / TRI NAŠE VIŠJE ŠOLE ŽE OBJAVILE IZIDE

Učni uspehi na liceju in trgovskih zavodih

Namesto popravnih izpitov letos podporni tečaji

Do včeraj so končne izide objavili na treh slovenskih višjih srednjih solah. Letošnja novost je v tem, da je ministrstvo za šolstvo nadomestilo popravne izpite z obveznimi podpornimi tečaji, ki jih bodo morali septembra obiskovati dijaki z nezadostnim uspehom. Po prvih ugotovitvah kaže, da se zaradi tega število zavrnjenih ni povečalo, pa tudi glede dodeljevanja k podpornim tečajem profesorji niso bili prestrogi.

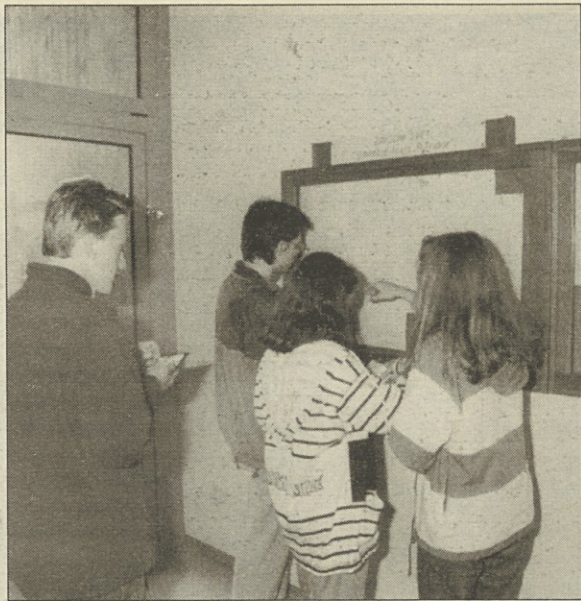
Poglejmo sezname dijakov, ki so izdelali po posameznih solah.

Državni trgovski tehnični zavod za zunanjo trgovino Ivan Cankar.

1. razred: Danja Bagon, Tihomir Blagojevič, Lorena Blasig, Luca Boskin, Kristina Di Dio, Dimitri Ferletic, Luca Frandolic, Karin Hoban, Boris Jelen, Sasa Klanjsček, Jasmin Kocjančič, Marco Mazgon, Sarah Scherti, Katja Stekar, Barbara Ursic, Fabio Vizintin; dva dijaka nista izdelala.

2. razred: Alex Busan, Diego Fajt, Cristian Gorjan, Tanja Humar, Elizabeta Klede, Pavo Giuliana, Carmen Pelizzo, Peteani Erik, Erik Planisček, Spela Saver, Patricija Troncar, Tina Cigon; en dijak ni izdelal.

3. razred: Mateja Blazica, Sara Budal, Federica Cernic, Vanja Cernic, Zulejka Devetak, Tamara Frandolic, Martina Humar, Rasti Humar, Patrik Jarc, Matevž Jenko, Martina Kobal, Klementina Koren, Asja Kosmač, Petra Miklus, Elena Murenec, Martina Paskulin, Peteani Vasja Peteani, Patricija Stanič, Kristina Umek, Martina Urdih, Katja Zavadlav; ena dijakinja ni izdelala, en dijak je izstopil.

4. razred: Borut Albreht, Sara Boskin, Zdenka Boskin, Nataša Cernic, Boris Debeljak, Ksenija Devetak, Vesna Dolgan, Peter Fijelj, Manuel Frandoli, Maja Humar, Tea Kosuta, Irina Lovisoni, Borut Lozej, Maja Ožbot, Denis Pavio, Serena Pellegrin, Patrick Seni, Tomaž Sosol, Sebastjan Sulic, Dean Sušmelj, Katja Tercic, Stefan Tommasi, Peter Zontar; en dijak ni izdelal.

Državni poklicni zavod za zunanjo trgovino Ivan Cankar.

1. razred: David Devetak, Aljosa Durnik, David Klanscek, Daniel Lutman, Tomaž Medves, David Musig, Roman Perdec, Jurij Plesničar, Savina Radikon, Silviya Semenec, Tanja Urdih, Katja Zavadlav; ena dijakinja ni izdelala, en dijak je izstopil.

2. razred: Martina Brai-

ni, Matjaz Cernic, Suzan De Rocco, Davide Gergolet, Jezabel Hlede, Emanuela Juretic, Valentina Kodermac, Kristjan Kofol, Elena Kovic, Lavrencic David, Fabio Leghissa, Roberta Lutman, Marijana Marini, Barbara Menis, Iztok Princi, Nejka Stecar, Karin Tommasi, Roberto Valentincic, Anita Zotti; ena dijakinja je izstopila.

V 3. razredu so dijaki imeli kvalifikacijski izpit za operaterja v upravi podjetja. Izdelali so s sledecimi ocenami: Branko Abramcič 60/100, Erika Cernic 63, Katerina Devinar 68, Erika Dorni 68, Susy Dorni 61, Tadej Durnik 65, Romina Ferfolja 61, Valentina Florenja 65, Martin Frandolic 62, Martina Gorjan 77, Xenia Gugliatti 70, Adrina Humar 90, Simon Kenda 65, Tina Kralj 66, Katja Peric 77, Bojan Persic 64, Sara Spessot 80, Martina Strukelj 64, Barbara Vanon 75, Igor Viteznik 63, Aljosa Winkler 67. Sest

dijakov ni izdelalo.

V 4. razredu so izdelali: Srečko Bratož, Iztok Cetrčić, Borut Fjorelli, Kristina Gregorič, Aljosa Jakin, Gvido Kovic, Tamara Kristancic, Sonia Legisa, Andrea Marassi, Valentina Mavric, Anita Mermolja, Andrej Petrovic, Sandra Pinosa, Danijel Princic, Loredana Pucci, Erika Reja, Simon Remec, Kostanca Sitar, Katarina Vetric, Borut Zavrtanik; tri dijakinje niso izdelale.

V 5. razredu je bilo vseh devetnajst dijakov pripuščenih k zrelostnemu izpitu.

Skupno osemindeset dijakov bo moralo septembra obiskovati podporne tečaje.

Klasična gimnazija in licej Primož Trubar.

V IV. gimnaziji so izdelali: Irena Bednarich, Marko Cernic, Jasna Dovjak, Matija Faganel, Urška Leban, Sandra Lombardi, Dunja Maffi, Nika Simoniti; en dijak ni izdelal.

V gimnaziji: Matjaz Cernic, Nataša Ferletic, Pietro Gus, Marco Jarc, Marianna Kotic, Aleksander Popov, Elena Visintin, Ales Vodopivec; en dijak ni izdelal.

I. licej: David Bandelli, Bojana Beric, Cernic Ana, Ferletic Erika, Matjaz Klemse, Matej Kobal, Mitja Primosig, Tanja Sirk, Erika Sosic, Sosol Aljosa.

2. licej: Martina Cernic, Jan Leopoli, Petra Micic, Paolo Posillipo, Daniel Raddetti, Sara Terpin. Sedem dijakov bo moralo v začetku naslednjega šolskega leta obiskovati dopolnilni pouk.

V III. razredu liceja so bili vsi dijaki pripuščenji k zrelostnemu izpitu.

ŠTANDREŽ / OTROŠKI ZBOR OTON ŽUPANČIČ

Za slovo pred počitnicami uprizorili glasbeno igrico

Igro je glasbil je Miran Rustja, vodila pa Elda Nanut

Otroški pevski zbor Oton Župancic je v soboto v Standrežu uspešno nastopil z glasbeno pravljico Muc in dom in tako zaključil uspešno sezono. Otroško opereto, v kateri nastopajo zivalice s človeškimi lastnostmi, je uglasbil Miran Rustja, za nastop pa je otroke pripravila Elda Nanut, ki mladinski zbor vodi skozi celo leto s sodelovanjem Rustje. Za sceno je poskrbel Boris Zavadlav, za kostume pa pevovodkinja Elda Nanut, ki je delo koordinirala, in seveda stariši, ki so s svojo razpoložljivostjo pripomogli k uspehu prireditve. S koncem pouka se tudi delovanje zbora prekine; sicer se na pevskih vajah enkrat tedensko zbira okoli trideset otrok različnih starosti.

Standreški otroci so nastopali v živalskih preoblekah (foto Studio Reportage)

KINO

GORICA VITTORIA 20.10-22.00 »Prima dell'alba«. Rez. R. Liklater. Igrata Ethan Hawke in Julie Delby. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »D' amore e ombra«. Igrata Stefania Sandrelli in Antonio Banderas.

GRADEŽ CRISTALLO 20.00-22.00 »Viaggio in Inghilterra«.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - TAJNIŠTVO GORICA obvešča člane, da sta na razpolago dve mesti na seminarju slovenskega jezika, kulture in literature, ki bo v Ljubljani prva dva tedna meseca julija. Za enotedenski seminar za slovenske solnike, ki bo v Cerknici zadnji teden avgusta je na razpolago za Gorisko deset mest. Prosimo, da pisne prošnje vložite za Ljubljano do 20. junija in za seminar v Cerknici do 30. junija. Prošnje sprejema tajništvo sindikata.

PRIREDITVE

KD RUPA PEČ in **OBČINA SOVODNJE** vabita na 14. občinski praznik v Rupi. Program: nedelja, 18. junija, 18.00 - otvoritev razstave vin, nastop pevskega zbora Standrež, 20.00 - ples z ansambлом Happy day; petek, 23. junija, 20.00 - tekmovalje v briskoli z bogatimi nagradami; sobota, 24. junija, v Kulturnem domu v Sovodnjah, ob 19. uri: slavnostna seja z govorom župana, nastopom zbora Tabor z Opcin, recitalom društva Rupa-Peč, podeljevanjem priznanj in nagrajevanjem najboljših vin; ob 20. uri v Rupi: ples z ansambлом Zvezde. Delovalci bodo dobro založeni kioski.

SKD VIPAVA prireja do 16. junija nogometni turnir za memorial "Simon Cevdek" na sportnem igrišču v Ronku na Peci, kjer bodo prireditelji tudi odlično poskrbeli za hrano in pijačo.

KD OTON ŽUPANČIČ vabi na tekmovanje v briskoli, ki bo v prostorih doma Andreja Budala v Standrežu v petek, 16. junija, od 20.30 dalje.

RAZSTAVE

V **GALERIJI KATOLISKE KNJIGARNE** razstavlja Demetrijs Cej. Razstavo si je mogoče ogledati ob delavnikih po urniku knjigarne se do 17. junija. V **GORNJEM FOJERTU KULTURNEGA DOMA** je na ogled dokumentarna fotografska razstava Benecija v miru in vojni, ki jo prireja ob 50. letnici osvoboditve ZSKD iz Gorice. Ogled v dopoldanskih urah in med prireditvami v domu.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBCINSKA 1, Ul. S. Michele, tel. 21074
DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 94, tel. 790338

POGREBI

Danesv Gorici: ob 11. uri, Egidia Brani vd. Comelli iz splosne bolnišnice v cerkev sv. Ignacija na Travniku in na glavno pokopališče.

REFERENDUMI / NA GORIŠKEM MANJŠA PREDNOST ZA "NE" PRI TELEVIZIJSKIH VPRAŠANJIH

Izidi pri nas bolj izenačeni

DA je zmagal v večini manjših občin (v Doberdolu kar 75%), v Gorici pa še vedno piha desni veter - Slovenske občine glasovale NE glede sindikalnih članarin, RAI in volitev županov

Referendum	Občina Gorica		Občina Tržič		Občina Doberdob		Občina Sovodnje		Občina Števerjan		Občina Krmin		Občina Ronke		Občina Gradež		Pokrajina Gorica	
	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE	DA	NE
1 Sindikati v podjetjih(1)	56,8	43,2	48,5	51,5	34	66	49,9	50,1	50,3	49,7	48,9	51,1	39,8	60,2	56,6	43,4	48,9	51,1
2 Sindikati v podjetjih(2)	61,5	38,5	62,4	37,6	59,5	40,5	60,7	39,3	52,2	47,8	63,8	36,2	64,6	35,4	60,4	39,6	61,7	38,3
3 Sindikalno zastopstvo	64,4	35,6	65,6	34,4	67,9	32,1	63,3	36,7	54	46	66,9	33,1	68,3	31,7	63,4	36,6	64,9	35,1
4 Previdnostno bivališče	71,8	28,2	69,7	30,3	63,2	36,8	72,4	27,6	75,4	24,6	69,3	30,7	64,9	35,1	69,1	30,9	69,4	30,6
5 Privatizacija RAI-a	54	46	56,5	43,5	47,8	52,2	43,9	56,1	34,9	65,1	57,7	42,3	59	41	54,6	45,4	55,9	44,1
6 Trgovske licence	37,3	62,7	34,3	65,7	40,9	59,1	31,9	68,1	30,8	69,2	33,2	66,8	28	72	43,1	56,9	35	65
7 Odbitki za sindikat	62,7	37,3	55,3	44,7	35,9	64,1	47,3	52,7	49,2	50,8	54,6	45,4	44,6	55,4	64,6	35,4	55	45
8 Občinske volitve	57,9	42,1	51,1	48,9	29,4	70,6	34,8	65,2	38,3	61,7	51,1	48,9	44,2	55,8	60,6	39,4	51,4	48,6
9 Urnik trgovin	41,3	58,7	38,6	61,4	28,1	71,9	35,6	64,4	32,2	67,8	36,7	63,3	34,7	65,3	46,4	53,6	39,2	60,8
10 Televizijske koncesije	39	61	47	53	75,6	24,4	64,1	35,9	57,9	42,1	48,3	51,7	56,8	43,2	34,5	65,5	46,9	53,1
11 Reklama v filmih	40,6	59,4	49,2	50,8	74,3	25,7	65,5	34,5	58,3	41,7	50,9	49,1	58,5	41,5	37	63	48,9	51,1
12 Zbiranje reklame za TV	39,6	60,4	47,9	52,1	73,3	26,7	64,9	35,1	59	41	49,6	50,4	57,5	42,5	37,4	62,6	47,7	52,3

Sestkrat DA in šestkrat NE. Tako so se izrazili volivci na Goriškem, ki so v glavnem glasovali po vsedržavnih trendih, četudi z nekoličnimi razlikami. Prva zadeva ze samo volilno udeležbo, ki je bila v pokrajini dvotretjinska: največ volivcev je glasovalo na televizijskem referendumu stev. 10 (67,44%), najmanj na sindikalnem stev. 3 (66,10%).

Na Goriškem so glasovi DA prevladali na treh sindikalnih referendumih (razen prvega), glede prisilnega bivališča, volilnega sistema za župane v večjih občinah in privatizacije RAI. V pokrajinskem merilu so največji odstotek za DA zabeležili na referendumu stev. 4 o prisilnem bivališču (69,42%), sledita pa sindikalna referenduma stev. 3 (64,88%) in stev. 2 (61,73%), nato vprašanje stev. 5 o privatizaciji RAI (55,88%), stev. 7 o sindikalnih članarinah (54,96%), minimalna pa je bila razlika za DA na referendumu o balotazi za župane (51,37%).

NE je gladko zmagal na dveh referendumih o trgovinah in sicer s 64,98% glede vprašanja o dovolilnicah in s 60,84% proti sprostitvi urnikov. Manjša je bila prednost za NE na prvem sindikalnem referendumu o maksimalni sprostitvi predstavitev v podjetjih (51,13%) in na treh televizijskih, pri katerih je na Goriškem NE sicer zmagal, vendar s precej manjšo prednostjo kot na vsedravnih ravni: na referendumu stev. 10 je glasovalo NE 53,13% volivcev, na stev. 11 jih je 51,13%, na stev. 12 pa 52,32%. Zanimivo je, da je v večini občin v pokrajini na treh referendumi prevladal DA (na referendumu stev. 11 o odpravi reklame med filmi je DA prevladal kar v 17 od

25 občin na Goriškem), v skupnem seštevku pa je prevladal NE predvsem zaradi Gorice, kjer se je za stalista Fininvesta izreklo približno 60% volivcev.

Zanimive so se nekatere ugotovitve glede televizijskih referendumov, ki so med vsemi imeli gotovo največji politični naboj. Za DA na teh referendumi so se v pretežni meri izrekli volivci v tradicionalno levičarskih občinah, v veliki večini pa tudi volivci v treh slovenskih občinah. V Doberdolu so na referendumu o lastništvu televizijskih mrež (stev. 10) s 75,57% glasov za DA postavili pravzaprav pokrajinski rekord,

ki mu je na drugi strani za protitež Gradež, kjer je v brk ligaski občinski upravi NE dobil kar 65,55%. Odločno za DA so pri televizijskih vprašanjih bili tudi v Sovodnjah (med 64,14 in 65,53% pri posameznih med tremi referendumi) in v Števerjanu (med 57,89 in 58,96%). Na te podatke sicer lahko gledamo iz dvojnega zornega kota: po eni strani je namreč zmaga DA med slovenskimi volivci izrazila in v protitoku s splošnimi izidi, po drugi pa lahko tudi ugotavljamo, da je NE dosegel dosti glasov (v Števerjanu več kot 40%) glede na to, da so vse slovenske politične

komponente od leve do SSK in tudi do Lige bile opredeljene za DA. Očitno tudi Slovenci nismo cepljeni pred vsakodnevnim bombardiranjem s televizijskih ekranov.

Med značilnostmi glasovanja v slovenskih občinah lahko omenimo tudi to, da je v nasprotju s pokrajinskim trendom v vseh treh občinah prevladal NE na referendumih o volilnem sistemu, o sindikalnih članarinah in na referendumu o privatizaciji RAI, zlasti v Doberdolu pa je močno zmagal NE tudi na 1. referendumu o sindikalnih vprašanjih. V teh opredelitvah se odražajo priporočila zlasti

DSL in SSK svojim volivcem.

Povsem drugačne pa so ugotovitve za Gorico, kjer na osnovi referendumskih izidov lahko ugotavljamo, da se vedno piha močan desni veter, ki je prišel do izraza zlasti pri najbolj političnih vprašanjih: proti vsakemu omejevanju Berlusconijevega monopola se je izreklo okrog 60 odstotkov volivcev, s podobnimi odstotki pa so se gorici izrekli za DA na referendumu o sindikalnih članarinah, ki je bil z desne uperjen proti sindikalnemu gibanju, in na referendumu za odpravo balotaze pri volitvah županov v večjih občinah.

NOVICE

Knjiga o šolah v letih 1915-45

Danes ob 18. uri bodo v dvorani pokrajinskega sveta, na Korzu Italija 55 predstavili knjigo Adriana Andrija in Giulia Mellinata "Sola in meja. Vzgojne institucije v Julijski krajini 1915-1945". Srečanje sodi v okvir prireditve ob 50-letnici osvoboditve. Prireditelji predstavitev so Pokrajina, Deželni inštitut za zgodovino odpor-niskega gibanja, Odbor za 50-letnico osvoboditve, ki ga sestavljajo združenja ANED, ANPI, ANPIA, AVL in solsko skrbništvo. O knjigi bo spregovorila profesorica zgodovine Trsta in Furlanije Julijske krajine na leposlovni fakulteti v Trstu Anna Maria Vinci ob prisotnosti avtorjev.

defile oblek v gotškem stilu

Likovni zavod Max Fabiani iz Gorice prireja jutri ob 19:30 v Formentinijevem gradu v Števerjanu modni defile z oblekami, ki so jih v gotškem stilu pripravile dijakinje solskega oddelka "Umetnost blaga". Ne gre tu za tipična oblačila iz tiste dobe, ampak za moderno interpretacijo gotškega sloga in značilnosti. Diakinje so ustvarile tudi temu primeren nakit in klobuke. Pokrovitelji večera so gorška trgovinska zbornica, goriska pokrajina in gorisko solsko skrbništvo.

Rajonski svet v Podturnu

Nocoj se bo ob 20.30 v ul. Cipriani sestal rajonski svet za Podturn in sv. Ano. Na dnevnem redu bo srečanje z odbornico dr. Francioso v zvezi z aktiviranjem zdravstvenih uslug v Centru Faidutti ter načrtovanje kulturnih in ekoloških akcij.

VPISOVANJE ZA IZLET V NEZNANO

Cenjene bralce, ki se nameravajo prijaviti za naš **IZLET V NEZNANO** v nedeljo, 25. junija, obveščamo, da bo vpisovanje v četrtek, 15. in petek 16. junija od 18. do 20.30, in sicer:

Za občino Gorica v uredništvu našega dnevnika v drevo-redu 24. maja.

Za občino Števerjan vpisuje Roman Juretic - Šcedno 18, telefon 884018.

Za občino Doberdob vpisuje Elda Peric (raznasalka Primorskega dnevnika), telefon 78231.

Za občino Sovodnje vpisuje Blanka Kuzmin (raznasalka Primorskega dnevnika) telefon 882415.

Ob vpisu je treba navesti ime in priimek izletnika ter vplačati 50.000 lir vpisnine. Za udeležbo na izletu je treba imeti veljavno osebno izkaznico ali potni list. Ker je stevilo mest omejeno, prosimo, da z vpisom pohiite.

Uredništvo

GRADEŽ / NAJVEČ ŠKODE ZARADI NEURJA JE V KMETIJSTVU

Stotine hektarov pod vodo

V Gradežu in okolici se stanje po izrednih nali-vih, ki so poleg druge skode poplavlili tisoče hektarov kmetijskih površin na rodovitnih kmetijskih površinah pri naseljih Fossaloni in Boscat, postopoma normalizira. Voda postopoma upada, zlasti pri Fossaloni, medtem ko je pri Boscatu bil večji del hiš in zalitih površin tudi včeraj se pod vodo. Gladi-na je sicer upadla za kakih 20 centimetrov, kar pa je malo, če pomislimo, da je voda ponekod dosegla tudi meter višine. Pod vodo je tudi 150 hektarov obdelanih površin pri Iso-li Morosini.

Ogromna je škoda za kmetijstvo, ki predstavlja ob gradeškem turizmu glavni vir dohodkov v teh krajih. Poplave so uničile pridelke krompirja, soje, spargljev, pese, jagod in druge povrtnine. Ogroze-ni so tudi vinogradi, ki se lahko rešijo le, če bo voda odtekla najkasneje danes

ali jutri. Včeraj so si ob-moče ogledali izvedenci kmetijskega inšpektorata. Škoda znaša po njihovih ocenah milijarde lir, zato ni izključiti, da bodo za-prosili za priznanje ugodnosti za naravne katastrofe.

Precej se izboljšuje stanje v Gradežu. Ceste so ponovno vse odprte, v turističnih kampih tudi že odpravljajo posledice nali-vov in prav tako na glavni plaži, ki naj bi jo povsem uredili do konca ted-na. Termalno zdravilišče

je bilo včeraj redno odpr-to, bazen in saune pa bo-do v nekaj dneh. Vprašanje je, kako bo z vremenom v naslednjih dneh: včeraj je rahlo dezevalo, v primeru ponovnih močnejših nali-vov pa bi bilo spet hudo.

LOBBYJING

Koroška odprla biro v Bruslju

Slavnost

CELOVEC - Sinoči so v prisotnosti najvišjih koroških politikov na čelu z deželnim glavarjem Christofom Zernatto in njegovima namestnikoma Ausserwinklerjem in Grasserjem ter uglednih zastopnikov Evropske unije v Bruslju slovesno odprli uradno koroško predstavništvo pri EU.

Koroška je tako peta avstrijska zvezna dežela, ki ima v prestolnici EU svoje lastne predstavništvo za »lobbyjinge«.

Biro bosta vodili Renate Haustrate-Assam in Anne Köhler, obe rojeni Korošici. (I. L.)

AVSTRIJA / PO EKSPLOZIJI PISEMSKIH BOMB V LINZU IN MÜNCHNU

Vročce sledi ni

Več zanimivih informacij - V enem od pisem se je pojavilo ime tv-moderatorke Arabelle Kiesbauerjeve

IVAN LUKAN

DUNAJ /LINZ - Tretji val desničarskega terorja s pisemskimi bombami, ki je konec tedna zajel Avstrijo, je delo domačih ekstremistov.

O tem ne dvomijo več v notranjem ministristvu, analize ostankov pisemskih bomb v Linzu in Münchnu po so potrdili, da gre zelo verjetno za iste storilce kot pri prvi in drugi seriji atentatov s pisemskimi bombami decembra leta 1993 in oktobra lani. Vročce sledi za zdaj ni.

Notranji minister Caspar Einem, ki tudi včeraj ni izključil možnosti, da se v naslednjih dneh lahko se pojavijo nadaljnje pisemske bombe, je spo-

ročil, da se je pri notranjem ministristvu v zvezi z atentatoma v Linzu in Münchnu javilo doslej okrog 50 oseb z dokaj zanimivimi informacijami.

Od včeraj dalje je tudi jasno, da je bomba, ki je odjeknila v Linzu in močno ranila madžarsko državljanko, bila odposlana v nizjeavstrijskem kraju Ternitz, druga bomba, namenjena avstrijski tv-moderatorki pri zasebni televizijski postaji Pro 7 Arabelli Kiesbauerjevi, pa v Wiener Neustadtu.

Einem je tudi poudaril, da je notranje ministristvo najbolj ogrožene osebe se posebej obvestilo o nevarnosti nadaljnjih atentatov, saj je bilo v enem od t. i. priznavalnih pisem konkretno omenjenih se devet oseb, med drugim tudi ime moderatorke.

Eno od priznavalnih pisem je dobil odvetnik neonacist Petra Binderja (ki so ga aretirali po prvi seriji bomb, sodna obravnava pa naj bi bila septembra), drugo pa avstrijski politični tednik Profil. V obeh je - kot že pri prvi in drugi seriji pisemskih bomb - odgovornost za atentata v Linzu in Münchnu neka

Moderatorka A. Kiesbauer

»Bajuvarska osvobodilna armija«.

Kot je znano, je v gornjeavstrijski prestolnici Linz v petek opoldne eksplodirala pisemska bomba in ranila dve ženski, Madžarki, skoraj ob

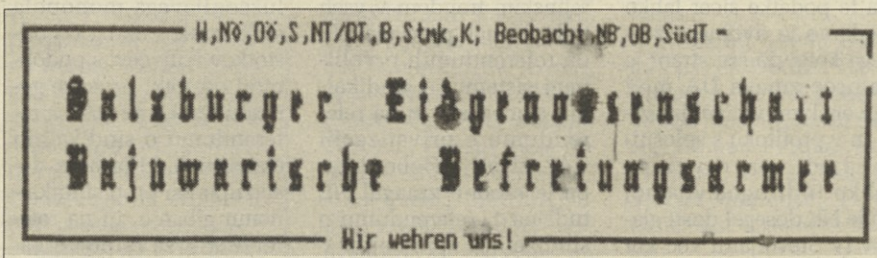
Notranji minister C. Einem

istem času pa je druga pisemska bomba eksplodirala v Münchnu in ranila sekretarko zasebne televizijske postaje Pro 7. Pisemska bomba v Linzu je bila namenjena agenciji za posredovanje partnerjev, se posebej inozemskih, druga pa temnopoltni moderatorki Arabelli Kiesbauer z Dunaja.

Bomba v Linzu je bila petnajsta v dolgi seriji atentatov s pisemskimi bombami v Avstriji, pri katerih je bilo doslej ranjenih sedem oseb.

Ali obstajajo povezave med odposiljatelji pisemskih bomb in atentati na dvojezično ljudsko solo avgusta lani v Celovcu in krvavim atentatom v Gornji Borti na Gradiscanskem, kjer so vzacetu februarja pri eksploziji nastavljene t. i. cevne bombe izgubili življenje stiri Romi, ni jasno. Notranje ministristvo ne izključuje take možnosti.

Vse pisemske bombe, tako prve kot tudi druge serije, kakor tudi atentata na javno dvojezično ljudsko solo v Celovcu in v Gornji Borti na Gradiscanskem, so bili namenjeni pripadnikom manjšin, tujcem ali osebam, ki so si prizadevale za spoštovanje tujcev ter tako za etnične kot tudi druge manjšine.

Atentata je, tako kot že pri prvi in drugi seriji, spet priznala »Bajuvarska osvobodilna armija«

AVSTRIJA - EU / BILANCA

Nezadovoljstvo ob prvi obletnici EU-referenduma

Glasna kritika opozicije

DUNAJ - 12. junija lani se je avstrijsko prebivalstvo na referendumu z veliko večino (66 odstotkov) odločilo za pristop Avstrije k Evropski uniji.

Ob prvi obletnici te pomembne odločitve vzdusje med Avstrijci ni več tako pozitivno - po nekaterih anketah bi danes večina glasovala celo proti pristopu.

Z bilanco ob prvi obletnici referenduma nista zadovoljni niti koalicijski stranki SPÖ in ÖVP, ki sta vodili kampanjo za pristop k EU in sta odgovorni za uspeh referenduma.

Zvezni kancler Vranitzky (slika zgoraj) in državna sekretarka za evropska vprašanja Brigitte Ederer (oba SPÖ) sta včeraj avstrijsko članstvo v EU kljub temu pozitivno ocenila. Čeprav niso bili doseženi vsi zastavljeni cilji, je le bil storjen zgodovinski

korak, je poudaril kancler in pri tem se posebej opozoril na Evropsko unijo kot »najpomembnejšo dejanje za mir v zgodovini Evrope«.

Pristop Avstrije k EU je pozitivno ocenil tudi predsednik ljudske stranke, podkancler in zunanji minister Wolfgang Schüssel, ki je hkrati napovedal, da bo zvezna vlada jesni startala široko informacijsko kampanjo v prid Evropske unije.

Dokaj glasna je bila kritika iz svobodnjanskega in zelenega tabora. Medtem ko je Haider menil, da dosežanje izkusnje z EU potrjujejo njegovo negativno stališče in da Avstrijo vsak dan v EU stane 100 milijonov silingov, zeleni poudarjajo, da spustujejo izid referenduma, da pa sta za negativno vzdusje med prebivalstvom odgovorni stranki vladne koalicije, ki volilcem niso znale predstaviti prednosti pristopa.

Glavni argumenti nasprotnikov Evropske unije so, da avstrijska zvezna vlada ni uresnila svoje obljube pred referendumom: ni ustvarila ustrežnih okvirnih pogojev za avstrijsko gospodarstvo, ni pa tudi prislo do obljubljenega znižanja cen. Povrh je vlada uvedla celo nekatere davke, čeprav je pred referendumom to izrecno izključila.

Ivan Lukan

NOVICI

Generalni sekretar Claes:

»Nevtralnost - avstrijska zadeva«

DUNAJ - Generalni sekretar Severnoatlanske zveze Nato Claes je med svojim včerajšnjim uradnim obiskom na Dunaju zavzel stališče tudi o avstrijski nevtralnosti in poudaril, da gre za »zadevo, ki jo bo morala rešiti Avstrija sama«. V pogovoru s predsednikom avstrijskega parlamenta Heinzom Fischerjem je visoki zastopnik Nata nadalje menil, da se Severnoatlantska zveza ne namerava vmešavati v to problematiko in je pri tem se posebej opozoril, da Nato zavestno locuje med avstrijskim članstvom v pobudi Partnerstvo za mir in avstrijskim statusom nevtralnosti. Fischer je odgovoril, da Avstrija ne namerava pristopiti k Natu.

Nov val odpovedi pri Konsumu

DUNAJ - Avstrijska trgovinska veriga Konsum, ki je v začetku aprila zaradi nelikvidnosti prijavila poravnalni postopek, je odpovedala službo nadaljnjim 2.500 uslužbencem. Ze takoj po prijavi poravnalnega postopka je dobilo odpoved 1.600 uslužbencev. Kot je znano, bo moral Konsum prodati kakih 400 od skupno 1.600 podružnic, v katerih je bilo zaposlenih nad 15.000 uslužbencev.

CELOVEC / SREČANJE PREDSEDNIKOV GOSPODARSKIH ZBORNIC SLOVENIJE, AVSTRIJE IN KOROŠKE

»Močan trend v prid Slovenije«

Letos se obeta rekordna menjava med obema državama - Zunanjetrgovinski primanjkljaj se bo v primerjavi z l. 1994 bistveno zmanjšal - Dogovori o konkretnem sodelovanju med zbornicama

IVAN LUKAN

CELOVEC - »Z gospodarskega vidika nima Slovenija z Avstrijo nobenih posebnih problemov - celo nasprotno: ti isti problemi, ki so v preteklosti obremenili medsebojne gospodarske odnose, na primer vprašanje slovenskih podjetij v Avstriji, je v bistvu odpadel z vključitvijo Avstrije v Evropsko unijo. Trend je zdaj v prid Sloveniji«.

S temi besedami je predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Dagmar Suster včeraj sklenil svoje razgovore s predsednikom avstrijske zvezne in koroške deželne gospodarske zbornice Maderthanerjem in Kof-

flerjem. Na tiskovni konferenci - gostitelj je bil generalni konzul Republike Slovenije v Celovcu Joze Jeraj - je Suster poudaril, da se kaže pozitiven trend za Slovenijo v trgovski menjavi tudi v povečanem izvozu slovenskega gospodarstva v Avstrijo.

Tako se je v prvih treh mesecih letošnjega leta slovenski izvoz v Avstrijo povečal za 56,5 odstotka, medtem ko se je uvoz iz Avstrije povečal samo za 41,2 odstotka. To pomeni, da je blagovna menjava med Avstrijo in Slovenijo že v prvih treh mesecih dosegla okrog 330 milijonov ameriških dolarjev ter da so prognoze,

Prisrčen pozdrav: predsednika avstrijske in slovenske gospodarske zbornice Maderthaner (levo) in Suster

da bo letosnja menjava rekordna, povsem realistične. »Racunam, da bo dosegla rekordnih 1,3 do morda celo 1,5 milijarde

dolarjev«, je dejal Suster in pridjal, da Avstrija - poleg Nemcije in Italije - postaja ena od največjih partnerjev slovenskega

gospodarstva«. Stevilke prvega četrtletja nadalje pomenijo, da se bo zmanjšal tudi slovenski zunanjetrgovinski primanjkljaj (leta 1994 je bilo razmerje 1:2), saj je bila v prvih treh mesecih pokritost že skoraj 55 odstotna, trend pa se bo v naslednjih mesecih še izboljšal.

Suster je nadalje povedal, da se je s svojimi avstrijskimi oziroma koroškimi sogovorniki dogovoril za realizacijo nekaj konkretnih točk glede nadaljnjega sodelovanja med zbornicama. Med drugim je bil sklenjen dogovor, da bosta zbornici oblikovali poseben organ, ki se bo lotil vseh vprašanj vključitve Slovenije v EU (Sloveniji bodo na voljo avstrijske izkušnje), sprejet je bil dogovor za

sestane, na katerem se bodo znašla za eno mizo avstrijska podjetja, ki imajo lastnino v Sloveniji in slovenska podjetja, ki imajo lastnino v Avstriji.

Nadaljna točka je bila trostranska gospodarska konferenca med Slovenijo, Italijo in Avstrijo novembra v Ljubljani in dogovorjeno, da se bosta Maderthaner in Koffler udeležila evropske okroglice mize s temo socialno partnerstvo in vloga zbornic septembra na Bledu. Predsednik avstrijske zvezne gospodarske zbornice je nadalje zagotovil, da bo podprl veliko državno promocijo Slovenije od 6. do 9. septembra v World Trade Centru na Dunaju, sprejel pa je tudi vabilo, da obišče Slovenijo.

KOROŠKA

»Novi Avstrijec« zelo iskan zdravnik

CELOVEC - Biti edini ocesni zdravnik (v okraju Smohor) ima svoje prednosti: slovenski državljani Jurij Kocmut je te dni postal Avstrijec, državljanstvo pa mu je osebo izročil koroški deželni glavar Christof Zernatto.

Deželna tiskovna agencija, ki poroča o tem, hkrati poudarja, da je »novi Avstrijec« zelo iskan zdravnik.

Med drugim je zaposlen v deželnih bolnišnicah v Smohorju in v Laasu. Prav tako je navedeno, da je bila Kocmutova babica baba Rožanka iz Sentjakoba. (I. L.)

gospodarstvo in finance

TRGI / REFERENDUMSKI IZIDI POVZROČILI PRAVI NAVAL NERVOZE

Strah za usodo Dinijeve vlade potunkal liro in borzo

Banka Italija prisiljena pomagati liri, ki je pri marki izgubila 19 točk

RIM, MILAN - Referendumi italijanskim trgovcem ni prinesli sreče. Bojijo se namreč, da bo prevlada negativnih odgovorov na vprašanja o omejitvi finančnih televizirskih mrež povzročila nove politične napetosti, ki bi utegnile oslбити Dinijevo vlado. Lira je tako začela teden na zelo sibihih pozicijah in se razvrednotila do vseh glavnih bankovcev (marka je presegla 1.180 lir, dolar pa se je povzpela na 1.658 lir), na denarnem tgu pa se je razširila vest, da ji je priskočila na pomoč Banka Italije. Lira je bila sicer v družbi z dolarjem, ki je prav tako potrdil svojo že v petek nakazano sibihičnost. Nanj vplivajo seveda ameriške zadeve, predvsem velika previdnost Wall Streeta glede usode trenutnega konjunkturnega ciklusa v ZDA (o čemer priobčujemo poseben komentar) in glede izida trgovinskih pogajanj s Tokiom. Nenazadnje pa svetuje previdnost tudi vrh G7, ki se bo začel v četrtek v Halifaxu in ki vznemirja predvsem investitorje.

Lira je bila včeraj tudi med protagonisti ekonomskega srečanja Sveta za odnose med Italijo in ZDA v Cernobbio, kjer se ji je posebej posvetil predsednik antitrusta Giuliano Amato. Do njene vrnitve v evropski denarni sistem mora priti čimprej, se posebno, ker se je nihalni pas medtem zvišal na 15 odstotkov (od prejšnjih 2,5 odstotka), meni Amato. Pred njim so o tem problemu govorili Gianni Agnelli in pooblaščenec upravitelja družbe Pirelli Marco Tronchetti Provera, včeraj pa se odgovorni za ekonomijo pri Forzi Italia Antonio Marzano, za katerega je pogoj za vrnitev lire v EDS znižanje inflacijske stopnje. Ker pa je to dolg proces, zanj o vrnitvi ni mogoče govoriti že v tem letu. Kot rečeno, je Amato bolj optimističen, čeprav tudi on priznava, da se Italija ne bo mogla pridružiti maastrichtski družbi že leta 1997, zato pa bo morala napeti vse sile, da »ujame drugi vlak«, ki bo odpeljal leta 1999.

Toda vrnimo se k trgom, kjer moramo žal zabeležiti tudi skrajno neugoden sestanek na milanski borzi. Referendumska nedelja je spravila delniški trg ob živce, indeks Mibtel pa je zapustil na »bojišču« 1,62 odstotka, potem ko je tik pred zaključkom sestanka izgubil kar 1,89 odstotka. Mib-30, kosarica najbolj kapitaliziranih vrednotnic, je izgubil 2,20 odstotka, medtem ko je splošni indeks MIB padel za 1,53 odstotka. Posli so bili vredni 514 milijard lir, največji padec pa je borza doživela takrat, ko je pršla vest, da je Berlusconi zahteval predčasne politične volitve v jeseni.

Dini: Evropi dveh hitrosti se praktično ne moremo izogniti

RIM - »Ime evropskega bankovca bo najbrž v razpravi na prihodnjem sestanku Sveta Evrope v Cannesu; gre za vprašanje, ki se ga bo treba prej ali slej lotiti, čeprav mislim, da se je že mnogim priljubilo ime eku.« To je izjavil predsednik italijanske valde Lamberto Dini v intervjuju za International Herald Tribune, v katerem je govoril tudi o razvrednotenju lire, o naslednjih etapah monetarne unije, o vrhu G7 v Halifaxu in o položaju v Bosni.

Glede monterane unije je Dini izjavil, da je petnajstera trdno odločena ohraniti kriterije, ki so bili določeni v Maastrichtu. Nihče zato ne jemlje kot realistično leto 1997, saj pred letom 2000 o enotnem bankovcu ni mogoče govoriti. Prav tako po Dinijevem mnenju ni mogoče predvideti, da bodo vse države Unije pripravljene, ko se bo prva skupina držav odločila, da gre naprej; Evropa dveh hitrosti ali faz je torej povsem mogoča, zato se bo pojavil problem monetarnega sožitja med evropskimi državami.

Za Lamberta Dinija bo Italija spostavila nekatere maastrichtske kriterije (torej ne vseh), posebno tiste, ki se nanašajo na javni primanjkljaj in na stopnjo inflacije. Težko pa bo spostaviti kriterij o razmerju med zadolžitvijo in bruto domaćim proizvodom, zato bo treba leta 1998 položaj znova celovito oceniti. Kar pa zadeva vrnitev lire v evropski denarni sistem, je premier prepričan, da se to lahko zgodi se pred koncem letosnjega leta. Kaj pa razvrednotenje lire? »Nekatere izjave so me precej raz-

dražile,« je dejal Dini. »Zadevo so sprožile Francija, Belgija in Nizozemska. Njihovim predstavnikom sem odgovoril, da razumem problem, a sem jih tudi vprašal, ali so res prepričani, da lahko razvrednotenje lire in sterlinga povzroči probleme v plačilnih bilancah naših partnerjev. Namesto retorike,« je nadaljeval Dini, »sem predlagal, naj bruseljska Komisija izvede analizo položaja; prepričan sem namreč, da bi iz nje izšlo, da so bila razvrednotenja nehotena in da države s sibihiimi bankovci trpijo tudi zaradi višje inflacije, medtem ko ostale države niso utrpeli realnih učinkov na svoje plačilne bilance, z izjemo kake omejene komercialne posledice, kot na primer v avtomobilskem sektorju.«

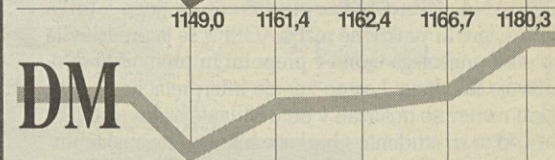
Glede vrha G7 je Dini dejal, da bo beseda tekla o številnih vprašanjih, od brezposelnosti do reforme OZN. »Vrhovi industrijsko najrazvitejših držav so morda dobili pomen, ki je večji od njihove sicer skromne dejavnosti. To niso več srečanja kot v osemdesetih letih, ko se je dogovarjalo o mednarodnem sistemu medvalutnih tečajev. Zdaj se na teh vrhovih razpravlja in dogovarja o velikih temah svetovnega gospodarstva. Ljudje bi morali od teh srečanj vsekakor manj pričakovati.« V tem smislu je premier Dini tudi zaključil intervju za International Herald Tribune, ko je v zvezi z vojno v Bosni dejal, da gre za temo, ki se je skoraj ni mogoče lotiti in da bi bil uspeh že to, ko bi dosegli ustavitev ognja in klanja. Za to pa bo potrebno mednarodna prizadevanja vsaj podvojiti.

LIRA

TOR	SRE	ČET	PET	PON
1627,6	1639,3	1645,4	1635,2	1658,3

\$

DM

KOMENTAR

Konec gospodarskega razcveta v ZDA?

V zadnjem četrtletju lanskega leta je ameriško gospodarstvo raslo z letno stopnjo 5,1 odstotka. Zvezna uprava za rezerve (Federal Reserve), ameriška različica osrednje banke, je resno razmišljala o se osmem zvišanju obresti v dvanajstih mesecih, da bi po mnenju večine ekonomistov prevec zivahno gospodarstvo prisilili k »mehkemu pristanku«. Direktorju Alanu Greenspanu pa zdaj najbrž ni treba več skrbeti. Prvi štirje meseci letošnjega leta so prinesli samo 2,7-odstotno gospodarsko rast, kar je najmanj v poldrugem letu in blizu idealne stopnje 2,5 odstotka, ki naj bi po Greenspanovem mnenju upoštevala rast produktivnosti in inflacije. Strokovnjaki menijo, da bo tudi drugo letošnje četrtletje potrdilo domnevo, da se končuje gospodarski razcvet prve polovice devetdesetih let. Prodaja nepremičnin je doživela največji padec v zadnjih treh letih in po mnenju večine ameriških ekonomistov je prav to najbolj zanesljivo znamenje upočasnitve gospodarske rasti. Zato naj bi tudi bruto narodni dohodek, vsota vrednosti vseh dobrin in storitev, ki jih proizvedejo delavci ali kapital, v drugem četrtletju narasel le za poldrugi odstotek ali pa se manj.

Kaj pomenijo najnovejši gospodarski podatki za gospodarski in politični položaj v ZDA in v svetu? Kot vedno v ekonomskih znanostih, bodo posledice tudi tokrat odvisne od definicije, ta pa ponavadi pride prepozno, ko je na poti že nov ciklus gospodarskega napredovanja ali nazadovanja. Zato je treba spet navesti obe prevladujoči prepričanju med strokovnjaki. Nekateri trdijo, da bo predah v gospodarski rasti dobrodošel, saj se bojijo »pregrevanja« in s tem povezane inflacije. Gospodarstvo, ki ima samo 5 do 6-odstotno nezaposlenost in skoraj 90-odstotno izkoriščenost proizvodnje, lahko finansira rast brez povečanja produktivnosti samo z inflacijo. Drugi pa menijo, da je »mehki pristanek« kar dobra stara gospodarska kriza, ki bo udarila po delavcih in podjetjih, povečala nezaposlenost in vplivala na tečaj dolarja ter na ameriško trgovanje s tujino.

Ce velja prvo mnenje in gre pri zmanjšanju ameriške gospodarske rasti res samo za »mehki pristanek«, potem tudi drugim državam ni treba skrbeti za svetovne gospodarske okoliščine in se torej lahko posvetijo domačim ali regionalnim težavam (ali pa pozabijo nanje, kar ne bi bilo nič novega). Toda teorija mehkega pristanka ni v skladu z železno zakonitostjo tega stoletja, ki pravi, da je se vsakemu obdobju rasti sledila gospodarska recesija. In če se res približuje kriza, bi moralo to skrbeti vse, saj se vedno velja, da prehlad gospodarske supersile sveta prinese drugim pljučnico. Najprej bi kriza pretresla dolar, ki ze zdaj nagaja mednarodnim pričakovanjem, in verjetno potopila v novo recesijo tudi Japonsko in Evropo, pa čeprav sta se iz zadnje izveleki dobro leto kasneje od Amerikanov ali pa sploh ne. Teško je napovedovati, kaj bi ukrenil direktor Greenspan, saj ZDA prevec nujno potrebujejo tuji kapital za financiranje primanjkljaja, da bi lahko spodbujal gospodarstvo z nizkimi obrestmi. Vsekakor pa bi kriza ameriškega gospodarstva in dolarja pomembno zamajala nevladne finančne tokove, ki so v mednarodnem gospodarstvu vse pomembnejši. Mehika kriza je razkrila, kako so države tretjega sveta odvisne od ameriških skupnih skladov. Od 224 milijard dolarjev, kolikor jih je lani potovalo v nerazviti svet, je bilo kar 170 milijard zasebnega denarja, večinoma prihrankov navadnih ljudi in malih kapitalistov, ki jim tveganje ne diši prevec in bi se ob pretresih doma najbrž zakekli k varnejšemu varčevanju. Mnogi so se umaknili že zaradi Mehike, ki premore komaj 4% ameriškega proizvoda.

Na mednarodni gospodarski in politični položaj pa bi posredno vplivale tudi neizogibne domače politične posledice morebitne nove ameriške gospodarske krize. Ne ve se se, koga bodo na volitvah prihodnje leto kaznovali Američani, ce bodo živeli slabše in manj varno - demokratskega predsednika v Beli hiši ali republikanski kongres, ki jim prav zdaj zateguje pasove na vseh področjih, da bi zmanjšal zadolženost države. Zanesljivo je samo to, da bi kriza eni od obeh političnih strank - ali pa obema skupaj - prinesla masčevanje volitev. Američani so ze zadnji gospodarski prepoved placali z neprimerno vec dela in manj varnosti od svojih evropskih in japonskih kolegov. Se hujše zategovanje pasu pa bi najbrž se okrepilo ze zdaj glasne zahteve po zunanjepolitični osamitvi.

Barbara Kramžar

VLAGANJA / MOSKVA VSE MANJ PRIVLAČNA

Rusi prihajajo po kapital kar v Milan

Informacijski urad odpirajo tudi v Frankfurtu

MILAN - Nemški Frankfurt in italijanski Milan sta prvi evropski mesti, v katerih bo Rusija se v teku tega leta odprla informacijska urada za promocijo zahodnih investicij v ruski federaciji. Nekateri zahodni finančniki očitno bolj manj zaupajo v gospodarsko in politično stabilnost Rusije, saj so lani tam investirali komaj 1,5 milijarde dolarjev, trend v prvih letošnjih mesecih pa ne kaže ne bolje. Majhne investicije prihajajo v Rusijo kljub vsem obljubam zahodnih politikov in vlad in kljub temu, da so investitorjem dane številne ugodnosti. Zaradi tega bodo Rusi odprli takšne informacijske urade v mestih, ki so središča svetovnega finančništva in industrije. Ta so, poleg ze prej omenjenih Milana in Frankfurta se London in New York.

Izbira Frankfurta in Milana ni naključna. Nemčija in Italija sta za Rusijo med najpomembnejšimi trgovinskimi partnerji, pa čeprav je v tem oziru Italija nazadovala. Prej je bila v samem vrhu lestvice tujih investi-

torjev, lani pa je izpadla iz prve deseterice. Medtem ko so druge svetovne finančne in industrijske korporacije zelo prisotne na ruskem trgu, se Italijani na nek način umikajo, saj ne zaupajo v to tržišče. Japonci in Američani ter Nemci pa so seveda zelo prisotni. Prihajajo tudi nekateri iz manjših držav. Med italijanskimi podjetji so na prvih mestih tista z znanimi in zvenecimi imeni, kot na primer Fiat ter nekatera tistih, ki sodijo v državni koncern IRI.

Precejšen uspeh je na ruskem trgu lani dosegel Olivetti. Iztržil je 42 milijard lir. Prodali so 24 tisoč elektronskih pisalnih strojev, 7 tisoč elektronskih blagajn, 2 tisoč fotokopirnih strojev in se precej drugega, tudi 130 bankomatov. Njihov letošnji program je se bolj ambiciozen. Olivetti je sicer prisoten tudi v drugih državah nekdanje Sovjetske zveze, pa čeprav gre kar 80 odstotkov prodaje v Rusijo. Kar dobre posle sklepajo v Uzbekistanu in Kazakstanu.

M.W.

Nova akcija proti utajevalcem

RIM - Finančno ministrstvo je napovedalo novo akcijo v boju proti davčnemu utajevanju. Ze sprejeti program davčnih preverjanj je dopolnilo z novimi metodami, po katerih se bo prihodnje začela serija 6.400 davčnih kontrol, ki bodo trajale od 5 do 15 dni. Poleg ze določenih kategorij bodo inspektorji »prečesali« vrste samostojnih delavcev, ki prijavljajo nizji dohodek od svojih kolegov, podjetja, katerih bilanca se bistveno razlikuje od drugih podobnih, in vse tiste, ki opravljajo dejavnosti na nezakonit način, brez naslova in brez prijave dohodkov. Cilj davčnih kontrol v tem drugem šestmesečju je dvojen, saj bodo poleg ugotavljanja utaj služile tudi za zbiranje podatkov, na osnovi katerih bodo izdelani kriteriji za izračunavanje dohodkovnosti posameznih sektorjev.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko • Ponedeljek, sredo, petek

Informacije in rezervacije:

• ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7

tel. 061/131-81-55

• prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6

tel. 061/313-312

• ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3

tel. 062/27-038, 26-155

• ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45

tel. 066/38-458, 38-512

NA KRATKO

Podzemlja v Sloveniji ne bo

LJUBLJANA - Letošnjega nagrajenca z zlato palmo, filma Podzemlje (Underground) Emirja Kusturice v Sloveniji najverjetneje ne bomo videli. Pa ne zaradi se vedno veljavnega embarga zoper ZRJ, ki je ob francoski Ciby 2000 in nemški Pandori eden od koproducentov filma, temveč zaradi zamere, ki jo ima Kusturica do Slovenije (in Hrvaške). Iz dobro obveščenih virov smo namrec izvedeli, da je trikratni nagrajenec Cannesja izjavil, da Podzemlja Slovenci in Hrvati ne bomo videli, ker smo se mu zamerili. S čim, ni povedal. (V. R.)

Zaključna predstava študentov AGRFT

LJUBLJANA - Studentska produkcija tretjega letnika dramske igre in praktične režije AGRFT se je predstavila v začetku prejšnjega tedna v prepolni in premajhni dvorani svoje fakultete. Lastno znanje interpretacije in režiserskih rešitev so pokazali v delu Milana Jesiha »eroTRIKON«, ki je za studente - burkače bila ena dejanska burka, saj so nanizali vrsto smešnih dogodkov iz vsakdanjega življenja z lahko erotično noto. Režiser je bil Jernej Lorenci, koreografija je delo Tine Gorenjak, glasba pa Sebastijana Duha in Igorja Bezeta. Profesorja - mentorja sta Mile Korun in Matjaz Zupancic. Diplomaska predstava študentov četrtega letnika dramske igre pa je bila konec prejšnjega tedna v dvorani Vibe. Za predstavitev so si izbrali tekst Gregorja Strniše Ljudozerci. V mračnem vzdušju so poskušali s svojimi vlogami vzbuditi v gledalcih gnus in grozo krutega dela. V svojih likih so bili malce preveč neodločni in neizraziti. Režija je delo Aleša Novaka (6. semester), dramaturgija pa Barbare Skubic in Tine Kosi. Mentorja letnika sta izr. prof. Dušan Mlakar in izr. prof. Kristijan Muck. Na novi poti jim želimo veliko ozivitev vlog in veliko gledalcih srečanj. (K. Z.)

DSS podelilo Kozinove nagrad

LJUBLJANA - Letos je Društvo slovenskih skladateljev podelilo Kozinovo nagrado drugic. Podeljujejo jo svojim članom, prejel pa jo je slovenski skladatelj in akademik Primož Ramovš. Nagrajenec je s svojim ustvarjalnim delom veliko prispeval k programom Koncertnega ateljeja; v Kogojevi dvorani DSS so v 28 sezonah izvedli 57 njegovih del, večinoma novitet. Ramovša njegov odnos do dela in izvajalcev postavlja v krog najbolj priljubljenih in iskanih slovenskih komponistov. (M. Z.)

Znani finalisti za Rožančevo nagrado

LJUBLJANA - Nagrado Marjan Rožanc za izvirno slovensko esejistično zbirko bosta 1. julija ob 14. uri na Rožančevi domaciji na Volcem gradu podelila Zalozba Mihelac in Dnevnik. Strokovna žirija v sestavi Jaroslav Skrusny, Primož Simoniti, Andrej Inkret in Mitja Kosir, je v ozi izbor uvrstila: Iztoka Geistra Zagovore narave, Draga Jancarja Egiptovske lonce mesa in Marka Uršica Gnostične eseje. (A. P.)

Pot junijske Urbanarie

LJUBLJANA - Včeraj so organizatorji Urbanarie, kompleksnega umetnostnega projekta SCCA Ljubljana, pripravili ogled junijskih projektov v njenem sklopu. Ogled, ki je zajel številne mestne lokacije, so z otvoritvijo Zvočnega zidu pričeli pred sedežem SCCA na Cankarjevi; Marjetica Potrc je »zid«, ki je že leta navzoč v njenih kiparskih projektih, razvila v zvočno kuliso, ki izpostavlja zvoke notranjosti in zunanosti hiše, ki so vtisnjeni v njen spomin, hkrati pa podaja določene dihotimije, kot so npr. zunaj /notri ali zasebno/ javno. Ob vsaki polni uri se s fasade hiše oglasi predvajanje korakov, pogovor, pticjega petja, dežja ipd., ki se vklaplja v siceršnje zvoke mesta (ob otvoritvi predvsem hrupa in dežja). Sledila sta ogleda plakatov akcije Kralji mesta, druge faze projekta Tadeja Pogacarja v Plečnikovem podhodu in junijskega koledarja Ljubljancani! sredi parka Zvezda, nato pa se pot do petih lokalov ob mestnih vpadnicah, v katerih so na ogled stoli v okviru prijekta Stolovid Marka Kovarica. Ogledov se je udeležilo nekaj deset obiskovalcev, predvsem strokovnjakov. (V. U.)

LIKOVNA UMETNOST / JAPONSKE ANIME IN MANGE - ANIMIRANI FILMI IN STRIPI

Mali človek pomembnejši od Dobrega in Zla

LJUBLJANA - Stripovske, komicne podobe obstajajo v japonski kulturni tradiciji že dolga stoletja, in primerneje bi bilo trditi, da so moderne mange nadaljevanje tradicionalne umetnosti, kakor pa da so kopije zahodnih stripov. Čeprav so si japonski avtorji spodobili določene zamisli od zahodnih kolegov, ostajajo glavne grafične značilnosti mang nedvoumno japonske, ali vsaj pomešane z elementi drugih azijskih kultur.

Utemeljitelj umetnosti anim je »kralj japonskega stripa« Osamu Tezuka, ki je med drugim odgovoren za stereotipno velike oči manga in anime junakov. Tezuka je velik Disneyev obozevalec, vendar tudi glavno gibalno uporabo filmske tehnike v tej vrsti umetnosti. Prva japonska crnobela animirana serija Astroboy z letnico 1963 je prišla iz njegovega ateljeja, dve leti kasneje pa je izdelal se prvo barvno z naslovom Gospodar džungle. Pri njem so se kasnejši avtorji učili značilnih inteligentnih zgodb, uvedel pa je tudi značilen rezijski slog, ki je podoben filmskemu in ki so ga zahodni režiserji začeli dohitevati šele zadnja leta z uporabo zmogljivih in dragih računalniških grafičnih postaj. Medtem ko evropske in ameriške filmske blagajne polnijo risanke, kot Aladdin in Levji kralj, so na Japonskem popularne serije Vampirski princesa Miyu, dobroščni ropar Lupin III, Capita Harlock in slavni Akira. Veliko anim si je že utrla pot v zabavne programe zahodnih televizij, v Ameriki pa zadnje čase postajajo popularni tudi anime celovečerci.

Japonski risani stripi in risanke so manjkajoči člen med risankami za otroke, kot jih poznamo na Zahodu, in filmi z »odraslo« temati-

ko. Medtem ko zahodni svet verjame, da so risanke le za otroke, japonski avtorji pisejo in rišejo za vse starostne in interesne skupine: od nedolžnih majhnih otrok do perversnih seksualnih manijakov. Risanke za najmlajše otroke niso tako površinske kot Tom in Jerry, večkrat prikazujejo zelo žalostne dogodke v junakovem življenju, ki se jim zahodni avtorji

rji sele doseči, čeprav na Daljnem Vzhodu prevladuje. Ta široka stilistična podlaga omogoča vsakemu posameznemu avtorju razvoj kar najbolj individualnega stila, v katerem lahko pokanje vso izpiljenost svoje risarske tehnike. Povprečen manga junak ima bujne lase in velike oči, vendar izpod peres priznanih avtorjev prihaja mnogo variacij na to

mnogih priljubljenih serij - kot Doraemon, Ranna 1/2 in Oranzna cesta Kimagure - živijo življenje vsakdanjih ljudi, poleg tega pa jim je dana se skrivnostna eksistenca, ki jih loči od sodržavljanov, pa naj bo to telepatški talent, prijateljstvo z bitji iz vesolja, stoprocentni met na kos ali se kaj bolj nenavadnega. Celotno kadar je zgodba postavljena v oddaljeno prihodnost ali daljnjo preteklost, pred bralčevimi ali gledalčevimi očmi vstane prostorski lik junaka, nekdo, ki se zdalec ni popoln, ki ima zoprne majhne navade, pa tudi sanje in aspiracije, s katerimi se lahko poistoveti povprečen človek. Namesto superheroja nam mange in anime predstavljajo majhne človeka, ki se v življenju ukvarja z daleč manj pomembnimi stvarmi, kot je prevlada Dobrega nad Zlom, vendar neskončno bolj zanimivi.

Mange in anime so nekakšno pop-kulturno ogledalo japonske mentalitete, ki je očitno daleč bolj kompleksna kot večina zahodnjaskih. Kot ljudje, ki strogo locijo resnično od namisljenega, so Japonci odprli domisljiji prosto pot in ustvarili obliko umetnosti, ki je znotraj svojih okvirov popolnoma svobodna in je zato prava manifestacija človekove prirojene kreativnosti.

Marko Plahuta

izogibajo, portretirajo pa tudi značilno japonske življenjske situacije, kot sta neizogibnost dela in pisanja domače naloge, čast in samozrtvovanje. Delovna etika je prisotna v skoraj vsaki sličici, iz anim in mang pa veje tudi naklonjenost do tehnike in tehnologije, ki sta postali temeljna kamna v življenju večine Japoncev.

Mange in anime loči od ostale risane umetnosti značilni japonski likovni stil, ki ga bodo morali zahodni risa-

znailno temo. Moški in ženski karakterji niso nujno zgledni primerki svojega spola, obleke pa si izbirajo pametno in estetsko, v skladu z zamotanim in večno spreminjajočim se svetom, ki jim daje življenje. Večina mang izhaja v specializiranih tedenskih ali dvotedenskih publikacijah, uredniki pa zahtevajo od risarjev, da se konec ene epizode logično navezuje na začetek naslednje. Tako zgodbe ohranjajo napetost, razvijajo se v neprickavane smeri, za nameček pa se časopis dobro prodaja.

Bistvo privlačnosti mang pa je v verjetnih zgodbah, ki posamezne podrobnosti resničnosti zamenjujejo z divjimi fantazijami. Junaki

Manga so japonski stripi, anime pa je japonska različica animacije le-teh. Anime so običajno animirane različice manga stripov.

Uroš Prevorsek - violinist, skladatelj, dirigent

Klasika, založila in distribuira ZKP RTV Slovenija, 1995, 63 minut.

CD, na katerem se nam predstavi prof. Uroš Prevorsek kot violinist, skladatelj in dirigent, so izdali ob umetnikovi 80. letnici. Skladbe na plošči so razvrščene v dve skupini. V prvi skupini nastopa Prevorsek kot violinist. Slišimo lahko Montijev Cardas, Rubinsteinovo Romanco, dve Kreislerjevi skladbi, Himno soncu Rimski-Korsakova, Schumanovo Uspavanko, Saint-Saensov Labod in dve deli Suka in Wieniawskega. Kot pianist ga spremlja Marjan Vodopivec. V drugem delu so predstavljene skladbe Uroša Prevorske. Concerto grosso je iz studijskih let (1936) in pisan v duhu baročnega stila. Španski ples in Appassionato, ki sta v originalni verziji pisani za violino in klavir, leta 1973 pa je avtor obe orkestral, sta v izvedbi violinista Dejana Bravnica in simfonikov RTV Slovenija. Najobsežnejše delo na plošči pa je kantata za alt in tenor solo, mešani zbor in simfonični orkester Pietà. Delo je istocasno tudi Prevorskova največja in najbolj osebna stvaritev. Komponiral jo je v istem letu kot Concerto Grosso, poslušalca pa govori o nesmislu in grozotah vojne. Besedilo za zbor je skladatelj povzel iz Knjige lirike Miroslava Krleža. V tem delu se umetnik izkaže tudi kot dirigent. (M. Z.)

Zvoki svetlobe in senc Hymnosa

Avtor in producent Matjaz Jarc, Hymnos, Založba Obzorja Maribor p.o., Glasbeno založništvo Helidon Ljubljana, 1995, 46 minut, 1.800 SIT

Kompaktna plošča Hymnos je večletni projekt Matjaža Jarca, ki je pred nedavnim izšel pri mariborski Založbi Obzorja ob podpori ministrstva za kulturo in s sodelovanjem studijskih ter klasičnih glasbenikov, jazzistov in opernih pevcev. Plošča Hymnos je za poslušalca veliko presenečenje, saj se le težko odloči, kam bi jo uvrstil, ker gre za svojevrsten in izviren glasbeni kolaž, v katerem se prepletajo elementi operne, rock, klasične, etnične in tudi ezoterične glasbe. Se najboljša opredelitev bi bila »postmodernistična opera«, saj Jarčeva glasba spominja tako na srednjeveške oratorije in madrigale, klasične opere in na Wagnerja kot tudi na glasbo Franka Zappe (iz obdobja 200 Motels). Instrumentalno bogato glasbo, ki na izviren način kombinira klasična glas-

bila s sintetizatorji in električnimi kitarami, odlikuje ritualna, arhetipska zgodba, ki govori o fenomenu oblasti. Usoda glavne junakinje Vesice, ki jo sveceniki (oblast) zrtvujejo bogovom, je metafora notranjega boja slehernega posameznika za svobodo. Vesica namreč ne umre, temveč vstopi v kraljestvo senc, ki je na meji med živim in mrtvim svetom. Prestop v bivanje na drugi ravni označja zmago duha nad materijo in s tem notranjo osvoboditev. Osrednjo vlogo v celotnem projektu imata moški in ženski operni zbor (ki fabulativno predstavljata moški in ženski princip oblasti), najpomembnejši solistični vokalisti pa so: Rebeka Radovan v vlogi Vesice, Matija Rozman v vlogi Tevthotha in Zdenka Gorenc kot kneginja. Glasba nosi ves čas neko tezo, vendar na trenutke deluje tudi svetlo in osvobajajoče, saj evocira transcendentnost. Sklepni epilog zgodbe, katere aktualnost je v prikazu delovanja oblastnih mehanizmov na posameznika v družbi, izzvani v tišino. A ne kot znamenje resignacije ali katarze, pač pa kot odprt prostor, možnost odločitve. (A. P.)

Messiaen: Eclairs sur l'Au-Delà...

Klasika, založila Deutsche Grammophon GmbH, 65 minut, distribuira Multimedia, 1994.

Oliver Messiaen (1908-1992) je skladatelj dvajsetega stoletja, ki je že večkrat prepiral s svojo glasbo in uspešno prenesel osebni svet idej do občinstva preko pester palete zvočnih barv. Pogosto se Messiaen ustavi ob vprašanjih boga in posmrtnosti, večkrat pa v tem okolju (bolj ali manj krščanskem) tudi poišče odgovor zase in poslušalca. Podobno misel pa nam prinaša tudi novost iz letošnjega kataloga nemške diskografske hiše. Bliski iznad onostranstva, kakor bi lahko prevedli francoski naslov, je skladba za veliki simfonični orkester. Ciklus enajstih epizod, ki ga instrumentalno označuje precej pestra zasedba tolkal (ksilofoni, crotaliji, gongi, tubularni zvonovi itd.), pa se z vsakim posameznim delom snovno opre na svetopisemsko besedila in apostolska pisma. Ze vsebinsko nas torej delo postavi v posebno, razmišljujoče okolje, ta občutek pa potem se ojači skoraj »sferna glasba«, prepletena s sakralnimi motivi in skladateljevimi modusi, ki jih uporabi kot izvorno harmonsko sredstvo. Ta skladba ni ne tekoč razgovor ne pripoved, je glasbena meditacija. Delo, komponirano v letih med 1987 in 1991, so posneli člani pariskega orkestra opere Bastille z dirigentm Myung - Whun Chungom. (M. Z.)

KOLUMBIJA / KRVAV ATENTAT MED LJUDSKO VESELICO

Bomba pod Boterovim kipom na osrednjem trgu Medellina

V hudi eksploziji je umrlo 28 oseb, kar 206 pa jih je bilo ranjenih

BOGOTA - Trgovci z mamili ali gverilci? To je vprašanje, ki si ga od sobote zastavljajo kolumbijski preiskovalci, ki si prizadevajo odkriti krivce za bombni atentat, v katerem je v Medellinu umrlo 28 oseb, 206 pa jih je bilo ranjenih.

V Kolumbiji ze pet let niso doživeli atentata s tako visokim številom žrtev, se zlasti pa je pretesljivo dejstvo, da so se napadalcu znesli nad nedolžnimi osebami, ki so se udeležile ljudske veselice v parku San Antonio

v središču mesta. Eksplozijo je povzročilo deset kil dinamita, ki so mu dodali žeblice in kroglice, da bi bila bomba se nevarnejša. Veselica se je torej spremenila v tragedijo, medtem ko sta se obup in panika polastila prebivalstva mesta, ki je bilo do smrti voditelja medellinskega kartela Pabla Escobarja leta 1993 svetovno središče prekupčevanja z mamili. Preiskovalcem se zdi pomembno, da so atentatorji postavili bombo pod kip ptice (El Pajero) - simbol zatirane svobode - slavnega umetnika Fernanda Botera, ki je obenem oče kolumbijskega obrambnega ministra Fernanda Botera Zee.

General Alfredo Salgado Mendez, šef medellin-

ske policije, je v prvem trenutku atentat pripisal kolumbijskim gverilcem, tako zaradi brutalnosti kot zaradi izbire kraja (200 metrov od policijske kasarne). Gverilski organizaciji FARC in ELN sta v prvem trenutku prevzele odgovornost za atentat, pozneje pa z drugim komunističnim sporocili, da nista krivi poboja na trgu San Antonio. Preiskovalci se boje, da je slo za lažne komunikacije in da so za atentat v resnici

krivi trgovci z mamili. Pred nekaj dnevi je policija namreč aretirala sefa kartela iz Calija Gilberta Orejuela.

Preiskovalci so zasedaj aretirali samo enega osumljenca, 18-letnega cevlarja z vzdevkom Pelusa, ki so ga zasacili s stiriimi pločevinkami razstreliva. Da bi preiskavo pospešili, je obrambno ministrstvo razpisalo nagrado 550 milijonov pesosov za vsako koristno informacijo.

AP

Odkrili pozabljeno Doylovo novelo

LONDON - V Londonu so odkrili eno prvih zgodb pisatelja Arthurja Conana Doylea, ki jo je objavil leta 1884 na reviji Saturday Journal, ko je bil še anonimen pisatelj. O zgodbi »The Bloodstone Tragedy« (Bloodstonska tragedija) je Doyle pisal v nekem pismu iz leta 1885 založbi Cassell. Na pismo je naletel angleški knjigarnar Michael Halewood in po dolgoletnem iskanju res našel pisateljevo zgodbo. Gre za kratko novelo o dekletu, ki jo ugrabi keltski svečenik, da bi jo žrtvoval med skrivnostnim poganskim obredom.

ZDRAVSTVO / ODKRITJE

Uspešno proti nespečnosti

Za sedaj se uspešno borijo proti nespečnosti mačk

WASHINGTON - Čeprav njeno ime ne zveni kot uspravanka, ima pred nedavnim odkrita molekula cis-9, 10-oktadecenoamid lastnost, da človeka uspava. »Spanje je ena velikih skrivnosti nevrologije,« je izjavil raziskovalec Steven Henriksen in dodal: »Čeprav je najpreprostejša možganska dejavnost, skrivnosti spanca doslej še nismo razvozlaali.«

Henriksen in pet sodelavcev raziskovalnega inštituta Scripps v La Jolli v ameriški zvezni državi Kaliforniji je v petkovi izdaji znanstvene revije Science poročalo o odkritju nove molekule. Čeprav bo verjetno minilo nekaj let, preden bodo začeli preizkusati cis-9, 10 kot sredstvo proti nespečnosti pri ljudeh, so prvi poizkusi na miškah in mačkah zelo vzpodbujajoči, je v intervjuju dejal Henriksen.

Samo v Združenih državah Amerike več kot 40 milijonov oseb muči kronična nespečnost, od 20 do 30 milijonov drugih pa je občasno podvrženih temu problemu. Nespečnosti ni lahko odpraviti. Zaradi zdravstvenih in psiholoških težav, ki jih povzroča ljudem, nespečnost pojmujejo kot pravi družbeni problem, saj zmanjšuje produktivnost in povzroča prometne nesreče oziroma nesreče pri delu, ko ljudje, ki jih muči nespečnost, zaspijo med vožnjo ali pri delu.

Molekula cis-9, 10 je del cele družine pred nedavnim odkritih in še neraziskanih možganskih lipidov. Znanstveniki so začeli preučevati količino

cis-9, 10 v možganih in hrbtnem mozgu nespečih mačk. Pozneje so mačkam (kot tudi miškam) vbrizgali molekulo in ugotovili, da so živali v desetih ali petnajstih minutah mirno zaspale, in to tudi v primeru, da so jim molekulo vbrizgali sredi dne, potem ko so spale celo noč. Molekula ne povzroča lažnega pocitka kot na primer tablete za spanje, pač pa pravi spanec, po katerem so bile živali popolnoma budne in spocite, ne pa omamljene in zmedene.

Henriksen, ki je biolog, fiziolog in nevrolog je dejal, da znanstveniki zaenkrat še ne vedo, ali bo v prihodnosti mogoče cis-9, 10 uporabiti kot sredstvo proti človeški nespečnosti oziroma ali bodo v bodoče odkrili, kako pripraviti mozgane, da sami proizvajajo pravilno količino te snovi ob pravem času. Raziskava je vsekakor združila delo nevrologov in kemikov, ki se doslej niso ukvarjali s preučevanjem problemov nespečnosti, vendar so vnesli najsoodobnejšo opremo, ki je doslej pri tovrstni raziskavi niso uporabljali in s katero so analizirali pred nedavnim odkrite lipide. Henriksen je bil navdušen nad interdisciplinarnim pristopom k raziskavi, vendar je imel nekaj manjših pripomb na račun kemikov - na primer to, da so molekulo, ki bi jo bilo mogoče poimenovati na več (nekoliko bolj razumljivih) načinov, sklenili imenovati cis-9, 10 oktadecenoamid. »To je pač problem s kemiki,« je zaključil.

Najhujši potresi od leta 1990

Smrtni davek 100 ali več

Datum	Kraj	Mrtvi	Magnituda
1990 30. maj	severni Peru	115	6,3
1990 21. jun.	sev.zah. Iran	40.000+	7,7
1990 16. jul.	Luzon, Filipini	1.621	7,7
1991 1. feb.	Pakistansko-afgan. meja	1.200	6,8
1992 13.-15. mar.	vzhodna Turčija	4.000	6,2/6,0
1992 12. dec.	Otok Flores, Indonezija	2.500	7,5
1993 12. jul.	pri Hokkaidu, Japonska	200+	7,7
1993 29. sep.	Maharashtra, Indija	9.748*	6,4
1994 15. feb.	južna Sumatra, Indonezija	215	7,0
1994 6. jun.	Cauca, jugovzh. Kolumbija	1.000	6,8
1995 28. maj	Otok Sahalin, Rusija	1.743	7,5

*Uradno število mrtvih, ki ga je objavila indijska vlada. Drugi viri poročajo o 30.000 mrtvih.

Vir: The World Almanac

AP/Carl Fox

Ob 50-letnici izhajanja Primorskega dnevnika nudimo tudi tistim, ki še niso naročeni, izjemno priložnost, da postanejo stalni naročniki po ugodni ceni in da si ob tem zagotovijo posebno darilo, knjigo

»Primorski dnevnik 1945-1995«,

ki smo ga ob tej priliki namenili samo našim naročnikom.

POGOJI (ponudba velja do 20. junija):

6-mesečna naročnina (od 1.7. do 31.12) stane 190.000 lir.

V juniju pa boste Primorski dnevnik prejeli brezplačno.

Naročila sprejemamo samo na upravi Primorskega dnevnika v Trstu (tel. 7796600) in Gorici (tel. 533382)

NOVICE

Ameriško ruski posli z uranom bodo propadli

NEW YORK - Pomembni ameriško-ruski posli, v okviru katerih naj bi velikanske količine urana, ki je bil del jedrske oborožitve nekdanje Sovjetske zveze, predelali v gorivo za ameriške jedrske centrale, se bodo brzkone izjalovili. Po dogovoru naj bi Rusija dobila dvanajst milijard dolarjev, v zameno zanje pa naj bi izročila 500 ton urana iz svojega jedrskega arzenala. Združene države Amerike naj bi ta uran prodale jedrskim centralam. Tako naj bi hkrati razorožili nekdanjo Sovjetsko zvezo in prepričali, da bi uran prišel v roke nepooblaščenih in sovražnih vlad. Nesoglasja o ceni urana in poslovna razhajanja pa so pripomogla k temu, da posli zaenkrat se niso sklenjeni in da morda tudi ne bodo. O njih se je začela že avgusta leta 1992 pogajati vlada predsednika Georgea Busha, pogajanja pa je nadaljevala tudi Clintonova administracija. Količina 500 ton urana zadošča za izdelavo 30 tisoč jedrskih bomb, ki po moči ustrezajo bombi, odvrženi nad Hirošimo. Ta količina urana bi prav tako zadošala za desetletno obratovanje 109 ameriških jedrskih central. Po številnih zastojih naj bi ta mesec v Združene države Amerike prišla manj kot tona ruskega urana. »Gre za zelo občutljiva vprašanja zaradi velikanskih vsot, predvsem pa zaradi velikega števila udeležencev v poslih,« je izjavil eden od predstavnikov ameriškega oddelka za energetiko. O tem vprašanju naj bi se na sestanku, do katerega bo prišlo še ta mesec v Moskvi, pogovarjala ameriški podpredsednik Al Gore in ruski premier Viktor Cernomirdin. Komisija za energetiko pri ameriskem senatu pa bo o tem razpravljala jutri. (AFP)

FRANCIJA / REZULTATI LOKALNIH VOLITEV

Volilci se niso odločali za politične smeri, temveč osebnosti in njihove dosežke

STRASBOURG (dpa) - »Volilci se niso odločili za politične smeri, temveč za osebnosti in njihove konkretne dosežke.« Za strasbourškega politologa Richarda Kleinschmagerja izvolitev strasbourške županje Catherine Trautman, ki je zmagala že v prvem krogu francoskih lokalnih volitev, jasno potrjuje njegovo tezo. Vnovična izvolitev številnih socialističnih in konzervativnih predstavnikov v manjših krajih je »presenetljiva, ker izid predsedniških volitev v bistvu sploh ni vplival na izid lokalnih volitev«.

Maja letos se je na predsedniških volitvah skoraj 58 odstotkov Alzacov izreklo za neogolista Jacquesa Chiraca, toda na lokalnih volitvah so Alzacani spet izvolili predvsem socialistične kandidate. Tudi napovedani uspeh skrajnosednarske Nacionalne fronte (FN), ki jo vodi Le Pen, se je omejil na mesto Mulhouse, kjer je že od nekdaj največ Le Penovih privrženec. Tam je Le Pen v prvem krogu predsedniških volitev dosegel kar 26,7 odstotka glasov. Kandidat Le Penove Nacionalne fronte Gerard Freulet pa se je s 30,5 odstotka glasov v prvem krogu lokalnih volitev presenetljivo dobro odrezal, saj je dobil skoraj deset odstotkov več glasov kot na komunalnih volitvah leta 1989. Toda prihodnjo nedeljo, ko bo na sporedu drugi krog lokalnih volitev, ima Freulet zelo malo možnosti, da v mestni hiši zamenja socialističnega župana Jeana-Maria Bockela.

V mestu Haguenau, kjer je predsedniški kandidat Le Pen aprila letos dosegel 25,1 odstotka glasov, je bil v soboto na lokalnih volitvah spet izvoljen konzervativec Pierre Strasser. Predstavniki Nacionalne fronte so dosegli 12,8 odstotka glasov in tako dobili dva sedeža v občinskem svetu. Največji porazenci teh volitev so naravovarstveniki in stranke zelenih, ki predvsem zaradi tega, ker so razpadle na manjše skupine, v večjih mestih ne morejo več igrati nobene pomembnejše

na primer prvič zgodilo, da so volilci že v prvem krogu izvolili »zelenega« župana. Novi župan Pierre Schmitt se je v svojem predvolilnem boju zavzemal predvsem za to, da ljubko mesto Ribeauville ohrani svojo prvotno podobo tako, da omejijo turizem. Od 71 alzaških občin, ki imajo več kot 3500 prebivalcev, je petdeset občin znova izvolilo svoje stare župane. Prihodnjo nedeljo bo relativna večina odločila o tem, kateri kandidati bodo zasedli drugih 21 županskih mest.

Petra Klingbeil / dpa

LUKSEMBURG / NOVE PRIDRUŽENE ČLANICE EVROPSKE UNIJE: ESTONIJA, LITVA IN LATVIJA

Evropsko povezovanje ni naperjeno proti Rusiji

Baltiške države bodo sodelovale na srečanju EU v Cannesu

LUKSEMBURG - Tri nekdanje sovjetske republike Estonija, Litva in Latvija, ki so se otresle dolgoletne dominacije Moskve, so včeraj dobile potrebno soglasje za pridruženost članstvo v Evropski uniji, kar jim odpira možnosti tesnejšega povezovanja s to skupnostjo, vključno s polnopravnim članstvom. »Baltiške države se vračajo v Evropo,« je ob tej priložnosti poudaril Maris Gailis, latvijski predsednik vlade, na slovesnosti zunanjih ministrov Evropske unije.

S potrditvijo sporazuma o pridruženem članstvu so se tri baltiške države uvrstile med bivše komunistične dežele, ki soustvarjajo sedanjo in prihodnjo evropsko skupnost. Pridruženost članstvo namreč hkrati z gospodarskim sodelovanjem izrecno zagotavlja tudi polnopravno članstvo v prihodnosti. Takšne sporazume je Evropska unija že podpisala s Poljsko, Madžarsko, Češko, Slovaško, Bolgarijo

in Romunijo, kar pomeni, da se prilagajajo svoje notranje zakonodaje in tržne normative evropskim standardom. Tudi Slovenija pričakuje, da bo kmalu sprejeta v to skupino držav. »Upamo, da bomo se v tem stoletju postala polnopravna članica,« je dejal Adolfo Slezivicius, litovski predsednik vlade. Tri baltiške države so edine med nekdanjimi sovjetskimi republikami, ki jim je doslej uspelo podpisati sporazum o pridruženem članstvu, kajti mnoge zahodne države niso nikoli mednarodno-pravno priznale priključitve teh držav v Sovjetsko zvezo. Za pose-

ben status pri obravnavanju baltiskih držav so se zavzemale zlasti Nemčija, Švedska in Finska. Korak naprej označujejo tudi pogajanja s članicami Skupnosti neodvisnih držav, vsaj na področju ekonomskega sodelovanja, čeprav ne vsebujejo nobenega zagotovila o more-

bitnem kasnejšem polnopravnem članstvu v Evropski uniji. Nekaj podobnega velja za vprašanja o bodoči razširitvi NATO pakta na vzhod, ki jih zaenkrat ne povezujejo s procesom evropskega združevanja. Poznavalci razumejo, da je Rusija bolj občutljiva za morebitne

obrambne povezave treh baltiskih držav kot pri njihovem siceršnjem približevanju Evropi. »Nas sporazum z Evropo nikakor ni naperjen proti Rusiji,« je zato na koncu poudaril Tiit Vahi, estonski predsednik vlade.

Jeremy Gaunt / Reuters
Telefoto: AP

AVTOBIOGRAFIJA MARGARET THATCHER

Ranljiva in občutljiva ženska na poti do oblasti

ALAN WHEATLEY / REUTER

LONDON - »Železna lady« Margaret Thatcher (na sliki AP), ki je trdo vladala Britancem dobrih enajst let, se v drugem delu svojih spominov kaže kot ranljiva in občutljiva ženska, ki je celo večkrat podvomila vase. V delu z naslovom Pot do oblasti (The Path to Power), ki je izšlo včeraj, opisuje nenačrtovan vzpon hčerke podezelskega trgovca na najvišji položaj v britanski politiki.

Thatcherjeva je kot premierka tako odločno nastopala, da je bralec ob prebiranju njenih spominov presenečen nad njenim priznanjem, da je le postopoma postajala politično in intelektualno tako močna, da je lahko uresničevala svojo gospodarsko politiko. Na politični vrh se je povzpela s trdim delom, vendar v spominih odkrito priznava, da se je za pomoč pri sestavljanju govorov obrnila celo na slavnega igralca sira Laurencea Olivierja. Kot premierka se je naučila braniti pred kritiko časnikarjev, češ da njihovih člankov ne bere. »Če so mediji pisali neresnice, jih nisem imela za mar; če so imeli prav, sem resnico tako že poznala,« piše.

Dolgo časa je preteklo, da si je utrdila kožo, zato meni, da je ženska custveno ranljivejša kot moški. V spominih je zapisala, da se je od jeze skoraj zjokala, ker so njeni politični nasprotniki leta 1975, ko se je potegovala za najvišji položaj v konservativni stranki, sirili lazi, da skrbi predvsem za zaloge hrane. Pred tem je bila kot sekretarka za izobraževa-

nje »globoko prizadeta« zaradi izreka »Thatcher the milk snatcher« - tatca mleka; po njeni odredbi so morali namreč solarji plačevati za mleko, ki so ga prej dobivali brezplačno. Nekdanja premierka poudarja, da je take napade prezvela

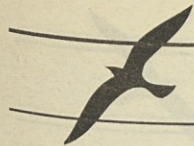
zaradi trdne podpore svojega moža Denisa; opisuje tudi svojo odločitev iz leta 1951, da se z njim poroči - gre za eno njenih najboljših odločitev sploh. Priznava, da je bilo v letih, ko je bila na celu stranke, in pred zmago konservativcev na volitvah leta 1979 malo pozornosti namenjene analizam o napredovanju stranke ali njeni politiki.

»Če bi tako delali še naprej, kako bi nam uspelo spremeniti podobo države?« se spominja

Thatcherjeva. Poudarja svojo zaslugo, da je stranko resila pred nepravilno politiko povezovanja s sindikati, zaradi česar je pogorel njen predhodnik Edward Heath. Kljub temu priznava, da je počasni potrdjevala ustavne postopke za vključitev Velike Britanije v Evropsko unijo, kar je leta 1990 pripeljalo do njenega padca - zamenjal jo je John Major. Novinar časnika sovjetske armade Rdeča zvezda, ki je Thatcherjevo prvi poimenoval »železna lady«, je imel po mnenju nekdanje premierke »večjo domisljijo od sposobnosti presoje«, kajti bil bi zelo presenečen, če bi vedel, kako podlo se ji je zdelo, da jo je spodnesel kolega. »Vsa ta leta sem prav o tem največkrat sanjala,« je zapisala. Ker je morala zapustiti položaj, je bila zelo prizadeta. Za žensko, ki je bila vedno predana delu, »svojemu skrivnemu cudodelnemu zdravilu«, in so jo preganjale »crne misli«, ko je brala svojo politično osmrtnico, je bil čas najhujsi sovražnik. Opomogla si je, ko je odkrila, da je njena radikalna politika prodrla v britansko miselnost.

»Revolucija, ki je bila s težavo dobljena znotraj vlade, je do neke mere zasencila obseg intelektualne revolucije, do katere je prišlo zunaj vladnih krogov,« je se zapisala Thatcherjeva.

BLIŽNJI VZHOD / SIRIJA NE ZAUPA IZRAELU

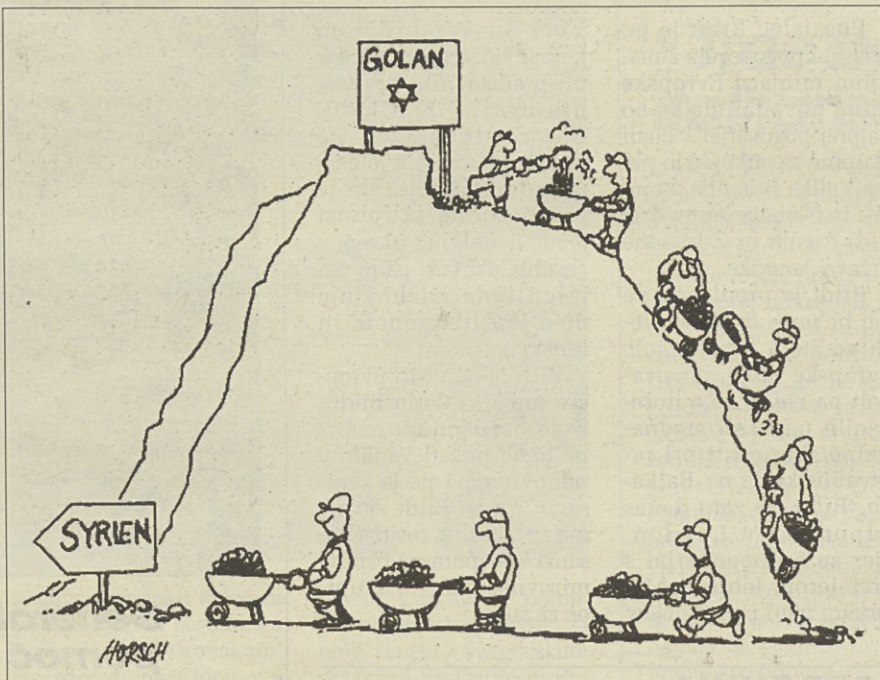
Premier Rabin je pokvaril tri leta prizadevanj za mir

Jordanija svari vpletene v mirovni proces pred nespametnimi potezami

DAMASK (Reuter) - Sirija se je včeraj takoj odzvala na izjave izraelskega premiera Jicaka Rabina, ki »za zelo omejen umik zidovskih enot zahteva popolno normalizacijo meddržavnih odnosov, ki naj bi bila znamenje sirske iskrenosti«.

Sirski radio je sporočil, da so takšne izjave načrtna ovira pred srečanjem vojaških poveljnikov obeh držav v Washingtonu. Rabina so tudi opozorili, da lahko tako pokvari »tri leta in pol prizadevanj za mir, za katerega so se zavzemale tudi druge države, predvsem ZDA«.

Pogoji, ki jih je postavil Rabin, so se povečali nezaupljivost pogajalskega partnerja, ki je pripravljen sprejeti le popoln umik Izraela za mejno črto iz leta 1967. »Rabinovo stališče kaže, da se Izrael vrača k politiki manevriranja, ki bo preprečila vsak uspeh, ki bi ga lahko dosegla vojska poveljnika v Washingtonu. Izraelski premier je izničil optimizem, ki je zavel v odnosih med državama, in ogrozil mirovni proces,« je zapisal vodilni sirski časnik Tišrin. Tudi jordanski premier Sarif Zeid je izrazil skrb in vse vpletene v bližnjevzhodni mirovni proces pozval, naj se izogibajo potezam, ki bi lahko ogrozile najnovejši napredek v pogajanjih med Izraelom in Sirijo ter Izraelom in Palestino. Rabina pa obsojajo tudi doma. Trije ministri iz njegove laburistične stranke so zagrozili z razpadom vlade, če se bo Izrael le še za korak približal umiku z Golanskega višavja. Trdijo, da bi izpolnitev njihovega dela pogodbe ogrozila varnost zidovske države. »Če bo to vprašanje zrušilo vlado, naj vlada pade. Golan je pomembnejši od vlade,« je za Reuter izjavil eden od uporne trojice.

Karikatura: Die Zeit, 2. 6. 1995

ANALIZA

Pesimistično v prihodnost

SHANNON - Ameriški državni sekretar Warren Christopher si je med najnovejšim obiskom na Bliznjem vzhodu zelo prizadeval, da bi Izrael in Sirija ze letos sklenila mirovni sporazum. Vseh pet dni je poudarjal »priloznosti za napredek«, ki jih omogoča izraelsko-sirski načelni sporazum, v skladu s katerim bosta 27. junija v Washingtonu za pogajalsko mizo sedla vojska poveljnika obeh držav.

Napredek, ki ga je zagotovil ameriški posrednik, je zbudil upe o skorajšnjem uspešnem izidu pogajanj, ki so v preteklosti spominjala na vratolomno žeto, med katero so se obdobja nasilja in popolnega obupa izmenjevala s skrajnim optimizmom. Zdaj ni več sledu o črnogledosti, ki je prevladovala še pred nekaj tedni, ko je Washington prepredil sprejem resolucije ZN, ki je obsodila izraelsko prilascanje arabskih ozemelj. Vendar prihodnost opti-

mizmu ni najbolj naklonjena. Leto 1996 bo v ZDA in Izraelu zaznamovano z volitvami, ki bodo proces dodatno obremenile in zapletle. Voditelj izraelske opozicijske stranke Likud Benjamin Natanjahu namreč nasprotuje sedanjim mirovnim prizadevanjem, Clintonovi republikanski nasprotniki pa skušajo ameriško veleposlanstvo preseliti iz Tel Aviva v Jeruzalem. Republikanci zmanjsujejo tudi tujo pomoč in dvomijo, da je Clinton sposoben uspešno izpeljati sporazum med Izraelom in Sirijo. Ameriški predsednik bo moral zato kljub očitkom, da gre na pogovore z državniki, ki nudijo zatocišče teroristom, kmalu odpotovati v Damask.

Ocitno Christopherja nobeno zunanje-politično vprašanje ne zaposluje tako zelo kot pogajanja med Izraelom in Sirijo. Vse bolj se zaveda, da bi bližnjevzhodni mirovni sporazum okrepil njegov - predvsem

zaradi vojne v Bosni - precej omajani ugled. Toda v ključnih vprašanjih med Izraelom in Sirijo se vedno obstajajo velika razhajanja, zlasti kar zadeva roke izraelskega umika z Golanskega višavja in poznejše medsebojne odnose.

Varnostne ukrepe med umikom bosta pod pokroviteljstvom ZDA v Washingtonu konec meseca podrobno proučila izraelski in sirski vojaški poveljnik. Dogovoriti se bosta morala o sistemu zgodnjega opozarjanja, demilitariziranih območjih in mednarodnih opazovalcih, ki bodo zamenjali izraelske cete. Po dvotedenskem premoru bosta pogajanja o normalizaciji medsebojnih odnosov nadaljevala izraelski in sirski veleposlanik v Washingtonu. Sele takrat bo mogoče ugotoviti, ali je imel Christopher prav, ko je trdil, da si obe strani »odločno prizadevata za mir«.

Carol Giacomo/Reuter

RUSIJA

Praznovanje obletnice neodvisnosti

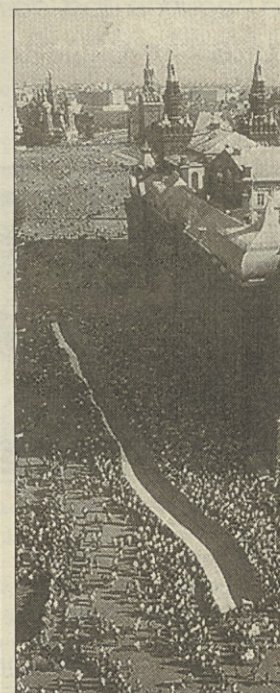
MOSKVA - V skladu s podobo mlade države, ki si s težavo prizadeva otresti se 70 let komunizma in poskusa v obdobju po hladni vojni najti svoje mesto v svetu, je Rusija dan neodvisnosti proslavila tiho. Plahutajoče zastave na praznih cestah so bile edino znamenje praznovanja, druge prireditve v čast deklaraciji o neodvisnosti, ki jo je stari ruski parlament razglasil 12. junija 1990, pa so odpovedali v znamenje spoštovanja do žrtev sakalinskega potresa.

Novinarska agencija je poročala, da je predsednik Boris Jelcin, ki je bil izvoljen 12. junija 1991, pone-deljkovo dopoldne preživel na teniskem turnirju v črnorskem letovišču Soci, popoldne pa se je moral vrniti v Moskvo. Jelcin, ki je med šestmesečno čecensko vojno izgubil veliko privržencev, je časopisu Izvestija v soboto povedal, da je bil največji dosežek zadnjih petih let »uničenje enega najhujših in najbolj krutih totalitarnih sistemov...« Poudaril je, da vrnitev v sovjetsko obdobje ni več mogoča.

Vendar je Jelcin pri-znal, da je Rusija v številnih pogledih se vedno ujeta med starim in novim. »Rusija se vedno ni močna, resnično demokracija država. Država samo zagotavlja in ščiti osnovne človekove pravice svojih državljanov. To je eden največjih problemov današnje Rusije. Sib-ka država je ekonomsko neučinkovita in socialno nevarna.«

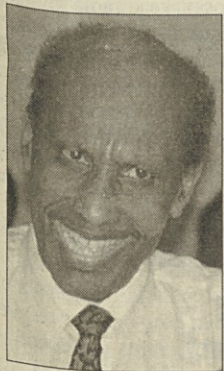
Eden najpomembnejših razlogov, ki jih je Jelcin vedel za poseg ruske vojske v Čeceniji, je bilo nujno uničenje organiziranega kriminala, vendar je navzlic uspehu tega dela operacije celotna kampanja se povečala osamitev Rusije v svetovnem prostoru. Odnose med Moskvo in Zahodom so zagrenili tudi spori o sirjenju Nata, pose-gu v Bosni in prodaji ruskega jedrskega orožja Iranu. Jelcin je poudaril vesplosne dosežke v obdobju svojega vladanja, zlasti ekonomski položaj, ki je po njegovih besedah v primerjavi s praznimi policami in zivilskimi knjizicami, ki so prevladovala v zadnjih letih Sovjetske zveze, danes veliko boljši. Izrazil je upanje v prihodnost ruske ekonomije, vendar njegova izjava ne more pomiriti desetih milijonov ljudi, ki se vsak dan borijo za golo preživetje.

David Ljunggren/Reuter

PORTRET

Aidida so odstavili

MOGADIS (Reuter, telefoto: AP) - Somalski vojskovodja Mohamed Farah Aidid, ki so ga v nedeljo na zboru Združenega somalskega kongresa - Somalske nacionalne zveze (USC-SNA) v Mogadisu odstavili s položaja predsednika stranke, je krut bojovnik, ki je ponizal nekdanjega somalskega diktatorja Mohameda Siada Barreja in ameriške enote.

Aidid je za privrzenec in pripadnike svojega klana heroj, saj se je uprl »imperialističnim« Združenim državam Amerike. Za Združene narode pa je navaden kriminalcelec in terorist, cigar vojska »raztrgancev« je pobijala pripadnike mirovnih sil, ki so v njegovi razpadajoči domovini samo poskušali vzpostaviti red in mir ter nahraniti lačno in nedolžno ljudstvo. Aididov odstop s položaja predsednika so na kongresu USC-SNA zahtevali njegovi nasprotniki v stranki. Za novega predsednika so nato izvolili poslovneza Osmana Hasana Alija Atta.

Poznavalci političnih razmer opozarjajo, da Aidid kljub temu še vedno uživa zelo veliko podporo večine Somalcev, predvsem pa Habreja Gadirja, ki nadzoruje južni Mogadis in pripada istemu klanu kot Aidid.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Boj proti podzemlju

BARBARA KRAMZAR

NEW YORK - Ponavadi samo ugibamo, do kod so ze segle love »internacionalne belega prahu«, ki v senci kriminala vse bolj odloca o sodobnih družbah. Sem ter tja preberemo o zajetih kilogramih kokaina, gramih jedrskih materialov ali o trgovini s človeškimi organi in prostituciji. V ZDA pa so v terek malce odkrtnili vrata mreže mednarodnega kriminala, ki je očitno prepredla vse ravni odločanja. Visokega uradnika iz administracije predsednika Ronald Regana Michaela Abbella so obtožili, da je nezakonito pomagal kolumbijskemu kartelu, specializiranemu za preprodajo kokaina in drugih najbolj ubijalskih mamil.

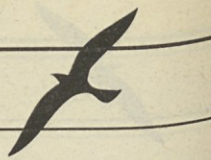
»Preprosto recite ne!« je potencialnim narkomanom v osemdesetih letih naivno svetovala prva dama Nancy Reagan. Njen soprog, predsednik ZDA, pa je nevede z državnim denarjem plačeval človeka, ki je odgovoren za kdove koliko uničenih življenj. Obtožba je v ameriški javnosti odjeknila kot bomba, saj je bil Michael Abbel v prvi polovici osemdesetih let eden od voditeljev boja proti tihotapstvu z mamilami iz južnoameriških držav in se posebej iz Kolumbije, ki je po ocenah strokovnjakov odgovorna za osemdeset odstotkov kokaina na amerškem trgu. Skupaj z njim so v floridskem Miamiu napisali obtožnice še za 61 ljudi. Mnogi med njimi so bili odvetniki, ki so v nekem trenutku prestopili mejo zakonitega. Najpomembnejši »ulov« pa je seveda Abbel, ki naj bi se po službeni dolžnosti po vsem svetu bojeval za izročitev kriminalcev iz kolumbijskega kartela Cali v ZDA. V pravosodnem ministrstvu je delal kar sedemnajst let, preden so mu zaupali tako pomembno delo v boju proti tihotapcem z mamilami. Vlado se čaka analiza, kje vse ji je Abbell podtikal polena pod noge med službovanjem v pravosodnem ministrstvu, že zdaj pa je znano, kaj je v ugledni harvardski soli izobraženi odvetnik počel po prehodu v zasebno prakso. Takoj se je

znasel na plačilnem seznamu Gilverta Rodrigueza Orejuela, botra in ustanovitelja kartela iz Calija. Z znanjem, ki si ga je pridobil v pravosodnem ministrstvu, je prepredil, da bi Spanija Rodrigueza izročila ZDA. Abbel pa ni pomagal svojim delodajalcem samo s pravnimi nasveti, zanje je tudi pral denar. Demokratski senator John Kerry je že konec osemdesetih let opozarjal na temacne Abbelove dejavnosti, toda tedaj se ni nič zgodilo.

Opazovalci ugibajo, če se ni ameriškim preiskovalcem posrečilo spektakularno zajetje uglednih pomočnikov mafijskih botrov zato, ker je na trgu te vrste delovne sile zavladala huda konkurenca, v takšnem položaju pa mnogi ne varčujejo z namigi policiji, če se lahko tako znebiro tekmecev. Poti za tihotapljenje mamil v ZDA so očitno že precej utečene. Kako si drugace razložiti, da mehiški tihotapci za svoje posle po novem uporabljajo kar odslužena potniška letala? Lani avgusta so v mehiškem Sombretu prestregli kolumbijsko letalo, ki naj bi vozilo deset ton kokaina. O prepredenosti družb z mafijo pa veliko pove podatek, da so preiskovalci v letalu našli samo dve do tri tone. Vse drugo, na amerškem trgu vredno približno 150 milijonov dolarjev ali še več, so pravocasnno odnesli tihotapci in policisti. Mehiski policist, ki je prijavil krajo, pa je bil pred mesecem dni tik pred tem, da ga zaradi domnevnega nespoštovanja službene discipline vržejo iz službe. Miguel Angel Reyes je namreč poklical novinarje, potem ko njegovi predpostavljeni niso ukrenili ničesar, da bi našli osem ton mamil. Dokazov za prepredenost mehiške oblasti z nezakonitimi tihotapci pa je dovolj tudi brez težav postenega policista. Z mamilami je povezan cel kup političnih umorov na najvišji ravni, menijo poznavalci. Mehiski kardinal Ocampo naj bi predlani plačal z življenjem, ker so ga zamenjali z nekom, umorjeni predsedniški kandidat Colosio je menda razje-

zil mafijskega barona Garcio Abrego, predsednika vladajoče stranke Ruiza Massieua pa je, kot kaže, ukazal ubiti kar brat prejšnjega mehiskega predsednika Salinasa, domnevno zaradi rivalstva pri preprodaji mamil. Trinajst milijard dolarjev, kolikor jih za boj proti tihotapcem na svoji južni meji vsako leto zapravijo ZDA, je videti kot stran vržen drobiz. Ali čaka tudi srednjo in vzhodno Evropo podobna prihodnost brez cene celo za življenja najvišjih političnih predstavnikov? Na G'ljškem so v minulih dneh zajeli več kot dvesto kilogramov kokaina, vrednega 30 milijonov dolarjev, in za 60 milijonov dolarjev marihuane, na Slovaškem pa so v tovarnjaku, ki je pripeljal iz Madzarske, našli bogat ulov heroína, lani pa celo enkrat več. Tihotapci imajo otroce lahko delo. Bolgarija, ena priljubljenih prehodnih držav tihotapcev, ki proti bogatim tržiscem zahodne Evrope prodirajo iz Grčije ali pa celo iz zlatih trikotnikov ob tradicionalni azijski svilnati poti, ima na primer samo osem psov, ki so specializirani za iskanje mamil.

Tako kot večina držav na smrtonosnem seznamu preprodajalcev mamil ima verjetno veliko več pokvarjenih uradnikov, ki za bogato plačilo pomagajo mamilarskim baronom uničevati ljudi in cele države. Razkrinkanje mreže vplivnih osebnosti, ki so v ZDA pomagale kolumbijskemu oddelku črne internacionalne, bolj kot na policijske uspehe kaže na neverjetno ranljivost sodobnih družb pred ljudmi, ki so za dobiček pripravljeni narediti prav vse.

EVROPSKA UNIJA / ZUNANJI MINISTRI O REŠEVANJU KRIZE V BIH

Podprli predloge pogajalca Bildta

LUKSEMBURG (dpa, Reuter) - Zunanji ministri Evropske unije so včeraj vnovic zahtevali takojšnje in brezpogojno izpustitev vseh talcev, ki so jih zajeli bosanski Srbi ter se zavzeli za pošiljanje enot za hitro posredovanje v Bosno in Hercegovino. Sprejeli so tudi odločitev glede začetka pogajanj s Hrvasko o sporazumu o sodelovanju, po katerem naj bi Hrvasko podprli na politični in gospodarski ravni.

Med pogajanja naj bi nenehno preverjali, ali Hrvaska spostuje resolucije Varnostnega sveta Združenih narodov. Pred nekaj meseci so namrec zamrzili pogajanja, ker so Hrvati začeli ofenzivo proti krajinskim Srbom in s tem kršili resolucijo Varnostnega sveta.

Nemski zunanji minister Klaus Kinkel je novega pogajalca Evropske

unije za nekdanjo Jugoslavijo Carla Bildta pozval, naj uradni Beograd prepriča k priznanju Bosne in Hercegovine ter Hrvaske v njenih mednarodnih mejah. Poleg tega naj bi se Carl Bildt v Beogradu zavzel za to, da Zvezna republika Jugoslavija popolnoma zapre mejo z ozemlji, ki jih nadzorujejo bosanski Srbi.

Pogajalec Bildt je po krajšem pogovoru z zunanjimi ministri Evropske unije povedal, da se bo najprej pogovarjal s člani skupine za stike, ki jo poleg Velike Britanije, Francije in Nemčije sestavljajo tudi Rusija in Združene države Amerike.

Bildt je predlagal, da naj bi se se ta mesec sli voditelji držav članic Evropske unije, pogovarjali pa naj bi se o dose- danjih napakah mednarodne skupnosti pri reševanju krize na Balkanu. Bildt bo zato danes odpotoval v London, kjer se bo pogovarjal s premierom Johnom Majorjem, nato pa še v New

York in Washington, kjer se bo sestal z visokimi predstavniki Združenih držav Amerike in Združenih narodov. Po njegovem mnenju je zdaj najpomembnejše, da je mednarodna skupnost glede nadaljnjih ukrepov enotna, pri tem pa je namignil na razhajanja med Washingtonom in Moskvo.

Zunanji ministri Evropske unije so Carlu Bildtu zagotovili podporo pri njegovih prizadevanjih, v njihovi izjavi pa je zapisano, naj se Bildt zavzema za celostno rešitev bosanskega spora na osnovi mirovnega nacrtu skupine za stike.

General Ratko Mladić zadržuje pomoč za Unprofor v Gorazdu

SARAJEVO - Poveljnik vojske bosanskih Srbov general Ratko Mladić je včeraj zagrozil, da bo preprečil dovoz hrane modrim celadam v Gorazde v primeru, če se ne bodo muslimanske sile umaknile s položajev, ki so jih zavzele med boji pretekli konec tedna. Pomoč, namenjena britanskim in ukrajinskim enotam, ki branijo Gorazde, bodo po njegovih besedah Srbi zadrževali vse do umika vladnih enot.

»Na koncu je obljubil, da bo določeno stevilo vozil s humanitarno pomočjo lahko nadaljevalo pot do Gorazda,« je izjavil tiskovni predstavnik ZN Alexander Ivanko, vendar so uradni predstavniki ZN sporočili, da Srbi konvoj s pomočjo še vedno zadržujejo v srbskem

mestu Ustiprača v blizini Gorazda. »Srbi dovoljujejo nadaljevati pot precej manjšemu stevilu konvojev, zato je pomoč skoraj nična,« je izjavil predstavnik ZN, podpolkovnik Gary Coward. Vladne enote so zavzele položaje približno 50 kilometrov jugovzhodno od Sarajeva, ki so jih zaradi srbskih groženj z ugrabitvijo zapustili predstavniki mirovni sil. Srbi so odgovorili s topniškim obstreljevanjem Gorazda: po poročilih bosanskega radia je bila ubita ena oseba, 12 ljudi pa je bilo ranjenih. Bosanski Srbi skušajo modre celade pregnati iz muslimanskih enklav tako, da že več mesecev blokirajo dovoz hrane in goriva, po napadu Natovih letal pa se bolj onemogočajo oskrbo modrih celad. (Reuter, telefoto: AP)

BOSNA IN HERCEGOVINA

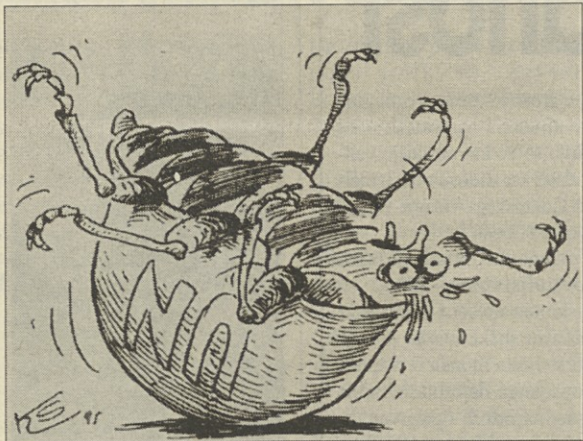
Izpustitev talcev odvisna od tehničnih problemov

Visoki komisariat ZN za begunce upa, da mu bo uspelo pripeljati pomoč v Sarajevo

SARAJEVO, ZAGREB - Usoda pripadnikov mirovnih sil ZN, ki so se v rokah bosanskih Srbov, je še vedno nejasna. Po najnovejših podatkih ZN Srbi zadržujejo še 144 modrih celad in vojskih opazovalcev.

»52 vojakov ZN so Srbi odpeljali neznan kam, 92 pripadnikov mirovnih sil pa Srbi zadržujejo v različnih oporiščih mirovnih sil ZN,« je sporočil predstavnik mirovnih sil ZN v Zagrebu. Po nepotrjenih podatkih je en vojski opazovalec še vedno priklenjen na srbsko radarsko napravo na Jahorini.

Neodvisna srbska tiskovna agencija Beta je medtem sporočila, da bodo Srbi v naslednjih dneh izpustili določeno stevilo zajetih pripadnikov mirovnih sil. Beta se je v svojem poročilu sklicevala na nekega neimenovanega funkcionarja srbskega vodstva, ki

Karikatura: Der Spiegel, 12. 6. 1995

naj bi dejal, da je »izpustitev modrih celad odvisna od povsem tehničnih problemov in nekaterih političnih vidikov«. Mednarodni komite Rdečega križa (IKRK) je včeraj bosanskim Srbom očital, da kljub danim obljubam ne dopuščajo več obiskov IKRK pri zajetih vojakihi mirovnih sil. Predstavnica IKRK za tisk

Nina Winquist je včeraj v Sarajevu dejala, da so lahko predstavniki Mednarodnega Rdečega križa obiskali le manjšo skupino vojakov ZN, ki so v rokah bosanskih Srbov. Nadaljnje obiske naj bi Srbi prepovedali »brez obrazložitve«. Visoki komisariat za begunce (UNHCR) pa po dvotedenski prekinitvi

spet pripravlja človekoljubni konvoj za Sarajevo.

»V torek se bosta proti Sarajevu odpravila dva konvoja tovornjakov s skupno 304 tonami hrane,« je predstavnik UNHCR Mans Nyberg včeraj sporočil v Zagrebu. Odhod konvojev s človekoljubno pomočjo so v zadnjih dneh zaradi različnih težav večkrat preložili. »Upajmo, da nam bo tokrat uspelo,« je najnovejših dogovorih s srbskim vodstvom na Palah naj bi konvoji s človekoljubno pomočjo brez oboroženega spremstva prečkali območja, ki jih nadzorujejo Srbi. »To velja tako za Sarajevo kot tudi za muslimanske enklave,« je dejal predstavnik mirovnih sil ZN. Zaradi manjkajočega mandata za mirovno posredovanje ZN v Bosni se je vodstvo modrih celad odločilo, da svojih vojakov vsaj za zdaj ne bo izpostavljalo večjim nevarnostim.

Tudi nemški vojaki v Bosno?

BONN (dpa) - Nemška vlada kljub napovedim danes se ne bo sprejela odločitve o morebitnem sodelovanju nemških oboroženih sil v Bosni. Vladni krogi v Bonnu so opozorili na dejstvo, da je za tovrsten sklep potrebna predhodna uradna prošnja zveze Nato.

Tudi Varnostni svet ZN se ni sprejel odločitve o sestavi enot za hitro posredovanje, ki sta jo predlagali Francija in Velika Britanija. Nemška vlada razmišlja o tem, da bi v podporo mirovnim silam dala na voljo letala Tornado in sanitetne enote. Opazovalci pričakujejo, da bosta nemški obrambni minister Volker Rühe in zunanji minister Klaus Kinkel javnost kmalu obvestila o prizadevanjih nemške vlade. Za sodelovanje nemških oboroženih sil v Bosni bo seveda potrebno tudi soglasje nemškega parlamenta. Nemška vlada namerava skupaj s francosko na Hrvaskem postaviti lazaret, ki naj bi bil pretežno pod trdno streho, ne pod sotorskim platnom. Nemske padalske enote pa naj bi prevzele zaščito zdravnikov in zdravniškega osebja. Nemška letala Tornado, ki so opremljena s sistemom za elektronsko odkrivanje sovražniških položajev (ECR), naj bi sodelovala pri izsleditvi in uničenju srbske protizračne obrambe, kar bi Natovim letalom olajšalo delo. Nemška vlada načrtuje tudi, da bi dala na voljo dvanajst transportnih letal Transall. Nemški obrambni minister Rühe je v zvezi s tem izjavil: »Če smo pripravljeni pomagati pri umiku mirovnih sil OZN, ki ga seveda zelimo preprečiti, je razumljivo, da si bomo prizadevali tudi za to, da bi mirovne sile ostale v Bosni.«

MNENJE

Hans Koschnick o BiH in EU

OLDENBURG (dpa) - Po mnenju administratorja Evropske unije za obnovo uničenega Mostarja Hansa Koschnicka bo dogajanje v Bosni in Hercegovini odločalo o usodi Evropske unije. »V tistem trenutku, ko bomo Angleže, Francoze, Dance ali Spance pustili same, se lahko uniji odpovemo,« je časopisu Nordwest-Zeitung povedal nekdanji župan severnonemškega mesta Bremen.

Koschnick se je zavzel tudi za udeležbo nemških bojnih tornadov v večnacionalni enoti za hitro posredovanje. »Nemci in Američani imajo sisteme, ki izključujejo radarje, zato ne nameravajo le mirno opazovati, kako so druga letala v nevarnosti, da bi jih sestrelili,« Koschnick je odnos OZN do dogajanja v Bosni opisal kot »skandalozen«. Če se bo zgodovina Somalije ponovila in se bodo modre celade umaknile tudi iz Bosne, »bodo Združeni narodi ubrali pot društva narodov, ki vodi v nepomembnost«. Tudi dokončnost sedanje frontne crte zagotavlja enake razmere, kot jih poznamo s Cipra, teh pa niti hrvasko niti bosansko vodstvo ne bi moglo sprejeti.

NOVICE

Hudi spopadi med turško vojsko in Kurdi

ANKARA - V hudih spopadih med turško vojsko in uporniki Kurdske delavske stranke (PKK) je na vzhodu Turcije izgubilo življenje 25 Kurdo in 18 vojakov turških vladnih sil. Po navedbah turške vlade so varnostne sile posredovale predvsem v provincah Diyarbakir, Hakkari, Sirnak in Bingöl. Turške oblasti so podaljšale izredno stanje, ki velja za deset turških provinc, kjer živi predvsem kurdsko prebivalstvo. Turški svet za nacionalno varnost pa je sklenil, da bodo na turškem ozemlju tudi v prihodnje namescene zavezniške sile, ki Kurde na severu Iraka ščitijo pred nasiljem Sadama Huseina. V okviru operacije »Provide Comfort« je dva tisoč ameriških, britanskih, francoskih in turških vojakov namescenih na kurdske območjih, ki mejijo na Irak. (dpa)

Sporazum o diplomatskih stikih med Turčijo in Gruzijo

ANKARA - Turcija in Gruzija sta včeraj s podpisom dveh konzularnih sporazumov se bolj poglobili meddržavne odnose. Turški zunanji minister Erdal İnönü in njegov gruzinski kolega Aleksander Cikvaj-dze sta po podpisu dogovora povedala, da bo sporazum močno olajšal sodelovanje med državama. S podpisom sporazuma so obenem odpravili tudi vize diplomatske in poslovne obeh držav. İnönü je na tiskovni konferenci poudaril, da je bila Turcija med prvimi državami, ki so po razpadu Sovjetske zveze priznale neodvisnost Gruzije. Turški zunanji minister je se dodal, da je Gruzija izredno pomemben člen miru na Kavkazu. (dpa)

ZDA in S. Koreja sklenile dogovor o pošiljanju jedrskih reaktorjev

KUALA LUMPUR - Ameriski in severnokorejski pogajalci so po treh tednih pogajanj dosegli dogovor glede pošiljanja dveh jedrskih reaktorjev Severni Koreji. Sef ameriske delegacije Thomas Hubbard je včeraj v Kuala Lumpurju izjavil, da sta se delegaciji »okvirno« dogovorili o vsebini sporazuma. Pogovarjali so se predvsem o vprašanju, ali naj Južna Koreja Severni Koreji v zameno za to, da se odpove lastni jedrski proizvodnji, pošlje dva jedrska reaktorja, katerih vrednost ocenjujejo na 4, 5 milijarde dolarjev. Komunistična Severna Koreja je sprva odločno zavračala sprejem južnokorejske jedrske tehnologije. ZDA so Severni Koreji oktobra v Ženevi predlagale izgradnjo reaktorjev na lahko vodo, s katerimi ni moč proizvajati plutonija za jedrsko orožje. Na ta način so ZDA dosegle, da Severna Koreja opusti svoj jedrski program. (dpa)

Vojvodinski Madžari za politično avtonomijo

BEČEJ - Konec minulega tedna sta se v Bečeju sesla Andrash Agoston, vodja Demokratske skupnosti vojvodinskih Madžarov (DZVM), in Rasim Lajić, sekretar Stranke demokratske akcije (SDA za Sandzak), ter razpravljala o vprašanjih politične in kulturne avtonomije Madžarov in Muslimanov v Srbiji.

DZVM je že pred mesecem dni napovedala, da si bo prizadevala zagotoviti politično avtonomijo v tistih vojvodinskih občinah, kjer imajo Madžari večino, v občinah, kjer je več kot pet odstotkov Madžarov, pa bo vztrajala pri »personalni (kulturni) avtonomiji«. Iz krogov, ki so blizu Agostonu, smo izvedeli, da v nasprotju s prejšnjo, desničarsko madžarsko vlado, ki je podpirala zahteve po politični avtonomiji Madžarov in Vojvodini, nova socialistična vlada z očitno zaskrbljenostjo spremlja tamkajšnje dogajanje, saj ocenjuje, da bi vztrajanje pri takšnih zahtevah vojvodinskih Madžarov lahko nakopalo težave in zmanjšalo njene možnosti za vstop v EU. Zaradi tega DZVM pričakuje več podpore predvsem od Nemčije in ZDA. Omenjeni krogi tudi poudarjajo, da so posamezni uradni predstavniki ZDA po stikih z voditelji vojvodinskih Madžarov izjavili, da takšna avtonomija ni v nasprotju z načrti mednarodne skupnosti o rešitvi krize v nekdanji Jugoslaviji. Sestanek v Bečeju je znova aktualiziral misel o avtonomiji Sandzaka. Rasim Lajić je v izjavi za Republiko poudaril, da SDA ne bo odstopila od zahteve po politični avtonomiji v petih občinah, v katerih je muslimansko prebivalstvo v večini, za druge dele Sandzaka pa bo zahtevala kulturno avtonomijo. Blerim Shala

SPORAZUM O PRIDRUŽENEM ČLANSTVU V EU

Nad Slovenijo še naprej visi Damoklejev meč italijanskega veta

Slovenija ni povabljen v Cannes, ker mora še »prilagoditi« zakon o lastnini tujcev

Ob novici iz Luksemburga, da je odprta pot za parafiranje sporazuma o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski uniji, smo za komentar zaprosili slovenskega zunanjega ministra Zorana Thalerja.

Sodeč po poročilih iz Luksemburga Italija zaostruje svoja stališča do Slovenije. Kako ocenjujete odločitev v Luksemburgu in njen pomen za našo državo?

Najprej bi rekel »eppur si muove«, vendarle se premika! Kljub napovedim z italijanske strani v preteklem tednu, da je treba vse skupaj prestaviti na jesen, da je potrebno več časa in tako dalje je svet ministrov EU odločitev o parafiranju sporazuma vseeno sprejel. To je pomemben skok v tem našem teku čez ovire, ki jih je, kot vidimo, ogromno, dokazuje pa tudi, da se Italijanska politika do Slovenije ni spremenila. Vztrajno nam poskušajo postavljati nove ovire. Mi bomo nadaljevali s taktiko trmoglavosti, mogoče pa so tudi rezervne variante.

Ministrica Agnelli pravi, da je za podpis evropskega sporazuma s Slovenijo potreben dvostranski sporazum z Italijo. Kako daleč so priprave na ta sporazum? Je res, da se glede vsebine sporazuma stališča Slovenije in Italije precej razlikujejo?

Pogovori o tej tematiki se zdalec niso zaključili. Slovenska diplomacija se veliko ukvarja s tegobami, ki so bile povzročene pred mojim prihodom na zunanje ministrstvo. Z odločitvijo, da se gre v Oglej, je bila trasirana neka logika povezovanja naših evropskih prizadevanj z odnosi z Italijo. V tem okviru, ki ga nismo sami zacrtali, ki je pač objektivno takšen, kakršen je, skušamo

prijeti čim dlje tudi tako, da ne loputamo z vrati. V zadnjem času nekatere »skrbni«, da bi naš dogovor z Italijo ne bil slabši od »dosežkov« v Ogleju. Moram poudariti, da Oglej za nas ni referenca. Prizadevanja, da bi v doglednem času prišli do spodobnega sporazuma, se nadaljujejo, mislim pa, da bo vse skupaj se trajalo. Dokler osnove za tak sporazum ne bo, bomo pač zadovoljni z »nesporazumom«. V naslednjih dneh imam namen, da se o tem vsebinsko pogovorimo tudi v parlamentarnem odboru za mednarodne odnose.

To pomeni, da bo tudi podpis evropskega sporazuma kasneje, kot smo predvidevali?

Ze tehnični razlogi nas navajajo na to, da se pred jesenjo kaj dosti ne tem področju ne bo zgodilo. S tem, ko smo prišli do parafiranja, smo naredili pomemben korak, tehnični razlogi pa zahtevajo določen čas. Vmes je tudi »ferragosto«. Podpis bo na vrsti enkrat jeseni in s tem se niti ne obremenjujem toliko.

Parafiranje sporazuma najverjetneje pomeni, da bomo povabljeni na vrhunski sestanek Evropske unije v Cannesu. Kaj konkretno to pomeni za Slovenijo?

Kot sem obvesčeval v tem trenutku (intervju je potekal med 17. in 18. uro, op. ur.), se ni bilo odločitve o udeležbi Slovenije v Cannesu. Zunanja ministrica Agnelli je, v nasprotju s pričakovanji glede na najine telefonske

pogovore pretekli teden in po nedeljskem sestanku s premierom Drnovškom, izposlovala neodločitev o tem vprašanju. Zadeva naj bi bila odvisna od Francije. Udeležba v Cannesu bi pomenila, da je Slovenija vključena v strukturni dialog ozi-

roma v priprave na polnopravno članstvo v Evropski uniji, skupaj z visegrajskimi državami, Bolgarijo in Romunijo ter baltskimi državami. Gre predvsem za simbolični pomen, ne pomeni pa še nič usodnega.

Bostjan Lajovic, foto: BOBO

Zakaj Drnovška ne bo v Cannes

LUKSEMBURG - »Glede nekaterih točk pri dvostranskem pogajanju se nismo dosleli sporazuma,« je povedala italijanska zunanja ministrica Susanna Agnelli novinarjem ob rob luksemburskega vrha. »Pogajanja se nadaljujejo. Slovenija ne bo povabljen na vrh v Cannes, ker Evropska unija meni, da mora se prilagoditi svoja stališča. Stvari morajo biti drugačne, preden jo lahko sprejmemo v Evropo. Pogajanja za pridruženje, ki jih je Evropska komisija zaključila s Slovenijo, zadevajo splošna vprašanja in je zato mogoče parafirati dogovor, ker je to samo tehnično dejanje. Podpis ministrov pa je politično dejanje. Dvostranski problemi - predvsem lastnina nepremičnin, ki so pripadale italijanskim beguncem - so se odprti in niti Evropska komisija ni menila, da zadostujejo zakonske spremembe, ki jih je pred dnevi ljubljanska vlada predstavila svojemu parlamentu, ker se niso v skladu z zakonodajo Evropske unije.«

Iz diplomatskih krogov se je izvedelo, da so predstavniki Slovenije sami priznali, da mora Slovenija »napredovati« glede predloga zakona, po katerem je nakup nepremičnin pogojen s stalnim bivališcem tujca, ta pa nepremičnino spet izgubi, če je dve leti odsoten iz Slovenije.

Trde besede v stanovanju italijanske zunanje ministrice

LJUBLJANA - V nedeljo zvečer sta se v Rimu v stanovanju italijanske zunanje ministrice pogovarjala Susanna Agnelli in predsednik slovenske vlade dr. Janez Drnovsek. Obisk je bil torej neuraden in neprotokolaren, vljudnostni in prijateljski, toda zato nič manj politično pomemben. Organiziral ga je knez Windischgraetz, nekdanji lastnik javornških gozdov, ki zdaj živi v Rimu in je sorodnik družine Agnelli.

Izvedelo se je, da je Agnellijeva obljubila, da bo na zasedanju zunanjih ministrov Evropske unije podprla Slovenijo in ji s tem omogočila parafiranje pogodbe o pridruženem članstvu. Toda hkrati naj bi Agnellijeva zelo jasno dejala, da je treba urediti slovensko-italijanske odnose, da se pogajanja nadaljujejo in da je treba priti do dogovora. Če dogovora ne bo, bo Italija dala veto na podpis pridružitvene pogodbe. Agnellijeva naj bi menila, da se zatika pri vprašanju zaščite slovenske manjšine in da bo to vprašanje težko rešiti.

Predsednik Drnovšek je bil morda nekoliko presenečen ob tako jasnem in neposrednem pogovoru, ki pa je značilen za družino Agnelli, ki izvira iz Torina, torej z območja, ki ga radi označujejo kot »pruski« del Italije.

Pretekli četrtek je italijanska delegacija v Bruslju na zadnjih pogovorih o pogodbah o pridruženem članstvu skušala odložiti ves proces, češ da je slovenski vladni predlog spremembe ustave in nove zakonodaje o lastnini tujcev vprašljiv in da je treba zadevo najprej dobro preučiti. Odločitev za nekaj tednov bi porušila ves koledar vključevanja Slovenije v EU. Sele pod pritiskom drugih držav naj bi prišlo do italijanskega umika oziroma do sklepa, da so pogajanja končana in dokument o pridruženem članstvu Slovenije dokončen.

Agnellijeva pa v nedeljo ni govorila o tem, temveč izključno o slovensko-italijanskih odnosih, ki so predmet nadalje težjih slovensko-italijanskih po-

govorov, ki jih vodita opolnomočenca De Franchis in Jančar. Italijansko izhodišče pri teh pogovorih je nespremenjeno: razmere so se spremenile in zato nekoč podpisane in kasneje vnovič ratificirane pogodbe med Slovenijo in Italijo veljajo samo v okviru spremenjenih okoliščin; ker ni več niti Jugoslavije niti komunističnega režima nekdanje pogodbe niso več obvezujoče in je zato legitimna italijanska zahteva, naj se istrskim ezulom popravijo krivice. To pomeni, da mora Slovenija vrniti nepremičnine, v zameno pa ne more zahtevati ničesar. Slovensko izhodišče pa je vedno bilo, da pogodbe veljajo in da je o humanem odnosu do optantov oziroma odškodnini v naravi mogoče govoriti samo na osnovi ravnotežja, torej ob hkratnem upoštevanju krivic, prizadejanih Slovincem v Italiji, in ob njihovi ustrezni zaščiti.

Te razlike so globoke in odločilne. Za Slovenijo se pogajanja formalno niso še niti začela, kajti sele ko bodo določene osnove ustvarjene pri pogovori obeh pooblaščenec, bo slovenski parlament zunanje ministra pooblastil za začetek pogajanj, kar pa ne bo le formalno, temveč vsebinsko in politično občutljivo ter odgovorno dejanje. Z drugimi besedami: brez omenjenega načelnega uravnovešenja v slovenskem parlamentu sploh ni mogoče računati na večino, ki bo najbrž vprašljiva celo ob optimalnem predlogu.

Pogovori se bodo nadaljevali v četrtek v Rimu, spet za tesno zaprtimi vrati. Tezko je reči, v kakšnem ozračju bodo potekali in iz kakšnih izhodišč. Pojavljajo se namreč tudi ideje, da tokrat ne bi celovito rešili vseh neresenih vprašanj, da problemov ne bi reševali z obvezujočimi pogodbami in da bi se omejili na nekaj načelnih stališč. Oblike so pri dvostranskih odnosih izredno pomembno sredstvo diplomacije. Toda osnovni dilemi - zaščititi svojo manjšino v Italiji ali pa jo prepustiti usodi - se Slovenija ne bo mogla izogniti.

Bogo Samsa

HUGO WINDISCHGRAETZ / DENACIONALIZACIJSKI ZAHTEVKI

Bo posrednik med Drnovškom in Agnellijevo gospodar Notranjske?

Ena od ovir je tudi ta, da knez (še) nima slovenskega državljanstva

POSTOJNA - Leta 1992 je pravni naslednik Windischgraetzov Mariano Hugo Windischgraetz prek svojih pooblaščenec na občinski upravni organ v Postojni vložil zahtevo za denacionalizacijo premoženja, odvzetega nekdanjima družbama Sicla in Scilabsa, katerih družabniki so bili člani rodbine Windischgraetz. Med obema vojnoma so bili namreč Windischgraetzi gonilna sila notranjskega gospodarstva, zlasti na področju gozdarstva in lesne industrije.

Družba Scilabsa je upravljala s skoraj vsemi gozdovi na območju javornškega masiva in več gradov oziroma grascinami, ki se nahajajo v občinah Pivka in Postojna. Družba Sicla pa je posedovala lesne obrate in zage.

Večina poslovnih zgradb te družbe je danes v lasti lesnega koncerna Javor iz Pivke. Vloga za denacionalizacijo je bila nepopolna in je se danes, so povedali na upravni enoti Postojna, ki je pri-

stojna za denacionalizacijo. Glavni razlog za nepopolnost vloge je poleg pomanjkanja katastrske dokumentacije in zemljiško-knjižnih izpisov ter drugih dokumentov odločba o državljanstvu, ki je slovenska država Hugu Windischgraetzu doslej še ni izdala.

Po neuradnih podatkih naj bi do izdaje te odločbe vendarle prišlo in to kmalu. Vloga za vrnitev odvzetega premoženja na območju občin Pivka in Po-

stojna se nanaša na 8360 hektarov zemljišč, od tega je največ gozdov in ostalega premoženja. Hugo Windischgraetz, ki danes kot pomemben podjetnik živi v Rimu, je bil prek svojih pooblaščenec večkrat pozvan k dopolnitvi vloge, vendar se do danes ta ni sprejela.

Pooblaščenec predlagatelja je leta 1993 podal predlog za izdajo začasne odredbe o prepovedi razpolaganja s premoženjem. Občinski upravni organ je zahtevek zavrnil, nakar se je zastopnik pritožil na drugostopenjski organ, pristojen za denacionalizacijo, ki je prvotno odločitev potrdil. Windischgraetzov zastopnik se je na to odzval tako, da je sprožil ustavni spor.

Zgodovina Windischgraetzov

Zgodovina rodbine Windischgraetz sega daleč nazaj v 11. stoletje, ko na Koroskem prvič srečamo omenjeni priimek, ki spominja na Slovenj Gradec. Bolj znano in pomembnejše postane ime sele v 19. stoletju, ko Werian Windischgraetz kupi precej gradov na Slovenskem, med njimi tudi grad Haasberg v Planini pri Postojni, nekdanji grand hotel v Postojni, kjer je danes srednja gozdarska šola. Predjamski grad in tako imenovani Stari grad v Javornikih. Knezi rodbine Windischgraetz so morali leta 1945 dokončno oditi iz države, z osamosvojitvijo Slovenije pa so se začeli spet vracati. Hugo Windischgraetz (poročen je s

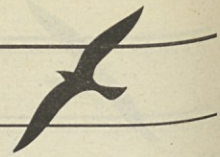
Tudi Predjamski grad je nekoč pripadal Windischgraetzom

princeso Sophio habsburško in ima dva sina) je namreč kmalu po osamosvojitvi začel, da bi se politične, družbene in ekonomske spremembe v novi državi dale izkoristiti za vlaganja. Potrebno bi bilo le priboriti nekdanjo lastnino. Velikopotezni načrti rimskega podjetnika so očarali postojnsko vod-

stvo, ki sta ga takrat vodila zupan Igor Bratina in predsednik IS Bogdan Bisčak. Govorilo se je o obnovi planinskega gradu Haasberg, ki naj bi bil namenjen visokemu turizmu, pa tudi o drugih projektih, med drugim o ustanovitvi mesane banke v Postojni ter o vlaganju v lesno industrijo. Hugo je leta 1991

in 1992 kar nekajkrat obiskal Slovenijo, kjer se je srečal z najvišjimi predstavniki oblasti, pa tudi Postojno in Planino. V zadnjih treh letih o Windischgraetzi v Postojni ni bilo veliko govora in vse kaže, da so velikopotezni načrti zamrli. Ali pa čakajo na ugodnejše case?

Mateja Godejsa

RAI 1

6.45	Jutranja oddaja Unomattina, vmes(7.00, 8.00, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik, 7.35 Gospodarstvo
9.35	Nan.: Očetov pes
10.05	Film: Antonio e Placido, attenti ragazzi... chi rompe paga (vestern, It. '76), vmes (11.00) dnevnik
11.40	Variete: Tutti a tavola - Vabilo k pogrnjeni mizi
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik in gospodarstvo
14.20	Kviz: Sala giochi
15.00	TV film: Quei trentasei gradini (dram., 4. del)
15.45	Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30	Nan.: Zorro
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Milly Carlucci)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.30	Film: Indiana Jones e il tempio maledetto (pust., ZDA '84, i. H. Ford)
22.50	Dnevnik
22.55	Dok.: Berlusconi-Prodi - Dve Italiji (1. del)
24.00	Dnevnik in vreme, 0.30 Rubrika o motorjih
0.40	Danes v Parlamentu
0.50	Dok.: Magico e nero

RAI 2

7.15	Nan.: La clinica della Foresta nera
8.00	Variete za najmlajše Quante storie!
9.55	Nad.: Quando si ama
11.45	Dnevnik, 12.00 TG2 33
12.10	Nan.: Zdravnik med medvedi
13.00	Dnevnik, zdravje, vreme
14.00	Otroski variete: Quante storie Disney, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
15.45	Dnevnik
15.50	Variete: Popolne na RAI 2 (vodi G. Fossà)
16.30	Nan.: Komisar Navarro
17.15	Dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno Variabile
18.45	Nan.: Dvojni obraz pravice
19.45	Dnevnik in sport
20.30	Film: I cowboys (vestern, ZDA '71, i. J. Wayne, R. Lee Brown, B. Dern)
22.40	Aktualno: Mixer
23.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, Vse najboljše za rojstni dan, Kino!
0.15	Avtorska glasba
1.10	EP v kosarki: Italija-Nemčija, zenske

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere: Pregled tiska, Potovanje po Italiji, Prva pomoč, Nasi otroci, 10.10 Fantastica età
11.05	Fantastica Mente, 11.50 Asino d'oro
12.00	Dnevnik, delo, okolje, znanstveni dnevnik
12.40	Nan.: Vita da strega
13.05	Dok.: Zemlja kiwijeve, 2.
13.25	Ženske v glasbi
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	TGR Bellitalia
15.15	Sport: sabljanje, dresura, bezbol, kolesarstvo
16.30	Argo, 16.45 Parlato semplice, 17.45 Kultura News, 18.00 dok.
18.45	Rubrika Vivere, vreme, dnevnik, deželne vesti
19.50	BlobCartoon, 20.10 Blob
20.30	Aktualno: Chi l'ha visto?
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Aktualno: Ad armi pari, 23.55 Pred premiero: Opera kviz
0.30	Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

7.30	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
8.00	Nad.: Manuela
9.00	Variete: Buona giornata, vmes 9.15 Il disprezzo, 10.35 Febbre d'amore, 11.40 Rubi, 12.20 Cuore selvaggio, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.10	Nad.: Sentieri, 15.25 La donna del mistero 2
16.25	Aktualno: Agenzia matrimoniale, 17.10 Perdonami, 18.00 Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Ispettore Callaghan, il caso Scorpion è tuo! (krim., ZDA '72, i. C. Eastwood, H. Guardino)
22.50	Film: Butch Cassidy (vestern, ZDA '69, i. P. Newman, R. Redford), vmes (23.30) dnevnik
1.00	Pregled tiska
1.10	Nan.: L'ombra di Zorro

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.10	Una bionda per papà
11.40	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.10	Varieteja: Complotto di famiglia, 15.25 Scene da un matrimonio
16.00	Otroski variete, vmes risanke in nanizanka
17.55	TG5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	TV film: Una bambina di troppo (dram., It.-Fr. '94, i. M. Dapporto)
22.45	Vecerni dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nan.: Chips, 10.25 T.J. Hooker, 11.25 Village, 11.30 MacGyver
12.25	Odpri studio
12.30	Aktualno: Fatti e misfatti
12.40	Sport studio
12.50	Otroski variete
14.00	Odpri studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.15	Nan.: Un professore alle elementari, 16.45 Neon Rider, 17.45 Primi baci, 18.20 Melrose Place
19.30	Odpri studio, vreme
19.50	Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.45	Glasb. variete: Festivalbar (vodi F. Panicucci)
22.45	Film: L'albero del male (srh., ZDA '90, r. W. Friedkin, i. J. Seagrave), vmes (23.40) Fatti e misfatti
0.45	Italia 1 sport

TELE 4

13.30	19.30, 22.10, 0.15 Dogodki in odmevi
20.35	Film: Kenner (dram.)
22.05	Gospodarska stran

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: La soffiata (krim.)
20.35	Nad.: Homefront
23.30	Variete: Tappeto volante
0.10	Film: Intrigo fatale (dram., VB '86)

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanke: Basni
20.30	TV dnevnik

SLOVENIJA 1

10.40	Igrajmo se gledalisce, 10/13 del lutkovne serije
11.15	Eden mojih najstarejših prijateljev, ponovitev nemškega filma
12.35	Izziv, ponovitev
13.00	Porocila
13.05	Sedma steza, ponovitev
14.10	Sobotna noč, ponovitev
16.20	Mostovi
17.00	TV dnevnik 1
	Otroski program
17.10	Arabela se vrača, 9/26 del češke nadaljevanke
17.40	Prgišce priljubljenih pravljic, 4/13 del lutkovne igrice
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Lingo, TV igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Zgodbe medenih tednov: Medigra, 5. del nemške nanizanke
21.00	Osni dan
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Zarišce
22.40	Poslovna borza
22.55	Sova
	'Alo, 'alo, 3/6 del angleske nanizanke
23.35	Inspektor Morse, 18., zadnji del angleske nanizanke
	Obljubljena dežela, 2. del

SLOVENIJA 2

12.50	Video strani
15.00	Malo angleščine, prosim, ponovitev
15.25	National Geographic, ameriška dokumentarna serija
16.15	Karaoke, ponovitev
17.10	Sova, ponovitev: Murphy Brown, 25. epizoda ameriške nanizanke
17.50	Inspektor Morse, 17/18 del angleske nanizanke
18.45	Iz življenja za življenje
19.15	Videošpon
20.05	Ujeta modrina, poljudnoznanstvena oddaja
20.25	Radodarno morje, angleska plz oddaja
21.05	Roka rocka
21.55	Zgodbe iz malega mesta, 1/3 del finske drame
22.50	Svet poroča

KANAL A

10.15	Luč svetlobe, ponovitev
11.05	Alica v glasbeni deželi, ponovitev
11.35	Video igralnica, ponovitev
12.05	A-shop, Spot tedna, CMT
16.55	Spot tedna, A-shop
17.10	Pravica ljudstva, ponovitev
18.45	A-shop
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luč svetlobe, 446. del
20.00	Rodeo
20.30	To trapasto življenje, 10. del am. nadaljevanke
21.20	Vreme
21.25	Večni krog
21.55	Računalniška kronika
22.25	Dežurna lekarna

Koper

16.00	Euronews
16.10	Ponedeljkov športni pregled, ponovitev
17.10	Svet danes
18.00	Slovenski program
	Studio 2
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.30	TV sola
20.00	Euronews
20.30	Vsedanes - TV dnevnik
21.00	Rhythm & News, vodi Andrea F.
22.00	Slike iz Secuana: Tai Chi
22.15	Vsedanes - TV dnevnik
22.30	Slovenski program
	Sportel, oddaja o zamejskem sportu in športnikih

ORF AVSTRIJA 1

06.10	Ponovitve
13.00	Otroski program
15.25	Mini cas v sliki
15.35	Vesoljska ladja Enterprise
	Kdo brenci
16.25	Knight Rider
	Knight za zapahi
17.10	Strašno prijazna družina
	Steve hoče živeti slobodno
17.35	Nas hrupni dom
	Romantični večer
18.00	Grad ob Vrbskem jezeru
	Gospod Charlie iz Los Angelesa
19.00	Pri Huxtablovih
	Kdo kadi?
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	Po medvedovih sledeh
	Medvedje na pohodu
21.15	Chichago Hope
	Eksplzivna operacija
22.00	Zadnji boj, 4., zadnji del
	Apokalipsa
23.30	Cas v sliki
23.35	Umazane lovoričke, ameriški film, 1956
	Igrajo: Humprey Bogart, Mike Lane in drugi
	Režija: Mark Robson
01.20	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.45	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
02.45	Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
04.35	Zadnji boj, ponovitev

ORF AVSTRIJA 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
10.05	Nasvidenje, Francisca, nemški film, 1957
11.45	Raji zivali
	Zivljenje hijen
12.05	Vreme
12.10	Muceniki za sveto vojno
13.00	Cas v sliki
13.10	Tema, ponovitev
14.00	Slika Avstrije, ponovitev
14.25	Moč strasti
	Sok za Mathiasa
15.10	Umor, je napisala
	Smrtonosna zabava
16.00	Schiejok vsak dan
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Sport
20.15	Akti X
	Skusnjave
21.10	Reportaza
22.00	Cas v sliki 2
22.30	Na prizorišču
23.00	Phettbergs Nette nočni sov
23.45	Dvojčici, dokumentarec
00.40	American supermarket
02.00	Umetniki za boljši svet

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.40 Novakovi; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 17.00 Studio ob 17-h; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Literarni nočno.

16.00 Modri val- glasbeno popoldne; 18.00 Italijanska glasba; 18.45 Il flauto magico; 20.00 RML.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.45 Borza znanja; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev go- st; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 17.00 Bančne informacije; 20.00 Labirint znanja; 23.00 Egostyle; DJ Alf.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Nasveti veterinarja; 17.00 Na vrtiljaku z Romano; 19.30 Večerni pr.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniatüre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Študij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

9.00 Jajčkova lestvica; 11.00 Kondicija dvojskega sistema; 14.00 Recenzije (knjižne novosti) & Napovedi; 15.00 OF, Jcalculator; 17.00 Kaj pa univerza?; 19.00 TB: democrates D; 20.00 Undergound International; Hard'n'Heavy, Techno; 24.00 Reprise.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Čemu toliko junastva; 8.30 Slov. lahka glasba; 9.15 Odpri knjiga: Nemirne stopinje skozi srce (T. Rojc, podaja S. Boninse-gna, 13.); 10.30 Intermez-zo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 Koroška poje: DPZ Skocijan; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Simf. orkester RTVS; 18.00 Igra: Črno ogrinjalo (L. Pirandello, r. M. Sistič); 18.45 Soft music; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Otroški vrtljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Parnerski magacin

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Koledar kulturnih prireditvev; 9.35 Pop-evki tedna; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 13.00 Obvestila; 14.00 Drobtnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotiček; 17.50 Sport; 18.10 Flesta latina; 19.30 Štos - se v torek obujamo spomine; 21.00 Zgodnja dela; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Stoletje improvizirane glasbe.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Kulturni globus; 11.05 Človek in zdravje; 13.05 Enajsta šola; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Esez; 17.45 Izšlo je; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Arie in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 S koncertov; 22.25 Glasba našega časa; 23.55 Lirčni utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OK obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije; 9.45 Finančni nasveti; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.15 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 Dnevnik; 19.30 Večerni pr.; 22.30 Torkov koncert na Modrem V.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbi-rali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kultura; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 Zoo station;

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

LUTKE '95 od 12. do 17. junija

LUTKOVNI PROGRAM ZA OTROKE

danes, 13. junija,
ob 10.30: ZMAJCEK (LGL, Dvorni trg);
ob 17. uri: LUTKOVNI ŽIV-ZAV, DELAVNICA (LGL, pred LGL);

FESTIVALSKI PROGRAM

ob 15. uri: DREVO - tekmovalna predstava (Kulturnica);
ob 16. uri: SOPEK (LGL, Veliki oder);
ob 16. uri: BRUNDARIJA (atrij Gledališkega muzeja);
ob 17.30: DREVO (Kulturnica);
ob 17.30: KONEC SVETA (Sentjakobsko gledališče);
ob 18. uri: PUCCINI IS LEAVING (Cankarjev dom);
ob 18.30: HAMLET - tekmovalna predstava (Glej);
ob 19. uri: SOPEK (LGL, Veliki oder);
ob 19. uri: RAZNOLIKOV - tekmovalna predstava (CD, Kosovelova dvorana);
ob 20. uri: SEN NOCI SVATOJANSKE (Kinoteka);
ob 21. uri: KONEC SVETA (Sentjakobsko gledališče);
ob 22. uri: NEKOC JE BIL KOS LESA (atrij Magistrata);
ob 22. uri: REGENERACIJA ST. 2 (LGL, Tunel);
ob 22.30: RAZNOLIKOV (CD, Kosovelova dvorana);
ob 24. uri: NAPRAVITE MI ZANJ KRSTO (atrij Gledališkega muzeja).

KRIZANKE

V torek, 20. junija, ob 21. uri:
SE NISMO ZE NEKJE VIDELE?
Večer z Radetom Serbedžijo
in njegovima gostoma Juretom Ivanusičem in Danilom Serbedžijo.
Sodelujejo se: Radko Polić, Mica Znidarič, Lado Leskovar, Miha Jazbišek, Sasa Olenjuk, Sarajevska naveza.
Predstava bo se: 16. junija v Izoli, 17. junija, v Celju in 22. junija, v Mariboru.

SMG, tel.: 061/125 33 12

V soboto, 17. junija, ob 21. uri: A. Strindberg GOSPODICNA JULIJA, za izven.

MGL, tel.: 061/210-852

Danes, 13. junija, ob 20. uri: T. Partljic - *STAJERC V LJUBLJANI*, za abonma studentski A in izven. Predstava bo se v sredo, 14. junija, ob isti uri, za izven in konto. Razprodano!

SNG DRAMA, tel.: 061/221-511

Danes, 13. junija, ob 19.30: W. Allen - *ZAJGRAJ SE ENKRAT, SAM*, za dijaski 8 večerni in izven. Predstava bo se v sredo, 14. junija, ob 19.30, za dijaski 9 večerni in izven. Zadnji-krat v sezoni!

V četrtek, 15. junija, ob 19.30: J. B. P. Moliere - DON JUAN ALI KAMNITA GOSTIJA, za abonma četrtek in izven. Predstava bo se v soboto, 17. junija, ob 19.30, za izven.

KRANJ

PGK, tel.: 064/222-681

V četrtek, 15. junija, ob 20. uri: R. Cooney - ZBEZI OD ZENE, za izven in konto.

MARIBOR

DRAMA, tel.: 062/221-206

V petek, 16. junija, Mali oder ob 21. uri: CABA-RET UNPLUGGED - SKAKAFCI ODSTEKANO, za abonente in izven.

SNG OPERA IN BALET, tel.: 062/221-206

V petek, 16. junija, Stara dvorana ob 19.30: G. Rossini - SEVILJSKI BRIVEC.
V soboto, 17. junija, ob 19.30: G. Verdi - TRUBADUR, za red sobota 2 in izven.

NOVA GORICA

PDG, tel.: 065/25-326

V četrtek, 15. junija, ob 20. uri: T. M. Plavt - KAZINA, za abonma četrtek in izven.

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM, tel.: 061/222-815

V četrtek, in v petek, 16. junija, ob 19.30: KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE, za modri abonma I in II.
SLOVENSKA FILHARMONIJA
V sredo, 14. junija, Velika dvorana ob 19.30: KONCERT SIMFONIKOV RTV SLOVENIJA IN SOLISTOV AG.

CEKINOV GRAD TIVOLI

Danes, 13. junija, ob 19.30: koncert TATJANE KAUCIC (klavir) in DUSANA SODJE (klarinet).

DRUGA GODBA do 17. junija 1995

danes, 13. junija,

2.2.2.7. (Slovenija), stripcore.
Marc Ribot & Shrek (New York) - newyorskakitarska brklarija.
The Klezmatics (New York), klezmer party.
Krizanke, ob 20.30 uri.

v sredo, 14. junija,

STELLA RAMBISAI CHIWESHE - zimbabvejska tradicionalna maridzambire
Krizanke, ob 21. uri.

NOVA GORICA

MARCUS BAR

FESTIVAL GLASBE '95
V četrtek, 15. junija, ob 22. uri: ISTRSKI MUZIKANTJE in STELLA RAMBISAI CHIWESHE. V petek, 16. junija, ob 22. uri: koncert SOUL FINGERS in OCHO RIOS. V soboto, 17. junija, ob 22. uri: koncert GLAUCO VENIER TRIO in BOSKO PETROVIC & BP CLUB ALL STARS.

NO BORDER JAM FESTIVAL
v petek, 16. junija, ob 16. uri
grajsko dvorišče ORMOŽ

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripovich
Danes, 13. t. m., ob 20.30 (red C) opera G. Donizettija »Ljubezenski napoj« (L'Elisir d'amore).
Ponovitve: jutri, 14.6., ob 20.30 (red E), v četrtek, 15.6., ob 20.30 (red F), v soboto, 17.6., ob 17. uri (red S), v nedeljo, 18.6., ob 17. uri (red C) ter v torek, 20.6., ob 20.30 (red H).
Predprodaja vstopnic in rezervacije so v teku pri blagajni dvorane Tripovich: 9-12, 16-19.

Od 4. julija do 13. avgusta bo na sporedu Mednarodni festival operete 1995.
Gledališče Miela
V sredo, 14. t. m., ob 21. uri koncert newyorške skupine The Klezmatics, ki izvaja judovsko glasbo.
V ponedeljek, 19. t. m., ob 21. uri gostovanje gledališke skupine Compagnia dell'Albero z

delom Carla Emilia Gadda »La cognizione del dolore«. Režija Lorenzo Salvetti. Nastopa Gigi Angelillo.
Predstave bodo trajale do sobote, 24. t. m.

COL

Kulturni dom: Danes, 13. t.m., ob 19. uri gostovanje gledališke sole SSG s pravljico J. W. Grimma »Palček«. Režija Adrijan Rustja.

GORICA

Kulturni dom
V četrtek, 15. t. m., od 16.30 do 19.00 Simpozij »Evropske akademije« iz Gorice. Simpozij se bo nadaljeval se v petek, 16. t. m., od 9. do 16. ure ter v soboto, 17. t. m., od 14.30 do 18.00.
V petek, 23. t. m., ob 18.30 »Pajk's show«. Prireditelj Kulturni dom.

TINJE

Dom prosvete: danes, 13. t.m., ob 9. uri - Pogovori strokovnjakov v okviru seminarja »Zadovoljivo reševanje narodnostnih konfliktov-prispevek v spominskem letu 1995«.

KOROŠKA

CELOVEC

Koroška hala (Sejmisce): do 1. julija 1995 je na sporedu muzikal »Cats«. Urnik: vsak dan (razen ponedeljkov) ob 20.00, ob sobotah in nedeljah dodatno tudi ob 15.00. Vsak torek (ob 20.00) in vsako nedeljo (ob 15.00) so predstave v anglesčini.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

V torek, 20. junija, ob 20. uri: svečanost ob 110. obletnici rojstva akademika MILANA VIDMARJA.

V sredo, 21. junija, ob 10. uri: strokovno srečanje VIDMARJEV DAN ob 110. obletnici rojstva akademika MILANA VIDMARJA.

HOTEL UNION, Miklosičeva 1

V četrtek, 15. junija, Modra dvorana ob 10. uri: INTERNET - NOVI JAVNI MEDIJ?

DVORANA ZZS, Miklosičeva 24

Danes, 13. junija, ob 19. uri: predavanje bosanskega pisatelja ALIJA ISAKOVIČA, avtorja slovarja bosanskega jezika.

MARIBOR

V četrtek, 15. junija, ob 19. uri: Mali oder - KABINET PROF. SEDMAKA, gosta sta BORUT in INKO HANŽIČ. Zadnjič v sezoni!

PORTOROŽ

AVDITORIJ

V petek, 16. junija, Portoroška cerkev ob 20.30: koncert DEKLISKEGA PEVSKEGA ZBORA iz Göteborga (Svedska).

V soboto, 17. junija, Tartinijev trg ob 19. uri: KVINTET LE VIRTUOSE VENEŽIANE v tipičnih benewskih kostumih.

ŠKOFJA LOKA

V sredo, 14. junija, Galerija Loskega gradu ob 19. uri: predstavitev knjige LOKA Franceta Pokorna in Doneške številka 3 ter zadnjo, 41. številko Loskih razgledov.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gregorčičeva dvorana: KD Ivan Trinko in Slaviščno društvo Trst-Gorica-Videm prirejata v četrtek, 15. t. m., ob 18. uri predstavitev kritične bibliografije Roberta Dapita »Beneska Slovenija - Jezik in kultura - Režija ter Nadiža«.

Avditorij Muzeja Revoltella (Ul. Diaz 27)

Do 14. t. m. bo na sporedu prireditve »Odpornost v videofilmih«. Jutri, 14. t. m. bo na sporedu film »Nevidno odpornost« Giuliane Muscio.

LJUBLJANA

Marjetica Potrc: Zvočna fasada

Cankarjeva 11
do 16. junija, ob vsaki polni uri

»Zid«, ki je za leta navzoč v kiparskih projektih Marjetice Potrc, je tokrat postal zvočna kulisa. Zid je ločnica med osnovnimi dihotomijami kot so zunaj/notri, zasebno/javno, polno/prazno. Tokrat projekt podaja te dihotomije skozi uporabo zvoka. Na fasadi stavbe bosta pritrjena zvočnika. Vsako polno uro bosta v prostor ulice predvajala zvoke korakov, pogovora, ptičjega petja, dežja, pumpanja vode, zavijanja vetra... To so zvoki iz notranjosti in zunanosti hiše, ki so vtisnjeni v njen spomin.

P.A.R.A.S.I.T.E.

Muzej sodobnih umetnosti: Kralji ulice, 2. dejanje
27 plakatnih mest po Ljubljani
do 25. junija

Akcija Kralji ulice izpostavlja ob-sceno, tisto kar je v strukturi mesta neprestano navzoče, vendar običajno prezrto. Zasnovana je kot neposredna, aktivna komunikacija med mimoidočimi in protagonisti, ki predstavljajo rob in simptom mesta. Po fazi konceptualne priprave, ki jo sestavljajo razgovori, fotografiranje, označevanje lokacij, sledi ulično plakatiranje z motivi fragmentov teles izbranih protagonistov. V tretjem dejanju akcije se bodo predstavili protagonisti sami. S podpisom posebne pogodbe bodo za nekaj dni, za nekaj ur, stopili v vlogo živega, aktivnega »monumenta« na ulici. Avtor projekta in direktor P.A.R.A.S.I.T.E. Muzeja sodobnih umetnosti je Tadej Pogacar.

Marko Kovacic: Stolovid

Restavracija Una (Zaloska 31), Gostilna Rogovila (Dunajska 370), Krčma pod gankom (Celovska 43), Gostilna pri Gorjancu (Trzaska 330), Okrepčevalnica Krimček (Orlova 1) do 30. junija

Stolovid je projekt sestavljen iz petih stolovskulptur, ki stojijo ob mizah v petih, nekdanjih furmanskimi gostilnah ob petih vpadnicah v Ljubljano. Stoli nadomeščajo običajne gostilniške stole in imajo poleg umetniške tudi uporabno funkcijo. Igra med tema dvema funkcijama se zgosti na sredini sedala, kjer je vložena optična naprava-magična skrinjica, ki v gledanje ponuja tisto, kar je običajnemu pogledu skrito. S tem, ko obiskovalec uporabi stol - se nanj usede, hkrati prekrije skrinjico in prekine umetniški prizor.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trzaska knjigarna

Do 16.6. razstavlja svoje akvarele in kolaže Giovanna Ericani. Urnik: od toka do petka 9-13, 15-19.
Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. je na ogled razstava umetnika pop-arta Jamesa Rosenquista.
Občinska umetnostna galerija (Trg Unità): do 15.6. je na ogled razstava »Od boja do svobode - Trst 1943-1945« (urnik: vsak dan 10.00-13.00, 16.30-18.30). V galeriji Tergestej pa je na ogled prikaz aprilskih in majskih dogodkov pred 50 leti (urnik: vsak dan 7.00-22.00).
Miramarski park-Konjusnica: do 23.7. je na ogled razstava »Dali kipar, Dali ilustrator«.
Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.

Grad sv. Justa-Bastione fiorito: na ogled je antoloska razstava slikarja Fulvia Juricica.
Galerija Art Light Hall: do 30.6., razstavlja fotograf Maurizio Maier.
Laboratorij P - Park Sv. Ivana
Do 17. t. m. bo na ogled razstava Petre Simoncic.
Galerija Le Caveau: do 17. t. m. razstavlja Davide Di Donato.

CANKARJEV DOM

V Mali galeriji je na ogled fotografska razstava CHRISTOPHA DONNETA.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE, Celovska 23

Razstava GOTIKA V SLOVENIJI - Arhitektura in Natanek, ogroženost, reševanje likovne dediščine je na ogled do 10. oktobra..

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Razstava nemškega umetnika GOTTHARDA GRABNERJA je na ogled do 29. junija.

BEZIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska 31

Retrospektivna razstava RIKA DEBENJAKA bo na ogled do 26. junija.

GALERIJA EQUINA, Gregorčičeva 3

Razstava del ZVONKE SIMČIČ in MATEJE SEVER je na ogled do 27. junija.

GALERIJA ILIRIJA

Razstava fotografskega ciklusa DOTIK SVETLOBE ALME BAJT je na ogled do 27. junija.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

Razstava slik, risb, grafik, scenskih oisnutkov AVGUSTA CERNIGOJA je na ogled do 23. junija.

POSLOVNI CENTER MERCATOR, Dunajska 107

Razstava slik FRANCETA SLANE je na ogled do 29. junija.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21

Razstava STIRI BARVE NEBA je na ogled do 30. junija.

GALERIJA KELEIA, Prešernova 17

Razstava XXI. MEDNARODNI GRAFIČNI BIENALE je na ogled do 14. avgusta.

CELJE

LIKOVNI SALON CELJE

Razstava Prostor za pripoved ERICHA PRASCHAKA je na ogled do 30. junija.

KOPER

GALERIJA MEDUZA, Cevljarska 2

Razstava grafik CRTOMIRJA FRELIHA je na ogled do 30. junija.

KRANJ

MALA GALERIJA, Glavni trg 4

Razstava MARIA D' ANNE je na ogled do 28. junija.

POSTOJNA

GALERIJA MODRIJANOV MLIN

Razstave likovnih del STANETA JARMA je na ogled do 4. julija.

VELENJE

KČ IVAN NAPOTNIK

Razstava del ZVONKE SIMČIČ.

GORICA

Kulturni dom: do 20 t.m., je na ogled fotografska razstava »Benecija v miru in vojni«.

ŠPETER SLOVENOV

Beneska galerija: do 26.6. je na ogled vsak dan, razen ob nedeljah, razstava ikon. Urnik: 17-19.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela trzaskega umetnika. Urnik: od delavnikov od 14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA

CELOVEC

Deželna galerija: Do 18.6. je na ogled razstava del Aloisa Köchla in Bernharda Cella Hisa umetnikov: na ogled je razstava del Brigitte Kordine in Huberta Matta.

TINJE

Galerija Tinje: do 25. t. m. je na ogled razstava del Garyja Bikovnika iz New Yorka.

MENJALNIŠKI TEČAJI

12. junij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,50	81,95	11,47	11,66	6,97	7,37
A banka Koper	81,35	81,95	11,38	11,66	6,95	7,37
A banka Nova Gorica	81,40	81,85	11,44	11,65	6,68	7,34
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,50	81,95	11,50	11,70	6,95	7,40
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,20	81,90	11,45	11,65	6,90	7,25
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	81,42	81,75	11,32	11,58	6,98	7,10
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,70	81,90	11,51	11,61	6,95	7,23
Creditanstalt d. d.	81,40	82,00	11,45	11,65	6,90	7,20
Hida, od 7-19, sob od 7-14	81,79	81,83	11,56	11,57	7,08	7,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,80	81,84	11,55	11,57	7,12	7,17
Kompas Hertz Celje Tel: 063/26-515, od 7-19, sob od 7-13	81,55	81,90	11,50	11,59	6,95	7,10
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,50	81,80	11,50	11,59	6,95	7,10
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/71-700, od 7-15, sob od 7-13	81,50	81,80	11,50	11,59	6,95	7,10
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/81-707, od 7-15, sob od 7-13	81,50	81,80	11,50	11,59	6,95	7,10
Kompas Hertz Bled Tel: 064/741-519, od 7-19, sob od 7-13	81,50	81,80	11,50	11,59	6,95	7,10
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/28-711 od 7-19, sob. od 7-13	81,50	81,80	11,50	11,59	6,95	7,10
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,50	81,80	11,50	11,59	6,95	7,10
Nova kreditna banka Maribor d.	80,80	81,95	11,40	11,75	6,70	7,40
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	81,43	81,75	11,35	11,55	6,95	7,08
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,65	82,00	11,51	11,65	6,95	7,20
Poštna banka Slovenije	79,30	81,70	10,70	11,55	6,27	7,20
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,72	81,75	11,55	11,57	7,05	7,09
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,65	81,80	11,45	11,59	7,03	7,05
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,60	81,90	11,55	11,65	6,90	7,35
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,70	81,85	11,56	11,58	6,90	7,20
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,80	81,95	11,30	11,71	6,70	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,50	81,65	11,45	11,54	7,03	7,05
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,55	81,93	11,54	11,65	7,00	7,20
Publikum Žalec, t: 063/ 715-114	81,60	81,90	11,50	11,65	6,80	7,30
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,00	81,70	11,55	11,65	6,90	7,35
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,75	81,90	11,50	11,69	6,95	7,30
SKB d.d., ***	81,15	81,85	11,35	11,73	6,70	7,10
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,75	81,90	11,57	11,61	7,15	7,25
SZKB d.d. Ljubljana						
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	81,15	81,90	11,40	11,65	6,90	7,35
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,75	81,79	11,55	11,57	7,05	7,09

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

12. JUNIJ 1995		
valuta	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1615,00	1681,00
nemška marka	1149,00	1195,00
francoski frank	326,00	340,00
holandski gulden	1025,00	1067,00
belgijski frank	55,80	58,10
funt sterling	2570,00	2675,00
irski sterling	2621,00	2728,00
danska krona	294,00	306,00
grška dramma	7,10	7,40
kanadski dolar	1171,00	1219,00
japonski jen	19,10	19,90
švicarski frank	1389,00	1446,00
avstrijski šiling	163,20	169,90
norveška krona	258,00	268,00
švedska krona	222,00	231,00
portugalski escudo	10,90	11,40
španska peseta	13,20	13,70
avstralski dolar	1159,00	1206,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,50	14,00
hrvaška kuna	300,00	320,00

KMEČKA BANKA - GORICA

12. JUNIJ 1995		
valuta	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1627,00	1672,00
nemška marka	1164,00	1184,00
francoski frank	330,00	340,00
holandski gulden	1035,00	1053,00
belgijski frank	56,40	57,60
funt sterling	2595,00	2665,00
irski sterling	2647,00	2732,00
danska krona	2975,00	305,00
grška dramma	7,20	7,80
kanadski dolar	1181,00	1216,00
švicarski frank	1410,00	1440,00
avstrijski šiling	164,70	168,70
slovenski tolar	13,30	14,30

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

31. MAJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	13,30	14,30
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	20.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 13. 6. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,37	81,57
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMSKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 110 z dne 12. 6. 1995 - Tečaji veljajo od 13. 6. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	81,8464	82,0927	82,3390
Avstrija	040	šiling	100	1153,0177	1156,4872	1159,9567
Belgija	056	frank	100	394,5235	395,7106	396,8977
Kanada	124	dolar	1	82,5843	82,8328	83,0813
Danska	208	krona	100	2075,9185	2082,1650	2088,4115
Finska	246	marka	100	2644,1569	2652,1132	2660,0695
Francija	250	frank	100	2307,3329	2314,2757	2321,2185
Nemčija	280	marka	100	8108,4232	8132,8217	8157,2202
Grcija	300	grd	100	—	50,3747	50,5258
Irska	372	funt	1	—	186,2416	186,8003
Italija	380	lira	100	6,8686	6,8893	6,9100
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2257,9966	—
Japonska	392	jen	100	135,0782	135,4847	135,8912
Nizozemska	528	gulden	100	7248,2817	7270,0920	7291,9023
Norveška	578	krona	100	1823,5844	1829,0716	1834,5588
Portugalska	620	escudo	100	77,0138	77,2455	77,4772
Švedska	752	krona	100	1570,7637	1575,4902	1580,2167
Švica	756	frank	100	9820,1114	9849,6604	9879,2094
Velika Britanija	826	funt sterling	1	181,6611	182,2077	182,7543
ZDA	840	dolar	1	113,8585	114,2011	114,5437
Evropska unija	955	ECU	1	149,7666	150,2173	150,6680
Španija	995	peseta	100	93,3280	93,6088	93,8896

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 13. 6. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A)	(B)	skupaj	APOEN	(A)	(B)	skupaj
		tolarski del	devizni del			tolarski del	devizni del	
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1,700,000	838,423	802,178	1,640,601
114		98.6380%	94.3739%	96.5060%	170,000	83,824	80,218	164,060

Tečajnica borznega trga

št. 107 Datum: 12. 6. 1995

BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice											pro. v 1000 SIT
Vrednost papir	qbr. m.div.	ex kupon st.dat(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	poprta ponudba	Max.	Min.			
LEKC	796	(4.5.93)	11.524		9.6.	11.510	12.090				
FRB	1.000	(6.6.94)	14.344	75	12.6.	14.030	14.190	14.420	13.820	69.255	
SAL	500	(7)(29.8.94)	20.215		9.6.	20.140	20.250				
SKBR	458	(16.5.94)	30.746	77	12.6.	30.850	31.200	31.320	30.520	16.972	
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice											
RS01	8.0	4(31.12.94)	99.2		12.6.	99.2	99.5	99.2	98.8	12.377	
RS02	9.5	8(1.10.94)	105.0	55	12.6.	103.8	104.0	104.1	103.7	191.482	
RS08	5.0	3(30.11.94)	84.0	1.06	12.6.	84.0	85.9	84.5	84.0	160.888	
RS11	7.0	4(15.1.95)	91.0		7.6.	90.0	93.0				
RS11D	8.0	4(31.12.94)	98.6		9.6.	97.9					
RS12D	9.5	8(1.10.94)	102.0		12.6.	102.1		102.0	102.0	169	
SKB1	10.0	4(1.11.94)	97.3	63	12.6.	97.2	97.6	97.6	97.2	542	
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice											
BTBR			11.550	43	12.6.	10.590	11.300	11.900	11.200	69	
DAD	10.000	(1.6.94)	115.725	58	12.6.	115.550	115.850	117.000	115.000	3.472	
FMD		(8)	14.160A	99	12.6.	13.630	14.500	14.700	13.600	1.487	
GPGR			21.500		8.6.		21.900				
HMER			15.200		15.5.	13.800	15.200				
MKZ	218	(30.3.93)	9.013	39	12.6.	9.010	9.100	9.020	9.000	3.019	
NKR	4.000	(8)(10.6.94)	3.999	56	12.6.	3.940	3.941	4.100	3.941	3.051	
TCIR		(5)	733.7	82	12.6.	727.0	745.0	741.0	728.0	734	
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice											
KBTP	4000	(23.5.94)	33.676	67	12.6.	33.340	33.750	33.750	30.450	1.111	
PFNP			30.520	34	12.6.	30.700	31.800	30.620	30.510	641	
RGSP		(6)	655.3*	10.87	12.6.	631.0	675.0	670.0	630.0	35	
UBKP			9.096*	5.78	12.6.	8.910	9.990	9.140	8.690	664	
VIP			40.900	31.5		40.900	41.500				
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice											
LEK	12.0	4(1.11.94)	98.7		29.5.	96.2					
OZG	11.0	4(1.1.95)	93.0		9.6.	92.3	95.0				
PCE	12.0	6(1.12.94)	99.0		7.6.	99.0	101.6				
PLJ	12.0	7(1.1.95)	99.5	51	13.6.	99.5		99.5	99.5	15	
PGO	10.0	1(1.6.94)	98.5		12.6.	98.5	98.9	98.5	98.5	118	
RGSG1	10.0	4(1.6.94)	28.1A	12	12.6.	30.0	43.0	28.1	28.1		

KOŠARKA / FINALE NBA

Houstonske »rakete« vodijo proti Orlandu že s 3:0

Naslednja tekma bo v četrtek
Houston potrebuje še eno zmago

Houston Rockets - Orlando Magic 106:103 (54:53)

HOUSTON: Olajuwon 31 točk - 14:30 iz igre, 14 skokov, 7 asistenc, Drexler 25 točk, 13 skokov, 7 asistenc, Horry 20 točk, 9 skokov, 4 blokade, Elie 17 - 3:4 za 3, K. Smith 1:7 iz igre.

ORLANDO: O'Neal 28 točk, 10 skokov, A. Hardaway 19 - 4:10 iz igre, Ho. Grant 18, B. Shaw 14, N. Anderson 12 - 4:12 za 3, 10 skokov.

(3:0 v zmagah; 4. tekmo bodo igrali v Houstonu v četrtek; v primeru nove zmagе bo Houston letosnji prvak NBA)

HOUSTON - Houston Rockets so se tretjič zapored premagali Orlando Magic in so tako le še korak do novega naslova svetovnih prvakov. Takoj velja omeniti, da doslej še nobeni ekipi v finalu NBA prvenstva ni uspelo nadoknaditi zaostanka 0:3 in tudi sodeč po prikazani igri v dosedanjih treh tekmah so možnosti Orlanda enake ničli. Večina je sedaj mnenja, da bo Houston ponovil podvig Detroit, ki je leta 1989 v finalu premagal Lakerse s 4:0.

Tako kot že na prvi tekmi sta si bili ekipi zelo enakovredni in po treh četrtinah je bilo stanje povsem izenačeno (75:75), zatem pa je Drexler dve minuti pred koncem popeljal Rocketse do vodstva 5 točk. Odgovorila sta mu Nick Anderson in Anfernee Hardaway, tako da so Magicisi, s košem Granta 30 sekund pred koncem zaostanek znižali na eno samo točko (101:100). V naslednjem napadu je življenjski kos dosegel Robert Horry, ki je z osmih metrov zadel v crno in povisal razliko na 4 točke in dejansko odločil zmagoval-

ca. Kot običajno sta bila najboljša strelca Olajuwon in O'Neal, MVP tekme pa je bil Clyde »The Glide« Drexler, ob njem pa je presenetil Mario Elie. V vrstah Orlanda se najbolj pozna »black out« Nicka Andersona, ki je bil v prejšnjih dvobojih vedno med najboljšimi. Po zgrešenih odločitvah metih na prvi tekmi je Orlando playmaker zasel v globoko psihološko krizo in je na naslednjih dveh tekmah ekipi bolj škodil kot koristil (4:14 iz igre). Shaquille O'Neal, ki je v zadnji četrtini igral res solidno, pa se ni vrgel puske v koruzo: »V zadnjih minutah so bili oni boljši, kljub temu pa finale še ni končan. Ne glede na zadnje poraze se bomo borili do zadnje sekunde zadnje tekme.«

Vanja Jogan

KOŠARKA / EVROPSKO PRVENSTVO ZA ŽENSKE

Italija in Ukrajina na prvih mestih

Italijanke še brez poraza - ZRJ boljša od Nemčije
Moldavija presenetljivo premagala Hrvaško

BRNO - Reprezentanci Italije v skupini A in Ukrajine v skupini B vodita po 5. krogu evropskega košarkarskega prvenstva za ženske. Italijanke so tudi edina reprezentanca, ki je doslej dobila vse tekme in si je že zagotovila nastop v četrtfinalu. Včeraj je Italija tesno vendar zaslužno premagala se Francijo. Za preostala tri mesta v skupini A, ki se vodijo v četrtfinale, je boj še povsem odprt, od boja za uvrstitev med najboljšo osmerico pa so že izločene Nemke, ki so izgubile že štiri srečanja.

V B skupini je bilo v nedeljo precej razburljivo na tekmi med med Ukraino in Slovaško, dobile pa so jo Ukrajinke z 61:59 (35:28). Najbolj razburljivo srečanje v nedeljskih obračunih je bilo med reprezentancami Madžarske in Španije v isti skupini. Košarkarice Madžarske so si zmago izborile sele po dveh podaljskih. Končni izid je bil 108:105 (93:93, 78:78, 37:37) za Madžarsko.

Moldavska ženska košarkarska reprezentanca je v skupini B evropskega prvenstva v Brnu pripravila prvovrstno

presenečenje, potem ko je po podaljsku premagala selekcijo Hrvaške z 78:76 (72:72, 35:42).

Skupina A - 5. dan: Nemčija - ZR Jugoslavija 54:58 (32:32), Češka - Litva 78:65 (34:36), Italija - Francija 64:61

Skupina B - 5. dan: Slovaška - Španija 72:66 (31:28), Romunija - Madžarska (nočna tekma)

Lestvici - skupina A:

1. Italija	4	4	0	246:219	8
2. Francija	5	3	2	344:347	8
3. Rusija	4	3	1	284:260	7
4. Češka	4	2	2	296:288	6
5. ZRJ	4	2	2	240:256	6
6. Litva	4	1	3	267:285	5
7. Nemčija	4	0	4	259:279	4

Skupina B:

1. Ukrajina	4	3	1	272:244	7
2. Hrvaška	4	3	1	286:273	7
3. Španija	5	2	3	439:380	7
4. Slovaška	4	3	1	265:250	7
5. Moldavija	5	2	3	331:378	7
6. Madžarska	3	1	2	216:240	4
7. Romunija	3	0	3	184:228	3

FORMULA INDY / DIRKA V DETROITU

Robby Gordon prvi po ulicah Belle Isla

Gordon je prevzel vodstvo v 43. krogu in nato zdržal na prvem mestu do konca

DETROIT (Reuters) - Potem ko se je trikrat zabil, ko ni slo zares, je American Robby Gordon v nedeljo zmagal na dirki v Detroitu, kjer se je znal izogniti težavam, ko je slo še kako zares na dirki na Belle Isle. 26-letni voznik reynarda forda coswortha je zmagal s povprečno hitrostjo 135.27 km/h, potem ko je dominiral v zadnjem delu 77 krogov dolge preizkušnje na dirkališču na otoku reke Detroit.

Gordon, ki je na dirki startal z najboljšega položaja, je presel v vodstvo v 43. krogu in ga ni več izpuštil. Toda po treningih ni bil preveč navdušen, saj se je zaletel v petek, soboto in tudi na nedeljskem ogrevanju. Imel je srečo, da pri tem ni resno poškodoval svojega avtomobila. Na dirki je že zgodaj zabil v boks po nove gume.

»Ta konec tedna smo imeli veliko težav. Bil sem zrtev posebnih okoliščin, toda uspelo mi jih je prebroditi.« je dejal Gordon.

American Jimmy Vasser, prav tako voznik reynarda forda coswortha, je za zmagovalcem zaostal za 0.34 sekunde. Scott Pruett je bil tretji, Michael Andretti (oba z lolo ford cosworth) pa četrti.

Dogajanje na začasnem uličnem dirkališču je bilo zelo zanimivo. Kar sedem avtomobilov je bilo izločenih v številnih nesrečah do četrte rumene zastave v 50. krogu. Na srečo hujših poškodb ni bilo. Ko je dirka v 57. krogu spet normalno šla, je z gledalo, da bo do konca preostalo 20 krogov sprinta. Se v 61. krogu je prvih pet voznikov delilo le 1.56 sekunde. Toda bolj ko se je približeval konec, bolj

vroče je postajalo. Z zmago je Gordon zmanjšal vodstvo Kanadčana Jacquesa Villeneuva v skupnem seštevku na vsega tri točke. Naslednja dirka bo 25. junija v Portlandu.

Izidi: 1. Gordon (ZDA, reynard ford cosworth), 2. Vasser (ZDA, reynard ford cosworth), 3. Pruett (ZDA, lola ford cosworth), 4. Andretti (ZDA, lola ford cosworth), 5. Unser ml. (ZDA, penske mercedes benz), 6. Fernandez (Meh, lola mercedes benz), 7. Fabi (Ita, reynard ford cosworth), 8. Tracy (Kan, lola ford cosworth), 9. Villeneuve (Kan, reynard ford cosworth), 10. E. Fittipaldi (Bra, penske mercedes benz) vsi 77 krogov. Skupni vrstni red za ameriško prvenstvo indycar: 1. Villeneuve 79 točk, 2. Gordon 75, 3. Pruett 66, 4. Unser 61, 5. Tracy 57.

NOGOMET / V BOJU ZA NASLOV KOLO PRED KONCEM WERDER IN BORUSSIA

Odločitev o nemškem prvaku bo padla šele v zadnjem krogu

BREMEN - Po petih minutah drugega polčasa predzadnjega kola nemške Bundeslige je bil naslov trdnj v rokah Werderja, ki je doma vodil z 2:0 proti Karlsruheju, predvsem pa z navdušenjem sprejemal novice, ki so prihajale iz Duisburga: Borussia Dortmund je namreč zgušnjala z enakim rezultatom. Vse je torej kazalo, da se bo prednost »belo-zelenih« povečala na tri točke. Toda Borussia se je razigrala, Zorc in dvakrat Reuter sta poskrbela za zmago, Karlsruhe pa je v Bremnu uspel doseči zadetek, ki bo morda se odločilnega pomena. Pred zadnjim kolom ima Werder res točko prednosti, toda tudi (za en sam gol) boljšo razliko v golih, tako da mora na vsak način zmagati v Münchnu proti Bayernu, kar seveda ne bo najlažja naloga. Borussia bo namreč igrala na domačem terenu proti poprečnemu Hamburgu in zmagati ji ne more uiti.

Na ostalih srečanjih je padla toča golov, ki je prinesla nekaj pomembnih odločitev. Duisburg je z omenjenim porazom proti Dortmundu izpadel, se kanček upanja pa ima Bochum, ki je s 5:1 premagal Schalke. Toda Uerdingen ima dve točki prednosti in v zadnjem kolu domačo tekmo, medtem ko bo Bochum igral v Karlsruheju. V pokal UEFA so se matematično uvrstili Borussia MG, Freiburg in Kaiserslautern, pri katerem pa kljub temu ne manjka veliko do »ljudskega upora«. Ciriaco Sforza je odsel k Bayernu, golgeter Stefan Kuntz se seli k turskemu Besiktasu: brez dveh največjih ljubljencev se prihodnost riše v manj rožnatih obriših. Se dobro, da mreže zelo redno trese Ceh Pavel Kuza, ki je brez 11-metrovk dosegel lep izkupicek 17 golov. Bayern je sicer zmagal v Dresdnu, toda pokala UEFA neposredno ni dosegel. Bavarci zdaj upajo v

njim ugoden razplet v državnem pokalu. Se spodbudna novica za »vzhodnjaski« nogomet, ki ga od priključitve pogujejo velike finančne težave. Dynamo Dresden je izpadel, zato pa ga bo nadomestila Hansa Rostock, ki si je že zagotovila prvo mesto v drugi ligi. VRSTNI RED: Werder 48, Borussia D. 47, Freiburg in Kaiserslautern 44, Borussia MG 43, Bayern 41.

V Španiji se je po proslavljanju prvaka (Real Madrid) dokončno razjasnil položaj tudi pri dnu. Ob že dalj časa na izpad obsojenima Logroñesu in Valladolidu bosta v »play-outu« z drugoligasema igrala Sporting Gijon in novinec Compostela. Gijon je negativno sezono »kronal« s porazom v asturijskem derbiju z Oviedom, Compostela pa je na kočljivo 17. mesto zašla prvič v celi sezoni.

Kar se uvrstitve v pokal UEFA tiče se ni vse odločeno. Eno

mesto je trdnj v rokah Deportivo, Barcelona in Real Betis (dobil je izredno pomemben mestni derbi s Sevillo) imata odlične možnosti, toda ker je Deportivo finalist v kraljevem pokalu, bo bržkone prislo v postev tudi 5. mesto na lestvici. Za ta cilj se borijo štiri moštva: Español, Sevilla, Athletic Bilbao in Zaragoza, ki pa ima kot zmagovalac pokala pokalnih zmagovalcev že zagotovljeno mesto v Evropi. VRSTNI RED: R. Madrid 55, Deportivo 49, Real Betis in Barcelona 44, Español, Sevilla, Zaragoza in A. Bilbao 42.

Seznam prvakov in pokalnih zmagovalcev se tudi sicer iz tedna v teden dopolnjuje. Sporting je osvojil portugalski pokal, Steaua in Levski Spartak pa sta nova (stara) romunski oziroma bolgarski prvaki. Na Ceskem je naslov osvojila Sparta, ki je v povratnem delu na doknadila kar 14 točk zaostanka za Slavijo. (dk)

NOVICE

Detroit po peti tekmi izločil Chicago

PHILADELPHIA, DETROIT (STA/AP) - Hokejisti ekipe Red Wings iz Detroita so si po 29 letih znova priigrali sodelovanje v finalu ameriške poklicne hokejske lige (NHL). V peti tekmi finala zahodne

konference so po dveh podaljskih premagali ekipo Blackhawks iz Chicaga z rezultatom 2:1 (na sliki Ap prizor s tekme) in s tem dobili dvoboj s 4:1 v zmagah. Na vzhodu so Devils iz New Jerseyja po zadnji zmagi s 3:2 v nedeljo proti Philadelphia Flyers znižali rezultat v medsebojnih srečanjih na 2:3, kar jim še vedno omogoča boj za uvrstitev v finale. Tekmo v Detroitu je odločil Vjačeslav Kozlov, ko je po podaji Sergeja Fedorova v tretji minuti drugega podaljska premagal odličnega vratarja Blackhawksov Belfourja, ki je do tedaj obranil 47 strelov. Red Wingsi so tako po 40 letih spet prvaki zahoda. Devilsi so si zmago v Philadelphiji priigrali v zadnjih trenutkih srečanja po голу Clauda Lemieuxa, ki je z 20 metrov močno streljal in premagal vratarja Flyersov Rona Hextala. Naslednja tekma vzhodnega finala bo danes v New Jerseyu.

Oba finalista zmagovalca

LONDON (STA/AP) - Ceh Petr Korda in Anglež Andrew Richardson sta zmagovalca teniskega turnirja »Beckenham Open« v Londonu, čeprav zaradi dežja nista igrala finalno srečanje. Tako je odločil organizator, potem ko dez ni in ni hotel nehati. Četrti nosilec Korda in Richardson sta si za zmago razdelila 24.000 dolarjev. Richardson je postal prvi Anglež po letu 1339, ki je osvojil ta turnir. Dan prej je v finalu pri zenskah Belgijka Els Callens premagala južnoafričanko Ros Fairbank-Nideffer s 6:2 in 6:3. Callensova je v polfinalu premagala Tino Krizan. Za nedeljo je bilo na centralnem igrišču Beckenham Cricket Cluba napovedano eksibicijsko srečanje med Stefanom Edbergom in novopecenim Angležem Gregom Rusedskim, ki pa prav tako ni bilo odigrano.

Steffi Graf spet prva, Muster spodrinil Beckerja

HAMBURG (dpa) - Dva dni pred 26. rojstnim dnevom, ki ga po praznovala jutri, je Steffi Graf znova postala številka 1 zenskega tenisa. Na najnovejši svetovni jakostni lestvici WTA ima Nemka po zmagi na Odprem prvenstvu Francije 23.2989 točke prednosti pred Arantxo Sanchez-Vicario. Pri moških je Thomas Muster s 3. mesta spodrinil svojega »intimnega sovražnika« Borisa Beckerja. Lestvica WTA: 1. Steffi Graf (Nem) 316.7379, 2. Arantxa Sanchez-Vicario (Spa) 293.4390, 3. Conchita Martinez (Spa) 218.1081, 4. Mary Pierce (Fra) 200.2875, 5. Jana Novotna (Ces) 173.7209, 6. Kimiko Date (Jap) 157.8143, 7. Lindsay Davenport (ZDA) 152.0714, 8. Gabriela Sabatini (Arg) 148.8313, 9. Magdalena Malejeva (Bolg) 148.8077, 10. Anke Huber (Nem) 108.0596; lestvica ATP: 1. Andre Agassi (ZDA) 4779, 2. Pete Sampras (ZDA) 3651, 3. Thomas Muster (Avt) 3402, 4. Boris Becker (Nem) 3314, 5. Michael Chang (ZDA) 3134, 6. Goran Ivanisević (Hrv) 2736, 7. Jevgenij Kafelnikov (Rus) 2521, 8. Wayne Ferreira (JAR) 2511, 9. Michael Stich (Nem) 2233, 10. Sergi Bruguera (Spa) 2218.

Islandija premagala Madžarsko

REYKJAVIK (STA/AP) - Islandska nogometna reprezentanca je v kvalifikacijskem srečanju 3. skupine za nastop na evropskem prvenstvu v Angliji premagala Madžarsko z 2:1 (0:1). Strelca za domače sta bila Bergsson (61), in Johnsson (66), vodilni zadetek za Madžare pa je dosegel Vincze v 19. minuti.

Finci premagali Grke

HELSINKI (STA/AFP) - V srečanju 8. kvalifikacijske skupine za nastop na EP je Finska doma premagala Grčijo z 2:1 (1:1). Strelca za zmagovalce sta bila Litmanen (45, 11-m) in Hjelm (55), za Grčijo pa Nicolaidis (6).

»2. Carinthian open« na travi: pri dvojicah Nargiso/Pereira

BELJAK - Italijan Diego Nargiso se je na »2. Carinthian opnu« na travi v Annenheimu le vpisal v knjigo zmagovalcev. Po lanskoletni zmagi med posamezniki, je tokrat s svojim partnerjem Nicolasom Pereiro osvojil naslov pri dvojicah. V finalu sta po hudem boju premagala nemsko dvojico Renzenbrink/Braasch s 6:7, 6:4, 7:6. Kot je znano, je pri posameznikih zmagal Sved Henrik Holm, ki je brez večjih težav premagal prvega nosilca turnirja Ceha Martina Damma 6:2, 6:3 in si tako zagotovil tudi nagradni ček v visini za 7.200 dolarjev. (I.L.)

NOGOMET / PRED TEKMAMA ITALIJE S ŠVICO IN NEMČIJE

Sacchi izbral reprezentante: na spisku spet trije novi igralci in en »stari« znanec

RIM - Ob stoletnici švicarske nogometne zveze se bo italijanska nogometna reprezentanca prihodnji teden v Losanni in Zürichu pomerila z reprezentancama Švice in Nemčije. Tehnični komisar »azzurrov« Arrigo Sacchi je pod zastavo poklical naslednjih 21 nogometašev: vratarja Gianluca Pagliuca (Inter) in Luca Bucci (Parma); branilci: Antonio Benarrivo (Parma), Luigi Apolloni (Parma), Ciro Ferrara (Juventus), Lorenzo Minotti (Parma), Fabio Petruzzi (Roma), Amedeo Carboni (Roma), Paolo Maldini (Milan), vezni igralci: Attilio Lombardo (Sampdoria), Alessandro Del Piero (Juventus), Roberto Di Matteo (Lazio), Stefano Eranio (Milan), Demetrio Albertini (Milan), Dino Baggio (Parma), Nicola Berti (Inter), Francesco Statuto (Roma); napadalci: Gianfranco Zola (Parma), Giuseppe Signori (Lazio), Pierluigi Casiraghi (Lazio) in Marco Delvecchio (Inter). Za pripravo reprezentance bosta ob Sacchiju skrbela še Pietro Carmi-

gnani in Carlo Ancelotti. Reprezentanti se bodo zbrali v petek dopoldne v Milanellu, kjer se bodo pripravljali na turnir.

Sacchi se ni izneveril samemu sebi in je tokrat poklical tri novince, vabilo za izbrano vrsto pa je spet dobil Juventusov branilec Ciro Ferrara, ki je bil med izbranci pred stirimi leti, ko je Arrigo Sacchi prevzel krmilo reprezentance. Ferrara nato ni odigral niti enega srečanja, na naslednje priprave pa ga Sacchi ni več vabil. Zadnjič pa je Ferrara (doslej 25 nastopov) zaigral v modrem dresu 12. oktobra 1991 v Moskvi, ko je bil selektor še Vicini. Povsem novi obrazi v A reprezentanci so Petruzzi, Statuto (oba Roma) in član Interja Delvecchio, ki tako skupno število nogometašev, ki so bili pod Sacchijevim vodstvom poklicani v reprezentanco, povečujejo na 79. Jedro reprezentance pa ostaja nespremenjeno kljub odsotnostim Roberta Baggia, Costacurte, Peruzzija, Con- teja in Carnascialija zaradi poškodb

ter Simoneja, ki se pripravlja na maturo. Nekoliko presenetljivo pa med izbranimi nogometaši ni Ravanellija in Crippa.

Glede na dejstvo, da bodo azzurri obe tekmi odigrali v razmaku dveh dni (v ponedeljek 19. 6. proti Švici in nato v sredo 21. 6. proti Nemčiji), je povsem možno, da bo Sacchi preizkusil večje število igralcev. Tako je zelo verjetno, da bo ob Ferrari dobil priložnost tudi kdo od novincev. Zanimivo je, da ima novi državni in pokalni prvak Juventus le dva reprezentanta (Ferrara in Del Piero), pa se ta dva nista v prvi enajsterici. Na tej posebni lestvici je na prvem mestu parma s šestimi igralci, sledijo pa ji Milan, Inter, Roma in Lazio (vse te ekipe bodo igrale tudi v pokalu UEFA) s tremi reprezentanti. Proti Švici bo Sacchi po vsej verjetnosti začel tekmo z naslednjimi igralci: Pagliuca, Benarrivo, Apolloni, Minotti, Maldini, Lombardo, Albertini, Di Matteo (Dino Baggio), Berti (Signori), Zola, Casiraghi.

ODBOJKA / V TRŽAŠKEM POKALU ZA BOROVCE

Konec z zmago in porazoma

Trener Silva Meuvlja je zadovoljna s tem, kar so v prvenstvu pokazali njeni varovanci

Borovi odbojkarji so s tremi nastopi v zadnjem tednu zaključili letošnje nastope v tržaškem pokalu. V zadnjih treh tekmah so dvakrat izgubili in enkrat zmagali.

Proti Volley 80 so sicer izgubili, a so odigrali najboljšo letosnjo tekmo v tržaškem pokalu. Domaćini so fizično veliko bolj postavni od naših, ki pa so se srčno borili skozi celo srečanje. V zadnjih dveh setih pa so bili povsem enakovredni nasprotniku. Predvsem dobro so zaigrali letniki '81 (Micol, Bosari, Pussini), ki so dan prej osvojili s tržaško reprezentanco deželni turnir narasčajnikov. Tudi v četrtem setu so borovci povedli s 5:0, nato so domačini zaostanek nadoknadili izredno izenacili set

(kar 40 skupnih menjav) pa je le pripadel Volleyju 80.

Z istim nasprotnikom so se pomerili še v zaostali tekmi. Žal so v zadnjem nastopu nastopili le s šestimi igralci, saj si je Savarin na treningu poškodoval gleženj, tako da so na igrišču igrali kar stirje letniki 81, torej se narasčajniki. Kljub temu pa niso razočarali. Lahko pa bi dosegli še več, če se jim ne bi prvi set po vodstvu 13:10 izmuznil. V četrtem setu so se vodili 7:3, od 8:8 dalje pa je prišla na dan večja izkušnost starejših in bolj solidnih gostov.

Ce so proti Volleyju 80 borovci popolnoma zadovoljili, pa tega ni mogoče trditi za srečanje v Virtusom, saj so zaigrali resnično slabo. Na srečo pa je bil

nasprotnik skromen in borovci so kljub slabi igri vendarle zmagali.

Trener Silva Mevlja je z nastopom svojih varovancev v tržaškem pokalu zadovoljna, saj je bila izkušnja pozitivna.

IZIDI ZADNJIH TEKEM Volley 80 - Bor 3:1 (15:5, 15:8, 10:15, 15:11)

BOR: Mauri, Bosari, Lunazzi, Micol, Pecar, Pussini, Savarin.

Bor - Virtus 3:0 (15:9, 15:2, 15:12)

BOR: Mauri 4+4, Bosari 1+3, Lunazzi 0+1, Micol 7+4, Pecar 3+1, Pussini 3+5, Savarin 5+4

Bor - Volley 80 1:3 (13:15, 6:15, 15:9, 9:15)

BOR: Mauri 9+4, Bosari 2+3, Lunazzi 3+2, Micol 6+6, Pecar 1+0, Pussini 7+7

(Dejan)

NOVICE

Manifestacije navijačev zaradi Signorija

RIM - Očitno je, da nogomet se vedno lahko spravi na noge tisočglavo množico. Pred sedežem Lazia se je namreč včeraj zbralo približno tisoč navijačev Lazia, ki so protestirali proti prestopu Signorija k Parmi. Bili so precej glasni proti vходу v sedež društva pa je priletelo tudi nekaj kovancev in paradižnikov. Množica navijačev pa je na svojem pohodu po rimskih ulicah tudi blokirala promet in povzročila precej škode. V poznih popoldanskih urah pa je predsednik lazia Dino Zoff sporočil, da bo Giuseppe Signori ostal pri Laziu.

Inter predstavil Ganza

MILAN - Z eno sezono zamude so včeraj v Milanu predstavili zadnji »nakup« bivšega Interjevega predsednika Pellegrinija Maurizia Ganza (**na sliki AP**), ki je v tej sezoni igral za Atalanto in s 14 goli v 20 tekmah v veliki meri prispeval k napredovanju Atalante v A ligo. Inter je Ganza »zasledoval« že precej časa. Ganz bo letos jeseni star 27 let, prej pa je igral pri Sampdoriji in v zadnjih treh sezonah pri Atalanti.

O Robertu Baggiju bo morda kaj več znanega v četrtek

TURIN - Roberto Baggio si je vzel se 48 ur časa za razmislek, preden naj bi se odločil, kaksna bo njegova nogometna prihodnost. Včeraj je skupaj s soigralci v Viallijevi hiši v Cremoni proslavil naslov in pokal, že v četrtek pa bo odpotoval v Ameriko. Glede zadnjih dogodkov na nogometnem tržišču so se v zvezi z Baggijom spet dvignile kotacije Interja, medtem ko naj bi Parma ne prišla v postev. Toda tu je vedno tudi Milan, ki je zaradi marsičesa »favorit« številk ena. Inter bo odigral še zadnje adute, medtem ko se pri Parmi, kot kaže, za Baggia več ne zanimajo. Toda možna so še nekatera presenečenja, ki naj bi jih že pojutrišnjem odkril sam Roberto Baggio.

Marcio Santos pri Ajaxu

FIRENCE - Fiorentina je včeraj odstopila novemu evropskemu prvaku Ajaxu brazilskega branilca Marcia Santosa za približno 4 milijone dolarjev. Santos je v Firence prišel takoj po SP v ZDA.

Tanjević potrjen

MILAN - Bogdan Tanjević je bil včeraj potrjen za prvega trenerja kosarkarjev Stefanelle, medtem ko bo Dino Meneghin opravljal posle generalnega menedžerja. Vest je včeraj sporočilo vodstvo milanskega kosarkarskega prvotiligaša.

Danes začetek gira za amaterje

ASCOLI PICENO - Jutri se bo z 11, 5 km dolgim prologom na kronometer v Portu San Giorgiu začel 25. kolesarski giro po Italiji za amaterje. Na sporedu bo 12 etap v skupni dolžini 1832 km, končal pa se bo 25. junija. Nastopa 24 ekip, med favoriti pa poleg italijanskih kolesarjev omenjajo se Ruse.

ZA SLOVENSKE SMUČARKE IN SMUČARJE JE BIL ODMOR ZELO KRATEK

Tudi v novi sezoni imajo precej ambiciozne cilje

Vrh bo predstavljalo svetovno prvenstvo v Sierra Nevadi
Tudi v svetovnem pokalu pričakujejo visoke uvrstitve

Po kratkem premoru se je za slovenske smučarke in smučarje s pripravami že začela nova smučarska sezona, ki bo imela vrh v svetovnem prvenstvu v spanski Sierra Nevadi, ki je prestavljeno za letosnjega na prihodnje leto.

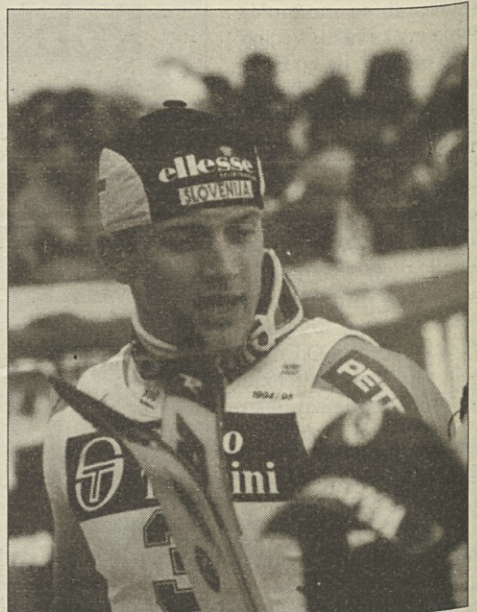
Potem ko je Svicarka Vreni Schneider prenehala z aktivnim nastopanjem, je marsikateri tekmovalki poskočilo srce, saj je Schneiderjeva obvladovala smučarski vrh v zadnjih nekaj letih. Toda konkurenca ne bo nič manjša, nasprotno, se povečala se bo v želji po visokih in najvišjih mestih. Cilj slovenske ženske ekipe je kolajna na SP v Sierra Nevadi, ena uvrstitev do 6. mesta in dve do desetega, v svetovnem pokalu pa dvakrat do tretjega mesta na posamezni tekmi, enkrat do petega v skupnem seštevku posamezne discipline in ena do petega v skupnem seštevku svetovnega pokala.

Slovenska moška ekipa pa do olimpijskih iger leta 1998 v Naganu načrtuje eno odličje na SP ali OI, vsaj se eno uvrstitev do desetega mesta na SP v Sierra Nevadi in enkrat do 10. mesta. V

log in pristojnosti ter s tem tudi odgovornosti do OI dobili trenerji posameznih disciplin na celu z Grasičem, ki bo poslej vodilni v moskem strokovnem vodstvu. Cerkovnik pa bo z nasveti se pomagal slovenskemu smučanju. Koordinator, ki bo nova funkcija, bo Matjaz Kosel, ki je kot trener deloval v Ameriki. Usklajeval bo delo posameznih selekcij in administracijo. Novost v moski ekipi je tudi trener za smuk (Joze Gazvoda), ki bo pripravil smukaski program za posamezne selekcije in sodeloval pri oblikovanju morebitne skupne ekipe večih reprezentanc, ki imajo manjše število smukačev.

Priprave ženske reprezentance A so se začele že prejšnji mesec s kondicijskimi pripravami v Novi Gorici. Vodstvo, trenerji in serviserji ženske ekipe bodo tudi v prihodnji sezoni v nespremenjeni sestavi. »Nekaj sprememb bo le v načinu dela. Obseg treninga se ne more več povečevati, več pozornosti pa bomo posvetili treningom na snegu in kondiciji ter psihični pripravi. Nemogoče je pričakovati, da bodo vse naše tekmovalke v svetovnem vrhu v vseh starih disciplinah in potrebna bo določena specializacija,« je dejal glavni trener ženske vrste Jaro Kalan, ki pa je poudaril, da bo tudi v prihodnje ostala usmeritev, da bodo dekleta trenirala vse discipline.

Ženska in moška reprezentanca bosta imeli, tako kot v zadnjih letih, poleti snežne priprave v Cilu. Vodstvo ženske reprezentance se še dogovarja z Američankami, ki so izrazile željo po skupnem treningu s Slovenkami. Dogovori o tem se potekajo, Slovenke pa zanima predvsem trening hitrih disciplin z uspešnimi Američankami. Priprave na južni polobli bodo najbrž od 22. avgusta do 8. septembra. Moski bodo trenirali le 14 dni, tekmovalci, ki bodo zeleli

trenirati hitre discipline, pa bodo lahko odšli teden dni pred ostalimi. Nadaljevanje snežnih treningov fantov bo odvisno od koledarja svetovnega pokala za prihodnjo sezono, ki se ni dokončno pripravljen. Če bi se tekme začele 11. novembra v Tignesu in nadaljevale naslednji teden v ZDA in Kanadi, potem bo namesto tradicionalnih predsezonskih priprav v ZDA potrebno izbrati novo mesto v Skandinaviji ali na enem izmed evropskih ledenikov, kar pa po Grasičevem ni najboljša rešitev, vendar druge verjetno ne bo.

Tudi delo v klubih in regijah bo SZS poslej bolj nadzirala in usklajevala, saj so v otroških kategorijah, kjer so bili v preteklosti Slovenci pred drugimi, nekatere reprezentance že ujele slovenske smučarje ali celo stopile korak prednje. Nekdanji trener prve ženske ekipe Joze Drobnic bo imel nadzor nad klubi in regijami, ki vključujejo okrog 1000 tekmovalcev in tekmovalk, ki so temelj slovenskih smučarskih uspehov.

Na slikah: Jure Kosir (zgoraj) in udarna ženska trojica Katja Koren, Spela Pretnar in Urška Hrovat

svetovnem pokalu pa računajo v skupnem seštevku ene posamezne discipline na uvrstitev do 6. mesta in enkrat do 10.

Potem ko vodja moske reprezentance Tomaz Cerkovnik po treh letih ni podaljšal pogodbe, ki se mu je iztekla po končani lanskoli sezoni, se je vodstvo Smučarske zveze Slovenije odločilo, da do Nagana ne bodo imenovali novega moza na to dolžnost, temveč bodo več na-

Sestava najboljših slovenskih ekip za sezono 1995/96

MOŠKI

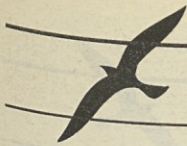
Ekipa A: Jure Kosir (letnik 1972, klub Kranjska Gora), Mitja Kunc (1971, Crna), Andrej Miklavc (1970, Alpetour), Gregor Grlic (1970, Triglav).

Ekipa A1: Matjaz Vrhovnik (1972, Rog Novo mesto), Jernej Koblar (1971, Bled), Miran Rauter (1972, Branik); vodstvo: Pavel Grasic (glavni trener), Matjaz Koselj (koordinator), Janez Vrbovsek (kondicijski trener), Tomaz Popit (fizioterapevt), Jani Gril (trener), Joze Gazvoda (trener hitrih disciplin), Tomaz Cerkovnik (sodelavec).

ŽENSKÉ

Ekipa A: Spela Pretnar (1973, Bled), Urška Hrovat (1974, Olimpija), Katja Koren (1975, Branik), Mojca Suhadolc (1975, Vrhnik), Alenka Dovžan (1976, Jesenice).

Ekipa A1: Nataša Bokal (1967, Alpetour), Spela Bračun (1977, Alpetour); vodstvo: Jaro Kalan (vodja reprezentance), Stojan Puhalič (trener smuka, superveleslalom in veleslalom), Marko Jurjec (trener slaloma), Bojan Strugar (vodja kondicijskega programa), Samo Furlan (kondicijski trener), Anže Štucin (pomočnik trenerja), Katja Jovanovic (maserka).

INTERLIGA

Polet le
s štirimi
hokejisti
v BeljakuAvtomobil ostale
pustil na cediluVillach - Polet 15:4 (8:1)
STRELCA ZA POLET:
Mitja Kokorovec 2, Russo
2.POLET: Biasizzo, Mitja
in Samo Kokorovec, Rus-
so.

Ze pred samo tekmo hokejske interlige v Beljaku je Polet imel zvrhano mero smole. Opensko mostvo je namreč dopotovalo v avstrijsko mesto le s štirimi igralci, ostalih pa ni bilo, ker so med potjo imeli težave z okvaro avtomobila.

Da bi vseeno odigrali srečanje, pa je domače društvo posodilo Poletu enega igralca, ki se seveda v novi ekipi nikakor ni znesel. S tako močno okrnjenim mostvom poletovci niso mogli nuditi gostiteljem večjega odpora in že po prvem polcasu je bilo jasno, kdo bo zmagovalec. Villach je namreč vodil že z 8:1.

V drugem polcasu so bili sicer poletovci se trikrat uspešni, domače mostvo pa je dalo 7 zadetkov in tako se je ta tekma končala z visokim slavjem domače ekipe, ki po dveh kolih tudi zanesljivo vodi na lestvici. Zares škoda, da je prišlo do tega zapleta, saj je bilo pričakovati povsem drugačen boj med tema ekipama, ki sta se že lani pomerili med seboj in sta osvojili vsaka po eno zmago.

Poletovi hokejisti pa bodo imeli že v nedeljo priložnost, da se oddolžijo za ta poraz, saj bodo doma (na Pikelci ob 19. uri) igrali prvo povratno tekmo s Piranom, proti kateremu so naši igralci na prvem srečanju zelo nerodno izgubili.

KOŠARKA / NA VELIKEM MLADINSKEM TURNIRJU V TURINU

Naša ekipa osvojila
zelo dobro 7. mestoV kategoriji »propaganda« nastopilo 36 ekip
Naši igralci gostje vrstnikov turinskega Cusa

Skupina naših kosarkarjev, ki jih je vodil trener Andrej Vremec, se je te dni mudila na velikem mednarodnem kosarkarskem turnirju v Turinu, kjer je v raznih kategorijah nastopilo kar 129 ekip iz vse Evrope (Poljske, Nemcije, Slovaske, Hrvaške, Slovenije, Rusije, Malte, Madžarske in seveda iz Italije).

Nasi kosarkarji, ki so nastopili pod imenom Jadran-Polet, so igrali na turnirju »propaganda« in v konkurenci 36 ekip osvojili odlično sedmo mesto. Posegli bi se po boljši uvrstitvi, če bi na svoji poti ne našli na močno Reggiano, ki je nato osvojila končno tretje mesto.

Se posebno razburljivo in dopadljivo je bilo srečanje med našo ekipo in

ekipo Iskre Litusa iz Litije. Ob robu igrišča se je zbralo več kot 200 gledalcev, med katerimi je bil tudi priznani bivši kosarkar turinskega mostva in državne reprezentance Romeo Sacchetti. Zmagali so naši predstavniki po izjavanju prostih metov, saj se je regularni del tekme končala pri neodločenemu izidu. Zmagoviti prosti met pa je dal domovec Miha Gravner. Veselje med našimi igralci je bilo po tej izredno razburljivi zmagi veliko. Stevilni gledalci pa so z bučnim aplavzom nagradili kosarkarje obeh ekip, saj so prikazali zares lepo igro.

Naši kosarkarji so se s tega gostovanja vrnili z lepimi spomini, saj so si nabrali precej igralških izkušenj, vzpostavili so več prijateljskih stikov, poleg

tega so bili tudi deležni prisrčnega sprejema mladih turinskih kosarkarjev Cusa, pri družinah teh igralcev so bili nasi fantje tudi gosti.

IZIDI
Jadran - Crocetta 93:61 (59:36)

JADRAN: Doglia 17 (1:1), Sustersic 12 (2:2), Semec 6, Gregori 18 (0:2), Zagar 2, Gravner 12, Gaburro 10 (2:4), Kocjancic 5 (1:2), Stokelj 8 (4:4), Lovriha 13 (1:1).

Jadran - Aosta 91:56 (39:23)

JADRAN: Stokelj 18 (2:4), Zagar 2 (0:2), Doglia 9 (3:4), Sustersic 19 (5:8), Gaburro 12 (2:5), Kocjancic 9 (1:2), Gravner 6 (0:1), Semec 4 (0:2), Gregori 9 (1:2), Lovriha 3 (1:4).

Jadran - Iskra Litus Litija 79:77 (30:40; 77:77)

JADRAN: Doglia 12 (6:13), Sustersic 7 (1:5), Semec 8, Gregori 6 (2:6), Zagar 3 (1:6), Gravner 5 (1:1), Gaburro 6 (2:4), Kocjancic 6 (2:5), Stokelj 15 (5:6), Lovriha 11 (3:7).

Reggiana - Jadran 93:60 (42:29)

JADRAN: Stokelj 6 (0:2), Zagar 2 (2:6), Doglia 9 (1:7), Sustersic 3 (3:8), Semec 5 (1:1), Gregori 6, Gaburro 10, Kocjancic 4 (2:2),

Gravner (0:2), Lovriha 15 (3:7).

Lombardi Turin - Jadran 70:64 (38:27)

JADRAN: Stokelj 14 (2:5), Doglia 4 (2:2), Sustersic 10 (0:3), Semec 5 (1:2), Gregori 5 (1:2), Zagar 2, Gaburro 3 (1:2), Kocjancic 8 (0:2), Gravner 5 (1:2), Lovriha 8 (2:4).

Jadran - Junior Casale 50:30 (20:15)

JADRAN: Zagar 4, Dol-

gia 7 (1:3), Sustersic 13 (1:2), Semec 4, Gregori 2 (0:2), Gravner 2 (0:2), Gaburro 3 (3:4), Kocjancic 2, Stokelj 6 (2:4), Lovriha 7 (1:2).

VRSTNI RED: 1. Krakov Poljska, 2. Ipsa Collegno Turin, 3. Reggiana Reggio Emilia, 4. Iskra Litus Litija Slovenija, 5. Lombardi Turin, 6. Moncalieri Turin, 7. Jadran, 8. Junior Casale Alessandria.

KOŠARKA / PRVENSTVO »POMLAD«

Domovci sklenili ligo in sezono z zmago
proti Barcolani in porazom proti Libertasu

ZAOŠTALA TEKMA

Barcolana - Dom 55:60 (23:23, 49:49)

DOM: Stefancic 12 (4:6), Hrovatin 9, Bogatec, Fonda 11, Brundula 2 (0:2), Krisetig 2, Gustin 10 (2:4), Puntar 3 (1:2), Valente 15, Mura (0:2), trener Vremec.

3T: Fonda 1, Hrovatin 1, Valente 1.

Domovci so po zelo izenačeni in razburljivi tekmi, kot sicer tudi kaže izid, strli odpor trdoživih kosarkarjev Barcolane in tudi tokrat kot v prvem delu premagali nasprotnika po podaljšk.

Tekma je bila vseskozi izenačena in nobena od ekip ni vodila z več kot 2 ali 3 točkami razlike. Gostitelji so 10 sekund pred koncem srečanja vodili s tremi točkami, tedaj pa se je Aljoša Fonda odločil za met za tri točke in pri tem bil tudi uspešen. Ekipi sta tako igrali podaljšek, v katerem so bili domovci odločno boljši.

Za težko priborjeno zmago in za veliko

požrtvovalnost vsi zaslužijo pohvalo. (M.G.)

TEKMA ZADNJEGA KOLA

Dom - Libertas Ts 53:115 (29:48)

DOM: Stefancic 14, Hrovatin 15, Bogatec 6, Fonda 6 (2:2), Brundula (0:2), Gustin 12, Puntar, Valente, trener Pro.

3T: Gustin 2, Hrovatin 1.

Že po prvem polcasu tega srečanja je bilo jasno, da zmaga Libertasu ne more uiti, saj je vodil že skoraj z 20 točkami prednosti. V drugem polcasu so se domovci sicer zelo potrudili, da bi omilili poraz, kljub vsej prizadevnosti pa jim namera ni uspela.

S tem srečanjem so domovci tudi sklenili prvenstvo in s tem tudi sezono. Osvojili so predzadnje mesto (dvakrat so premagali Barcolano), vseeno pa niso razočarali, saj je treba omeniti, da so nastopili z letom mlajšimi igralci. (M. Gustin)

MINIBASKET / LEPA UDELEŽBA

Lep zaključek turnirja Dini

Med nastopajočimi ekipami so bile tudi naše peterke

Pred kratkim je bila pri Sv. Ivanu v Ul. Caravaggio zaključna prireditel 19. turnirja Dini v minibasketu za letnike 1984/85. Pred nagrajevanjem so organizatorji porazdelili vse nastopajoče v štiri skupine, sestavljene iz šestih mešanih ekip. Sledile so kratke tekme in razne igrice, nato pa je bilo na vrsti nagrajevanje na odprtem igrišču pred osnovno solo Sv. Cirila in Metoda. Turnir se je zaključil, kot običajno, brez zmagovalca, tako da so vse ekipe enakovredno pristale na pr-

vem mestu. Od naših peterk so nastopili Bor, Kontovel, Polet in Breg in prav vsi so se zelo dobro odrezale. Eden večjih turnirjev v Trstu je tako povsem uspel, slovenska minikosarka pa je ponovno dokazala, da aktivno sodeluje na vseh manifestacijah. (MAT)

TROFEJA JADRAN
Kontovel - Sezana 16:46 (5:23)

KONTOVEL: Zavadlal 3 (1:2), Cecchi, Matiacic, A. Budin, O. Turco 4, Pernarčič 3 (1:4), Nabergoj, Colja 2, Buka-

vec 2 (2:2), M. Turco, Vescovi 2.

SEZANA: Mahne 11 (1:2), Mljac 4, Skoljnik 12, Penko 2, Stoka 4, Idrizaj 12 (2:4), Husu 1 (1:2), Bandelj, Son.

V prvih treh četrtinah so bili Sezanci odločno boljši, kot kažejo tudi delni izidi (13:3, 10:2, 14:2), v zadnji četrtini pa so bili Kontovelci gostom povsem enakovredni. Za požrtvovalnost je treba pohvaliti vse minikosarkarje, pri Kontovelu pa se posebej Jakob Pernarčiča in miadega Gregorja Coljo (letnik 1986).

NOGOMET / TURNIR PORTUALEJA

»Najmlajši« Bora
Farco doživeli
hud poraz z Istro

Bor Farco - Istra 0:7 (0:3)

BOR FARCO: Jas Gregori, Martini (Zornada), Skabar, Berce, Grgic, Batic, Gabrovec (Babudri), Pahor, Longo, Cernjava, (Strajn), Primosi (Gustin), Giraldi.

Uvodna tekma na pokalu »Trst pristanice Evrope«, ki poteka v organizaciji Portualeja, se je končala za Borovo ekipo s pravim polomom. Proti močnemu nasprotniku, kot je bila tokrat Istra iz Pulja, naši niso mogli napraviti ničesar. Skušali so sicer obdržati poraz v »častnih« mejah, kar pa jim tudi ni uspelo, ko so gostje dosegli v zadnjih minutah kar tri zadetke. O tekmi sami ni kaj povedati,

saj so bili Hrvati za razred boljši tekmeč. Ker so bili v poprečju tudi leto dni starejši od borovcev, so bili tudi fizično močnejši.

Ze prvi napad je bil za naše fante usoden, kmalu nato je sledil še drugi gol in že prvi polcas se je zaključil s tremi zadetki razlike v korist Istre. V drugem delu so naši se bolj pustili, tako da končni izid odraža povsem realno sliko dogodkov na igrišču. Borovci so samo enkrat streljali na gol Hrvatov, ki so se z zmago tudi praktično uvrstili v nadaljnji finalni del turnirja. Borovce čaka v petek še srečanje s tržaško ekipo San Luigi Vivai Busa, ki pa ne bo vplivalo na končno lestvico. (d.gr.)

PRIJATELJSKO NOGOMETNO SREČANJE V KRIŽU

Gurenci in Dulenci
obnovili tradicijo

V Krizu je bila pred kratkim nogometna tekma med Gurenci in Dulenci, to se pravi med prebivalci zgornjega in spodnjega dela vasi. Skupina domaćih fantov je s tem obudila tradicijo, ki je v zadnjih letih romala v pozabo, kot je (zal) romala v pozabo tudi tradicionalna tekma med starimi in mladimi.

Tekma se je v regularnem času končala neodločeno 2:2, po enajstminutovkah pa so (5:3) prevladali Dulenci. Rezultat

pa je seveda postranskega pomena, saj je tekma pomenila priložnost za družabno snidenje starih prijateljev, mnogi od katerih so igrali oziroma se igrajo pri Vesni. Gledalci, ki so se v kar lepem številu zbrali okrog kriškega pravokotnika, so videli kar dopadljiv nogomet.

Za kroniko naj povemo, da sta gola za Dulence dala Livio Caharija in Darko Pahor, za Gurence pa sta bila uspešna Sasa Kosuta in Alain Tence.

Obvestila

TPK SIRENA

obvesča, da je v teku vpisovanje v naslednje jadralne tečaje: za OPTIMISTE od 3. do 14. julija (1. tečaj), od 17. do 28. julija (2. tečaj) in za druge jadralnice od 21. do 26. avgusta. Prijave sprejemajo na klubskem sedežu v Barkovljah vsak dan ali po tel. 422696.

JK CUPA

obvesča, da je v teku vpisovanje v sledeče JADRALNE TEČAJE: od 26. 6. do 7. 7. za letnike 85 do 88 - celodnevni; od 26. 6. do 7. 7. za letnike 80 do 86 - popoldanski in nadaljevalni tečaj od 10. do 21. 7. Poleg tega so na sporedu tudi tečaji JADRANJA NA DESKI: enotedenski tečaj (sobota in nedelja izključeni) od 3. do 7. 7. in od 10. do 14. 7. Prijave sprejemajo na sedežu v Sosljanskem zalivu vsako soboto od 16. ure in po telefonu 040/299858.

SZ JADRAN IN KOSARKARSKA

SEKCIJA SD POLET

prirejata od ponedeljka, 26. t.m. do 1. julija 1995 KOSARKARSKI KAMP 95' v Prosvetnem domu na Opcinah vsak dan od 9. do 17. ure (dvoriste pa bo odprto od 7.30 do 18.00). Poleg kosila bo poskrbljeno se za dve malici. Poskrbljen bo tudi prevoz s kombiji iz Nabrezine, s Proseka, iz Doline, iz Bazovice in iz Trsta. Za informacije: sedež SZ Jadran, v Ul. Ricreatorio 1, vsak dan ob 10.30 do 12.30 (razen ob nedeljah) na tel. st. 213403.

SD JADRAN

obvesča, da bo redni občni zbor v nedeljo 18. t.m., v mali dvorani Prosvetnega doma na Opcinah, ob 9.30 v prvem sklicanju in ob 10.30 v drugem sklicanju, s sledečim dnevnim redom: poročila, diskusija, volitve novega odbora, razno. Vabljeni.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Sredi molka se bo iz vaših ust vsul plaz modrosti, kakršnih doslej se nikdar niste slisali. Modrijani imajo povsem prav, da toliko molčijo - ampak ne na silo.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Po nepotrebnem boste omejevali svobodo nekomu, ki je pripravljen deliti usodo z vami, vendar kljub temu ni tolikšen mazohist, da bi zanemarjal svoje želje. Popustite.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Ravnotežje vaših motivov se bo temeljito porušilo, zato nekaj časa ne boste vedeli niti tega, kaj bi sploh radi. Počakajte, da ugasne ena od želja, pa vam bo brz jasno.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Prezrli boste dobrohotno pripombo bližnjega, saj boste menili, da vam zeli slabo. Ne cudite se torej, če se boste zapletli v novo godljo. Se je čas, da prisluhnete.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Nenadejano boste pridobili pomočnika, ki vam bo z vso prizadevnostjo pomagal rešiti trdovratno poslovno težavo. Ne bojte se za žep; razen hvaleznosti ne pričakuje ničesar.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Medtem ko vam bo delo teklo kot po maslu, vam bodo misli nagajale, kot da bi imeli v glavi samega hudicka. Najbrz vas želijo napeljati k poglobitvi horizontov.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: V vzdušju razposajenosti boste povlekli marsikako nepremišljeno potezo, a ne bo hudega, kajti ljubeče srce se na vrtnici ne zbode: vselej mimo trnja pripelje do cveta.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Pokazalo se bo, da vaša drža temelji vse prej kot na vaši notranji gotovosti; temelji na želji po nemotenem uveljavljanju svoje volje proti volji drugih.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Bistroumni kot ste, boste brz ugotovili vzrok svoje črnogledosti, ga odpravili kot za salo ter se znova potopili v svoje sanjarje o lepši prihodnosti.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Nekdo bo želel prebiti oklep vašega srca, vendar mu ne boste dopustili, čeprav vam bo godilo; premocno boste zagledani vase in prevec ljubite svoj notranji mir.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Vzeli si boste čas, na težavo pogledali z razumne distance in vse skupaj bo nenadoma postalo nadvse enostavno in rešljivo. Vsaj v mislih; resnicnost bo še naprej trmasta.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Vas bližnji vas ne bo uspel dohajati, zato bo marsikdaj zarobantil čez vas način življenja ter vas skušal ustaviti. Če vas ne bo ustavil on, se boste ustavili sami.

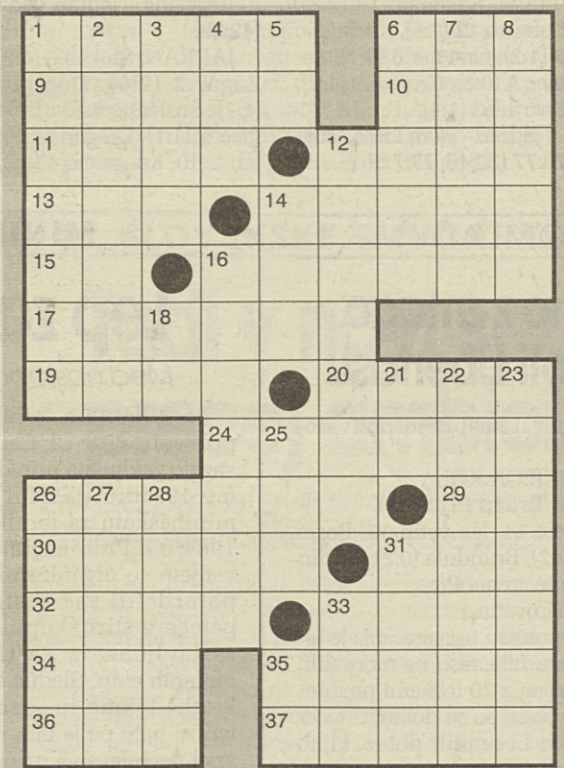
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. samoglasnik, 2. originalna kratica Afriskega narodnega kongresa, 9. država ob Nilu v Afriki, 10. prvi generalni sekretar OZN (Trygve), 11. vinorodna rastlina, 12. želatina iz alg, 13. nekdanji glavni urednik Slovenca (Andrej), 14. izloček dreves, 15. okrajšava za idem, 16. matematična veličina, podana z eno samo številčno vrednostjo, 17. slovenska književnica in urednica (Lela), 19. univerzitetno mesto ob reki Saali v vzhodnem delu Nemčije, 20. velik pes s topim gobcem, 24. redno popravilo, 26. nekdanji nikaragovski diktator (Anastasio), 29. zacetnici italijanskega smučarja Edaliniinja, 30. zacrtana smer, 31. italijanski atlet (Steffano) (iz crk ime), 32. holandski astronom (Jan Hendrik), 33. dzez, 34. naziv, 35. zvezna država na severovzhodu ZDA, 36. debela odeja, 37. enočlenik.

Navpično:

1. kraj južno od Celovca, 2. kar nosi in povezuje objekt ali napravo, 3. ameriska filmska igralka (Eartha), 4. avstrijska poročevalska agencija, 5. različni crki, 6. računalniški programerski jezik, 7. vrsta antilope, 8. nekdanji slovenski telovadec (Miro), 12. dopolnilni predlog k zakonu, 14. smuči, 16. pozna življenjska doba, 18. kemijski znak za aktinon, 21. enaka samoglasnika, 22. mesto vzhodno od Poznana na Poljskem, 23. brezbožništvo, 25. igla za mikrobiološke raziskave, 26. ravnodušen človek, 27. ljudstvo v Etiopiji, Galla, 28. tretji mesec v letu, 31. pritok Rena pri Mainzu, 33. kitajski porcelan, 35. zacetnici filmske igralka Monroe.

REŠITVE
Vodoravno: vokal, ANC, Egipt, Lie, utr, agar, Rot, IF, trasa, Mei, Mei, Cort, jazz, ime, Mlaine, koc, monom.

SPOMIN NA OBDOBJE HLADNE VOJNE

Rekonstrukcija berlinskega zidu

Postavili naj bi ga na sončni Floridi

Majhna skupina nemski podjetnikov, polna navdušenja za obdobje hladne vojne, ki tako zelo privlači ameriske turiste, se ukvarja z mislijo, da bi na Floridi v okviru posebnega parka, znova zgradili del berlinskega zidu in ga opremili z vsem potrebnim »vzdušjem«
nekdanje NDR. Ze pri vstopu bi obiskovalce podrobneje preiskali, nanje bi zrle budne oci strazarjev s straznih stolpov, sprejel bi jih lazej volcjakov - skratka prav nic ne bi smelo manjkati, kar bi lahko povzročilo nekaj drgeta in srhljivosti, ki ga je izseval Berlin v obdobju hladne vojne.

Da bi bilo vse skupaj videti cim bolj pristno, naj bi v ta zid vgradili tudi kose pravega berlinskega zidu ter vse skupaj zacinili z elektricnimi ograjami, protitankovskimi ovirami in spanskimi jezdec, ki bi stali v letoviskem mestu Fort Lauderdale.

»Prihodnjim generacijam bi radi pokazali, kakšna je bila stvarnost v NDR,«
pojasnjuje Jürgen Rosskoth, direktor tega projekta, petintridesetletni gospodarski svetovalec, ki zivi v Berlinu. »Podoben projekt bi imel zelo malo možnosti v Nemciji, v drzavi, ki je tradicionalno nagnjena k pozabljanju,«
pojasnjuje Rosskoth.

Posebna prednost Floride je, da tam sije sonce 364 dni na leto, tja prihajajo velikanske množice turistov, zlasti Americanov, za katere je Berlin, skupaj z Normandijo, ena redkih točk, ki jim prikljce v spomin Evropo. Poleg tega je ameriska vojska 40 let strazila zahodni Berlin v nelagodnem soocenju s Sovjeti. Vsi se se zmeraj dominjajo legendarnega stavka, ki ga je leta 1963 v Berlinu izrekel takratni ameriski predse-

dnik John F. Kennedy: »Ich bin ein Berliner«
(Berlinčan sem).

Celoten projekt naj bi bil zasnovan »po amerisko«, dinamično, s številnimi prikazi, spominki in fast food restavracijami. Obiskovalci bi lahko nalezili tudi na »Ronyja«
(predsednika Ronalda Reagana) in na »Gorbija«
(Mihaela Gorbacova), ki skupaj pijeta v kakem baru, sem in tja bi bili lahko navzoči pri enem številnih pobegov čez zid. »Vse skupaj bi spremljalo zavljanje siren in hrup strojnicnih rafalov, ki zagotovo povzročijo kurjo polt,«
obljublja priložnostna zlozenka, v kateri so podrobneje pojasnili celoten projekt. »Ko se boste v vzhodnonemski uniformi ali skupaj z nemskim obmejnim policistom fotografirali se pred pravim berlinskim zidom, bo vaša izkusnja popolna,«
so se zapisali v omenjenem prospektu.

Sestavni del celotnega razstavnega kompleksa, ki bi imel obliko srpa in kladiva, bi bili tudi muzej zgodovine berlinskega zidu, hotel in restavracija. Celotne stroške naložbe so ovrednotili na 30 milijonov dolarjev.

Ker tega denarja se ni, je ves projekt za zdaj samo ideja na papirju. Na tisoče ton pravega berlinskega zidu in drugih srhljivih priprav pa so se prepeljali v ZDA, zagotavljajo avtorji projekta.

Ves material, ki so ga za simbolična sredstva odkupili leta 1990, ko so zid podirali, naj bi omogočil popolno rekonstrukcijo 300 metrov nekdanjega zidu. Prav tako je pripravljena pogodba za najem zemljišča, poudarja Rosskoth, ki je že odprl svojo pisarno v Fort Lauderdale in doslej za celoten projekt porabil že tri milijone dolarjev. Kot rečeno, pa avtorji tega projekta, ki združuje približno petnajst majhnih in srednjih berlinskih podjetij, za zdaj se nimajo zadostnih sredstev. V zelji, da bi zbrali potrebni kapital, so po vsej Nemciji začeli prodajati delnice v vrednosti 50 tisoč dolarjev. Upanjo, da bodo finančno konstrukcijo zaključili že do konca letošnjega leta. Takrat bi se lahko začela tudi gradbeni dela, ki naj bi jih po nacrtih Rosskothena končali do jeseni 1996. Do tedaj bo na sedežu družbe Berlin Wall Enterprise neomejeno kraljevala domisljija. Rosskoth nacrtnje, da bo posamezna vstopnica stala dvajset mark (stirinaest dolarjev), natančno toliko, kolikor je bilo nekdanj treba deponirati pri vstopu na ozemlje bivše NDR. Za nekatere atrakcije pa bodo seveda treba plačati se posebej.

Valérie Leroux, AFP

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

291	TAJNOPIS	PREPOJENOST S KALCIJEVIM KARBONATOM	BIVSI SL. IGRALEC RANER	ZMRZNENA VODA	NIKO KURET	REKA V S. IRANU (IZ CRK KRETA)	GR. FILOZOF, EDEN SEDMIH MODRIH, BIANI	DOMACA ZIVAL, KI DAJE VOLNO	BELGIJSKO MESTO OB REKI NETHE	EDWARD TELLER	NAJVISJI BOG PRI GRKIH	ENOVALENTNI ALKILNI RADIKAL	ZOLAJEV ROMAN	AVTOR: SIMON BIZJAK	UCENJE	GOSPODARSKI POLOM, STECAJ	PRIVOTNI PREB. APE. NINSKEGA POLOTOKA	ZE UMRLA AM. PEVKA JOPLIN	ARTHUR RIMBAUD	SL. PESNICA NOVY	PRAOCE ENAKITOV	RAZTRGANA, PONOŠENA OBLEKA, CUNJA
TROPSKO OBOLENJE, PRENOSA GA MUHA CECE														MORILEC								
KAR NASTOPA KOLEKTIVNO, NE POSAMEZNO														RUS. CARICA (? VELIKA) VOJASKI PAS								
DOLG LETALSKI NAPAD					VODNE PTICE IT. IGRALKA MASSARI					ALKOHOLNA PIJACA IZ GROZDUJA				IZVORNI KRAK REKE MENAM				SL. POLITIK (SASO) NIKOLA TESLA				
IRENA PAPAS			EDINA HCI	DELAVEC V LESNI INDUSTRIJI TURCIJA						PADAJOCA VODA				VRSTA BOLNISNICE GORA V TESALJI								
VNETI DEL TELESA							VISIJ OFICIRSKI CIN	PISNO POTRDILO, IZVID	ILIRSKA KRALJICA IZ 3. ST. PR. N. ST.	ORANZADA	RODOVITNA POKRAJINA V IRANU	ZENSKO IME	PRETEKLI CAS GR. KOLONIJA NA HALKIDIKI				PRITOK JEZERA VAN V TURCIJI	GRSKI BOG VOJNE	MADZ. VOJVODINSKI PESNIK (KAROLY)	KRONIKA, LETOPIS	NEOTESANO ODKRIT CLOVEK, NESPRAMNEZ	NOČNI LEDENI KRISTALI NA RASTLINAH
PRSI						BRAZ. ZVEZNA DRZAVA KLIMAKTERIJ																
VZDEVEK OLIVERJA MLAKARJA				REKA V J. FRANCIJI (IZ CRK RAN)	ZENSKA, KI CENI LE GMOTNE DOBRINE UREJENOST														AFRISKI VELETOK OTOK PRI ZADRU			
PROSTOR ZA PONAREJANJE																ANETOV ROMAN KILOMETER						
POSTENOST, ODKRITOST										MOZOLJAVICA					SL. PEVEC (VLADO)							
NEMSKI CESARSKI PRAPOR										PERJE PRI REPI				KITAJSKO-JAPONSKA UTEZNA ENOTA	JANEZEVO ZGANJE							

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

Kvadrat Saturna s polno luno je vedno dokaj zahteven

Naš odnos do okolice bo presenetljivo spremenljiv - Protislovna občutja

Luna bo prvega dne v tem tednu dosegla fazo svoje polnosti, in sicer ob 4.04 v znamenju Strelca. Tokrat bodo prisle do izraza neharmonične poteze njenega položaja, saj bo obenem prislo tudi do aspekta kvadrata s Saturnom.

Zelo izrazita bo naša neodločnost, zaradi katere bomo zamudili kaksno prav lepo priložnost. Opažiti bo nihanje našega razpoloženja, ki bo padalo iz skrajnosti v skrajnost. Na trenutke bomo zelo optimistični, nakar nas bo spet potegnilo v vrtnice črnogledja. Tudi v odnosu do okolice bomo nastopali zelo različno. Nekaj časa bomo poztvovalni in se bomo še preveč razdajali, potem pa bomo naenkrat zaprli vrata in zavzeli egoistično pozo. Ti prehodi bodo tako očitni in presenetljivi, da se bomo nad njimi pogosto zamislili se sami.

Kombinacija delovanja polne lune v Strelcu in kvadrata s Saturnom bo

torej se kako dramatična. Dogajalo se bo, da bomo globoko v sebi zaznavali na videz protislovna občutja, saj bomo v želji po miru in samoti hkrati sanjali o bližini sočloveka. Luna, se zlasti polna, deluje v znamenju Strelca v smeri družabnosti in premikov vseh vrst, odpira vrata v še neslutene svetove in nas vodi k novim idejam, Saturn pa bo v poziciji kvadrata (90 stopinj glede na Luno) vso to energijo močno zaviral. V nas bo prebujal dvom in negotovost, zato se zamislenih podvigov nemalokrat ne bomo lotili.

Seveda bo mogoče izkoristiti tudi to težavno situacijo na nebu, saj se bomo imeli kot na dlani. Cutili bomo prisotnost naših želja in mnogoterih vzgibov, hkrati pa bomo hoteli ostati na varni razdalji. In proti koncu tedna, ko se bo luna približevala fazi zadnjega krajca (19. 6.) in bo Saturn ze mimo, bomo lahko povdormili se v dvom sam.

radio GLAS ljubljane d.d.
99.5 MHz, 100.2 MHz, 104.8 MHz

LABIRINT ZNANJA
VSAK TOREK OD 20.00 DO 21.30

IME IN PRIIMEK _____

TELEFONSKA ŠTEVILKA _____

NASLOV _____

GLASBENA ŽELJA _____

Prijavnico pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva ulica 6
61000 Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

V kvizu »Labirint znanja« lahko sodelujete z zgornjo prijavnico. Izrežite jo in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana. Ce boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavljata Alenka Sivka in Tomaz Sršen. Pravilni odgovori pa prinašajo ceden kupček denarja...

ANDORA

Slikovita miniaturna med Francijo in Španijo (9)

Trgovine v spodnjih nadstropjih his se se vedno ponasajo z nekdanjim sarmom in večinoma ponujajo blago, ki je namenjeno lokalnim kupcem. V tem delu mesta so tudi hoteli, ki so nastali na začetku turističnega razvoja male knezevine.

Pozornost obiskovalcev, ki niso prisli le po nakupih, v glavnem mestu vzbujajo tudi miniaturni trg s staro, zgrbljeno cerkvico in iz kamna zgrajene hiše ali celo bloki s pisanimi rozami na oknih, kakršne je mogoče najti le nekaj korakov stran od modernejših, v steklo odetih zgradb.

Najpomembnejše poslopje v glavnem mestu in državi je upravno središče. Vsak dan ga odklepajo z velikanskim ključem, ki tehtja kar kilogram in pol. Imenujejo ga Casa de la Vall oziroma

Hiša dolin, v kateri sta sedež vlade (generalnega sveta) in sodišče. Mogocna stavba se ponasa s dva metra širokimi zidovi in stolpicem, ki se na videz komaj drži kamnitih zidov. Ze na prvi pogled je očitna obrambna vloga stavbe, ki je bila zgrajena konec nemirnega šestnajstega stoletja.

Velikanski brezcarinski »bazar«
Prebivalci Andore menda enako radi vidijo turiste odhajati kot prihajati. Pomembno je le, da potrosijo pri njih cimvec

denarja. V glavnem mestu je nakupovanje - s tem pa tudi obleganje restavracij - najbolj priljubljena zabava, ki jo nudi Andorra la Vella.

Trgovine so večinoma odprte tudi ob nedeljah, zato ni čudno, da se prav vsak dan z obeh mejnih prehodov valijo nepretrgane kolone nakupovalcev. Andoro vsako leto obišče približno dvanajst milijonov turistov, med katerimi so večini cilj zgolj ugodni nakupi.

Domnevni nakupovalni paradiz vsak dan obišče tudi do petdeset tisoč ljudi, kar je skoraj toliko, kot ima celotna država prebivalcev! Nakupov željnim obiskovalcem je na razmeroma majhnem prostoru na voljo približno

stiri tisoč raznovrstnih trgovin. Naprodaj je prav vse - od zlatnine, optičnih in tehničnih izdelkov ter oblačil vseh svetovnih znamk do čisto običajnih prehrabnenih izdelkov z vseh koncev sveta. Francozi, Spanci in se kdo brez najmanjše zadrege neutrudno tvorijo proti parkirščem natrpne polivinilaste vrečke. Vse skupaj prav neverjetno spominja na mnozice, ki so tako vztrajno praznile police trgovin v največjem razcvetu nakupov v Trstu.

Kljub nakupovalno razpoloženim obiskovalcem pa trgovinice s spominki niso ravno oblegane. Obiskovalci iz bolj oddaljenih dežel seveda radi posežejo vsaj po razglednicah in zanimivih

Casa de la Vall

znamkah, drugi spominki in izdelki tradicionalnih obrti (razne rezbarije, izdelki umetnega kovaštva in podobno) pa vsaj na prvi pogled ne gredo kaj prida v promet.

Seveda je poskrbljeno tudi za oddih, ki se med dirjanjem po trgovinah se kako prileže. V številnih lokalih si je mogoče pri-

vosciti raznovrstno hrano; prevladujejo specialitete španske kuhinje. Tradicionalna andorska kuhinja je - dokaj skopi naravi primerno - preprosta. Zelo priljubljena je svinina na vse mogoče načine, na jedilniku so pogosto postrvi iz čistih okoliških rek, raznovrstne go-bje jedi pa pričajo, da so

gozdovi polni teh slasnih plodov.

Domacinom, ki jih je narava obdarila vsaj z dokaj obseznimi pasniki, seveda tudi sirarstvo ni tuje; med najbolj znane sire s stoletno tradicijo sodi tako imenovani formage de tupi.

Igor Fabjan
(Se nadaljuje)

JUŽNOAFRIŠKA REPUBLIKA

Pornografija spet cveti

Cenzura je postala preteklost

Ker v Južni Afriki skoraj ni več cenzure, izhaja vedno več pornografskih revij, pa tudi pornografskih filmov ni več težko dobiti.

Se pred nekaj leti ni bila dovoljena prodaja revij z golimi lepoticami, danes pa lahko v najbolj zakonitem lokalni kupite uvozeno lahko pornografijo in celo revije, kot so Hustler, Penthouse in Playboy. Lokalni casopisi objavljajo telefonske številke podjetij, ki naročniku dostavijo videokaseto s pornofilmom celo na dom. Ceprav prostitucija uradno ni dovoljena, naslovi oglasov obljubljajo različne »usluge«.

Po prvih večasnih demokracičnih volitvah aprila lani je bila sprejeta nova ustava, ki zagotavlja osebno svobodo. Cenzura je postala preteklost. »Država doživlja demokratične spremembe, družba postaja strpnjsja,« poudarja Braam Coetzee, južnoafriški državni cenzor.

Včasih so bile prepovedane celo revije s slikami golonogih lepotic, ker so mnogi menili, da je to že pornografija. »Ljudi skušamo zasciti pred različnimi vplivi, ki bi žalili njihovo dostojanstvo, kar ni cenzuriranje, kakršnega smo ga poznali v preteklosti,« je poudaril.

V casu nadvlade bele manjsine je bila prepovedana komunistična literatura, liberalnejša crnska knjiga in pornorevije. Na seznamu prepovedanih filmov je bil celo otroški film Crna lepota, ker naj bi po mnenju cenzorjev vnašal nemir. Vsak teden je bil natisnjen po-

seben seznam prepovedane literature in filmov; zadnje mesece je seznam skoraj povsem prazen.

»Zdaj se lahko prikazuje skoraj vse, kajti odbor, ki je včasih sestavljal te sezname, ne deluje več, zato lahko brez težav kupite južnoafriško izdajo Playboya. Izdajatelj te revije, Paul Kerton, prica-kuje velik dobiček od prodaje Playboya na južnoafriškem trgu.

V Johannesburgu je odprtih že več sexshopov, katerih lastniki so s kupcijo zadovoljni, ceprav so bile prve odprte sele pred nekaj meseci. Tako kot Stuart McIver, lastnik enega tovrstnih lokalov, so prepričani, da »gre za novo industrijsko vejo, ki je ne poznajo se povsem dobro«. Predmeti, ki jih prodajo, so sprva spravljali v zadrego vecino obiskovalcev in morebitnih kupcev, ki so bili v začetku le moski, kmalu so se opogumile tudi ženske. Lastniki si seveda zadovoljno manejo roke in pravijo, da ljudje kupujejo različne predmete »tako, kot bi kupili sopek roz«.

Marius Bosch, Reuter

MODRE MISLI o miru

Lahko je vzdrževati mir, ce je pes na verigi.
Madzarska

Mir dela bisere v skolkah.

Mis bi rada spostovala mir, samo ce bi mačka hotela.

Nemski

VREMENSKA SLIKA

Nad srednjo Evropo in severnim Sredozemljem je ciklonsko območje. V visinah priteka k nam z jugozahodnimi vetrovi vlažen in nekoliko hladnejši zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.10 in
zaslo ob 20.53. Dan bo dolg
15 ur in 43 minut. Luna bo
vzšla ob 20.04 in zaslala ob
4.36.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	13,8	Crikvenica	18,0
Sava (Radovljica)	10,2	Malinska	19,0
Sora	10,8	Sibenik	20,0
Ljubljana	12,5	Porec	20,0
Savinja	-	Split	20,0
Vipava	10,2	M. Losinj	19,0
Jadransko morje (Koper)	-	Dubrovnik	19,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju:
zjutraj:
SE 4 do 8 vozlov

popoldne:
SW 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.29 najnižje -70 cm, ob 11.03 najvišje 38 cm, ob 16.25 najnižje -19 cm, ob 22.13 najvišje 54 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	16
1000 m	12
1500 m	8
2000 m	4
2500 m	0
2864 m	-2

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje bodo nerazpoloženi in se bodo težko koncentrirali, zato bo tudi njihova delovna storilnost zmanjšana.

VOX POPULI

*Ko se pšenica skloni, se
kmet zravna.*

Poleti je dan dolg, a teden kratek.

DANES

Slovenija: Danes bo spremenljiva, predvsem vo oblačno, deloma plohe in nevihte. Najnižje jutranje temperature od 10 do 15, najvišje dnevne temperature od 15 do 20° C.

JUTRI

V Sloveniji: Se bo nestalno vreme s krajevnimi padavinami, predvsem plohami, vmes občasna sončna obdobja.

Obeti: V četrtek se ne bo bistvene spremembe vremena.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Vojni posnetki zgolj propaganda

LONDON - Bitka v Sommeu leta 1916, napad generala Montgomeryja na Romelove enote v El Alameinu in ruska okupacija berlinskega Reichstaga leta 1945 so samo nekateri od dramatičnih posnetkov o prvi oziroma drugi svetovni vojni. Žal kaže, da ti posnetki niso povsem verodostojni, trdi ugledni televizijski producent Jerome Kuehl, z njim pa soglasajo mnogi zgodovinarji in strokovnjaki, med temi tudi Roger Smither, arhivar londonskega Imperial War Museuma.

Nedeljski časnik Sunday Times je opravil raziskavo o teh in drugih dokumentarcih. Ugotovil je, da so res nekoliko

prirejeni za gledalce; to velja za večino najslavnejših posnetkov iz dvajsetega stoletja. Posnetki iz bitke v Sommeu leta 1916 so na primer sumljivo izumetničeni, visek pa je prizor vojaka, ki pade v bitki, nato pa se kmalu zatem spet pojavi v dokumentarcu živ in zdrav. Nič bolj ne s prizori bitke v El Alameinu, o katerih je režiser Roy Boulting priznal, da jih je delno posnel v nekem londonskem studiu. Tudi prizori ruske osvojitve Reichstaga leta 1945 so bili posneti dan po resnično osvojitvi, manipulirani pa so bili tudi posnetki o bitki za Stalingrad.

Lilly kot Godiva

Callie Lilly, muca posebne pasme, ki jo odlikuje neporaščena koža, se pripravlja, da nastopi kot lady Godiva na konjičku, ki ga vidimo zraven nje (Telefoto AP)

Nasedla na plitvini

Ladja za križarjenje Royal Majesty je nasleda na peščeno dno kakih 10 milj pred otokom Nantucket. Na njej je 1500 potnikov in članov posadke, ki pa niso utrpeli nobene škode, kot ni bila poškodovana niti ladja (Telefoto AP)

Leninova mumija izžareva »satanske tokove«

MOSKVA - Mumija Vladimirja Iljica Uljanova - Lenina v mavzoleju na Rdečem trgu v Moskvi izloča »satanske tokove«, ki ogrožajo fizično in umsko zdravje obiskovalcev (dandanes sicer precej malostevlnih).

Tako trdi Igor Mašnikov, profesor kemije na moskovski univerzi, cigar izjave je objavil priljubljeni ruski tednik Argumenti i fakti. Du-

sa ustanovitelja Sovjetske zveze, »uničevalca tisočih cerkva in ubijalca milijonov oseb«, je bila last hudiča, zaradi cesar Leninovo telo še danes oddaja nevidno energijo.

Po Masnikovem mnenju so vsi, ki gredo mimo Leninove mumije, izpostavljeni velikim dozam radioaktivnega sevanja. Edina rešitev bi bila upepelitev trupla, ali se bolje, če nihče ne nasprotuje pre-

cej dražji resitvi, pokop v piramidi, podobni grobnicam egiptovskih faraonov. Znanstveniki na sploh soglasajo, da je radioaktivnost v bližini sarkofaga nekoliko nad povprečjem, a ne iz eksotičnih razlogov, pač pa zato, ker je mavzolej iz granita, v poslopjih iz tega materiala (se zlasti, če so neprežrta) pa navadno stagnirajo radioaktivni plin radon.